

ORAŞUL CRAVITA
REGISTRATURA GENERALĂ
Nr 31569
Din 15.10 Anul 2018

**Documentație
privind
atestarea localității Oravița
ca stațiune turistică
de interes local**

CONTINUT

1. Considerații generale

1.1.Scop.....	1
1.2. Prezentarea cadrului de analiză.....	5
1.3. Scurt istoric.....	11

2. Monografia turistică a orașului Oravița

2.1. Considerații generale.....	13
2.1.1. Poziția geografică.....	13
2.1.2. Infrastructura.....	15
2.1.3. Cadrul natural.....	30
2.1.4. Cadrul socio-economic.....	45
2.1.5. Probleme de mediu.....	66
2.1.6. Factori naturali de risc.....	68
2.2. Analiza potențialului turistic	72
2.2.1. Factori naturali de cură.....	105
2.2.2. Bioclimatul zonei.....	108
2.3. Nivel actual de valorificare.....	112
2.3.1. Structuri de primire turistice și de agrement.....	114
2.3.2. Informații privind circulația turistică.....	126
3. Studii și documente	129
4. Concluzii	129

1. CONSIDERATII GENERALE

1.1. SCOP

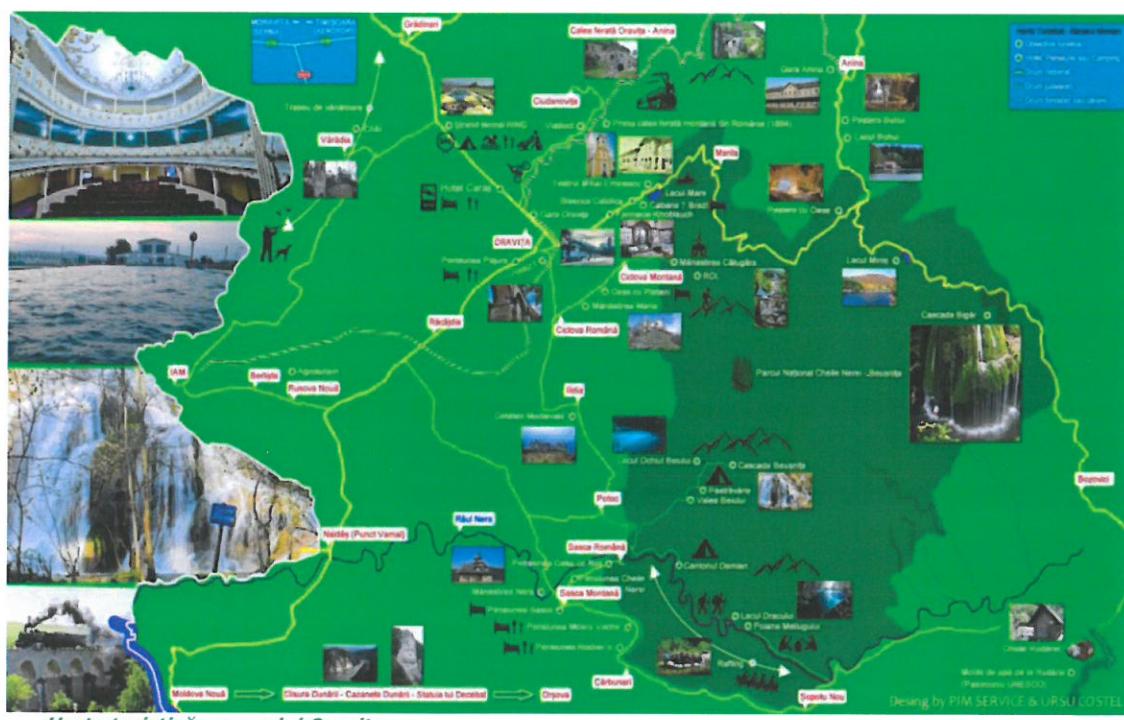
Prezentul studiu este întocmit în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 852/2008 pentru aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, în baza contractului încheiat între Primăria orașului Oravița și SC Hohmann Consulting Group SRL, având ca obiectiv întocmirea documentației pentru atestarea orașului Oravița ca stațiune turistică de interes local.

La baza realizării acestei documentații au stat selectarea și prelucrarea informațiilor din teren, a celor oferite de institutele specializate (*Institutul Național de Statistică, Oficiul Național al Registrului Comerțului, Agenția Națională de Mediu*), a documentelor și datelor puse la dispoziție de Primăria Orașului Oravița [(*Planuri Urbanistice Generale*- inclusiv *Regulamente de urbanism* aferente- aprobate prin Hotărârile Consiliului Local nr., nr. și *Regulamentul local de urbanism aferent P.U.Z*], "Studiul de valorificare a potențialului Balneo-turistic în Oravița"- actualizare PUG Oravița", "Management plan ansamblu istoric urban-Oravița", "Strategia de dezvoltare a unității administrativ teritoriale oraș Oravița pentru perioada 2014-2020", "Planul de mobilitate urbană Durabilă a orașului Oravița", paginile de intenet ale Primăriei Oravița (www.oravita.ro) , ale Consiliului județean Caraș Severin (www.csse.ro) și colaborarea cu autoritățile locale.

Printre avantajele de care orașul Oravița va beneficia în urma atestării ca stațiune turistică de interes local, menționăm: includerea în catalogul anual al stațiunilor turistice editat de Ministerul Turismului, prezentarea pe site-ul oficial al Ministerul Turismului, includerea în toate materialele de promovare editate de Ministerul Turismului, includerea în harta stațiunilor turistice editată de Ministerul Turismului.

De asemenea, prin recunoașterea orașului Oravița ca stațiune turistică de interes local, se vor crea bazele unor colaborări și relaționări statutare cu toate organismele recunoscute la nivel național din domeniu: Federația Patronatelor din Turismul Românesc, Asociația Hotelierilor din România, Asociația Română Pentru Cazare și

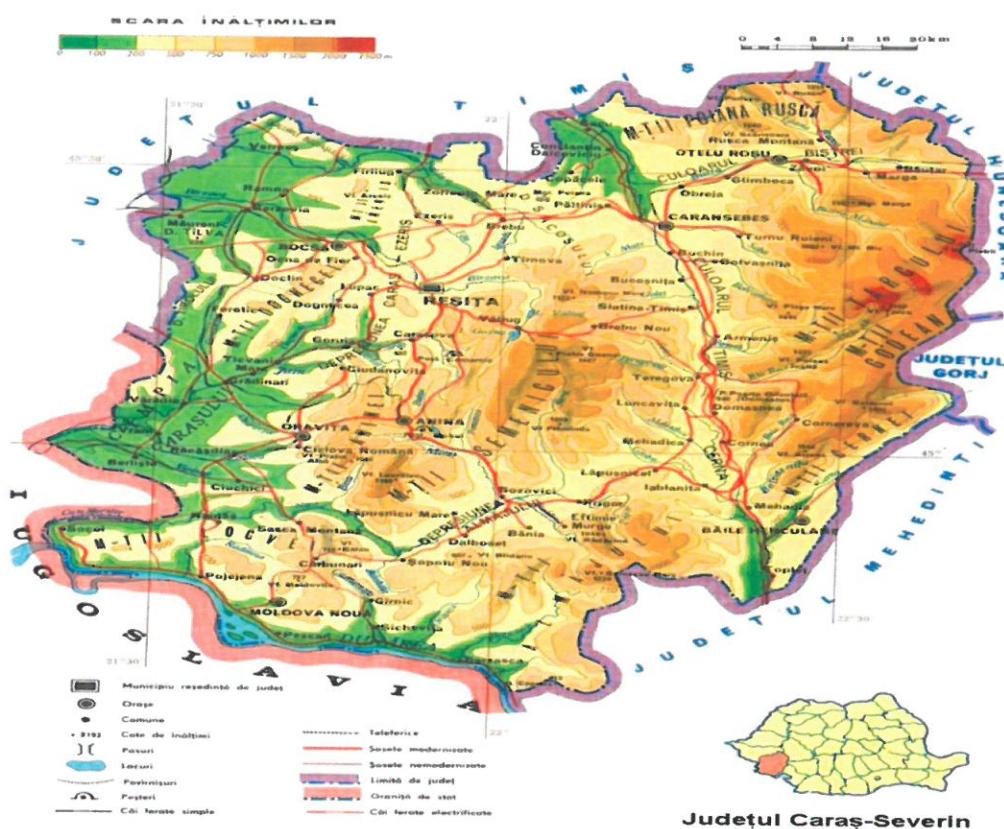
creșteri favorabile ocupării forței de muncă, prin dezvoltarea potențialului endogen ca parte a unei strategii teritoriale pentru anumite zone, care să includă reconversia regiunilor industriale aflate în declin, precum și sporirea accesibilității și dezvoltarea resurselor naturale și culturale specifice, prin care zonele și stațiunile turistice beneficiază de priorități în dezvoltarea funcției turistice și promovarea produsului turistic (POR este unul dintre programele operaționale din perioada 2014-2020 implementate în România, cofinanțate din fondurile europene structurale și gestionate de MDRAP în calitate de Autoritate de Management).



În cadrul documentației prezente se vor argumenta factorii care determină și justifică îndeplinirea cerințelor și criteriilor de atestare a orașului Oravita ca stațiune turistică de interes local.

1.2. PREZENTAREA CADRULUI DE ANALIZĂ

Orașul Oravița, compus din orașele Ciclova Montană, Marila și Oravița (reședință), și din satele Agadici, Brădișoru de Jos, Broșteni și Răchitova, face parte din punct de vedere administrativ, din județul Caraș-Severin, al treilea ca mărime din România și care se situează pe locul întâi în ceea ce privește valorile cadrului natural și ponderea de parcuri naționale, parcuri naturale, rezervații naturale și monumente ale naturii, în mod sintetic, areale protejate (14,6% din suprafața județului).



Orașul Oravița, prin patrimoniul natural și istorico-cultural pe care îl detine, are, pentru administrația locală, în sectorul turistic, una dintre principalele orientări economice. Acest fapt este susținut de profilul balneo - turistic al zonei, de importanță regiunii turistice din care orașul face parte integrantă, de instrumentele administrative înființate cu scopul de a facilita atragerea investițiilor și a fondurilor structurale dedicate acestui sector, dar mai ales pentru dezvoltarea serviciilor publice.

Autoritatea publică locală, prin prisma rolurilor sale, a urmărit și realizează în continuare un rol –probabil cel mai important- în dezvoltarea destinației turistice.

Astfel, prin rolul strategic de stabilire a misiunii și viziunii pentru dezvoltarea turismului, prin formularea unei strategii și a unui plan de lucru, prin identificarea nevoilor de promovare, prin stabilirea obiectivelor de dezvoltare, prin definirea metodelor și a resurselor, Consiliul Local al Orașului Oravița, a aprobat Anexa nr. 1 la Hotărârea nr. 216/09.06.2017 **"Strategia de dezvoltare durabila a orașului Oravița 2015-2020"** un document elaborat în cadrul proiectului *"Dezvoltarea capacitatei de planificare strategică la nivelul autorităților administrației publice locale ale orașelor din România"*, Cod SMIS 27520 (Proiect cofinanțat din Fondul Social European, prin Programul Operațional Dezvoltarea Capacității Administrative 2007-2013).

În ultimii ani, alături de oameni dedicați renașterii orașului (cadre didactice, istorici, clerici), administrația locală a susținut campanii de promovare a ofertei istorico-turistice pe care o detine localitatea (<http://expressdebanat.ro/oravita-isivinde-trecutul-ca-sa-aiba-viitor/>), a implementat soluții economice de atragere a investitorilor în sectorul turistic (<http://mcr.doingbusiness.ro/stiri/motive-pentru-a-investi-in-oravita/5672>), a promovat importanța localității prin inițierea, organizarea sau participarea în calitate de co-organizator, după caz, a numeroase festivități, festivaluri, târguri cu specific popular, tabere de creație, etc.

Motivațiile turiștilor de a petrece o vacanță în zona orașului Oravița sunt foarte diverse: unii turiști caută odihnă și relaxarea, alții aventura, unii turiști preferă natura, în timp ce alții turiști vor să descopere locuri noi sau sunt interesati de obiectivele cultural-istorice sau de manifestările culturale, aşa cum reiese din enumerarea de mai jos.

Amplasarea orașului Oravița într-un județ a cărei suprafață este în proporție de peste 10% încadrată în categoria "arii protejate", cu o floră și o faună considerate unice în Europa, reprezentă o atracție turistică deosebită:

- Parcuri naționale și naturale
- Parcul Național Semenic-Cheile Carașului

- Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița
- Parcul Național Domogled-Valea Cernei
- Parcul Natural Poțiile de Fier

- Situri Natura 2000
 - Situl Natura 2000 Munții Tarcu
 - Izvorul Bigăr
 - Bârzăvița
 - Peștera Comarnic
 - Fâneața cu narcise
 - Zervești
 - Pădurea Ezerișel
 - Valea Grețca
 - Cheile Gârliștei
 - Peștera Popovăț
 - Cheile Rudăriei
 - Cheile Șușarei

- Rezervațiile naturale
 - Lisovacea, Ogașul Slătinic,
 - Buhui - Mărghitaș,
 - Cheile Gârliștei, Cuptor - Brădișoru de Jos,
 - Izvoarele Carașului, Peștera Buhui

- Monumentele de cult cele mai importante sunt:
 - Biserica mănăstirii Călugăra
 - Biserica ortodoxă Adormirea Maicii Domnului din Oravița, construcție 1778, monument istoric.
 - Biserica mănăstirii Călugăra din Ciclova Montană, construcție secolul al XIX-lea, monument istoric.
 - Biserică ortodoxă din Ciclova Montană, construcție 1783, monument istoric.
 - Biserica romano-catolică "Sf. Maria" din Ciclova Montană,

construcție 1777, monument istoric.

- Biserica "Pogorârea Sf. Duh" din Ildia, construcție 1797, monument istoric.
- Capela romano-catolică, prima biserică a minerilor din Oravița, construcție 1707, monument istoric.
- Biserică romano-catolică din Anina, construcție 1786, refăcută integral în 1872, monument istoric.
- Biserica fortificată (sec. XIII-XIV) și necropola medievală (sec. XI - XIV) de la Ildia.

Alte obiective de interes:

- Uzinele de fier Anina, construcție 1858-1927, monument istoric.
- Ansamblul de mori din Bozovici (Moara Neamțului, Moara Curpanița, Moara de peste Râu, Moara mică), construcție 1890-1897, monument istoric.
- Ansamblul stațiunii Somerfrische (sanatoriul și colonia minieră) din Anina, construcție 1893-1895, monument istoric.
- Villa rustica de la Cărbunari (sec. II - III p. Chr., Epoca romană).

Reprezentarea concentrată la nivel de planșe se regăsește pentru cele de mai sus în cadrul *Planșelor 2, 3 și 4*.

Segmentarea pieței turismului în funcție de caracteristicile turiștilor precum vârstă, situația familială, nivelul de instruire, nivelul veniturilor, poate face, în urma unei analize atente, a accesării unor fonduri publice și/sau private, corelate cu potențialul orașului la configurarea unui sau anumitor tipuri de servicii care să înscrie Oravița în primele poziții privind alegerea sa ca destinație de vacanță.

La nivelul orașului Oravița se pot dezvolta o serie întreagă de produse turistice, cum ar fi: turismul cultural, turismul de recreere, odihnă și tratament, turismul de afaceri, turismul sportiv, turismul itinerant, astfel:

- turismul cultural a prins contur ca urmare a bogatului patrimoniu cultural-istoric existent și a concentrării mari de resurse antropice existente în zonă, pornind de la situri arheologice, monumente de arhitectură, edificii religioase, la

muzee și colecții publice, instituții de spectacole și concerte, dar și variate festivaluri și manifestări culturale.

- turismul de recreere, odihnă și tratament, dezvoltat ca urmare a prezenței factorilor naturali de cură, respectiv apa mării, bioclimatul marin, nisipul plajei, aerosolii salini, etc.;
- turismul de afaceri favorizat de poziția geo strategică (în apropierea granițelor cu Ungaria, Serbia și Bulgaria), dar și a unor centre economice puternice (Timișoara, Arad, Cluj Napoca, Sibiu) coroborat cu existența centrelor pentru seminarii, conferințe, reuniuni din cadrul hotelurilor sau al instituțiilor publice. Aceasta este o formă de turism în plină ascensiune a cărei dezvoltare și promovare conduce la atenuarea fenomenului de sezonalitate.
- turismul sportiv este favorizat de condițiile existente pentru practicarea activităților sportive în aer liber: pescuit, vânătoare, golf?, drumeții, rafting, ciclism montan, speologie, etc.
- turismul cultural ar putea reprezenta componenta cea mai atractivă, ținând cont de bogatul patrimoniu cultural-istoric existent și a concentrării mari de resurse antropice existente în zonă, pornind de la situri arheologice, monumente de arhitectură, edificii religioase, la muzee și colecții publice, instituții de spectacole și concerte, meșteșug local, dar și variate festivaluri și manifestări culturale.
- turismul itinerant –poziționarea bună în teritoriu și în apropiere de unele centre urbane importante dar mai ales de Dunăre - care reprezintă unul dintre cele mai importante patrimonii turistice ale României, de circuitele turistice bine cunoscute ale zonei, susțin dezvoltarea turismului itinerant.

Implementarea unor strategii de turism, existente la nivel național și la nivel județean, dar care, din păcate, nu sunt implementate ca obiective strategice în măsurile de guvernare și al fondurilor alocate, lasă în sarcina autorităților publice de la nivel local demersurile pentru atingerea obiectivelor pe care le presupune un turism sustenabil.

Mentionăm ca la nivel național este întocmit *"Conceptul Strategic de Dezvoltare Teritorială (C.S.D.T.) România 2030"* un document strategic privind dezvoltarea teritorială durabilă și integrată, pe termen mediu și lung a României, iar la nivel

județean *"Strategia de dezvoltare integrată a turismului în zona Caraș-Severin - Vršac - Banatul de Sud"* - care constituie prioritatea nr. 1. - „Turismul” în cadrul *"Strategiei de dezvoltare durabilă a județului Caraș-Severin 2007-2013"*, reprezintă un document de referință pentru dezvoltarea județului Caraș-Severin 2007-2013, fiind elaborat de Consiliul Județean și Prefectura Caraș-Severin.

Așa cum se precizează în toate strategiile ce au ca obiectiv dezvoltarea turismului, prin care turismul și călătoriile urmează să fie un instrument pentru dezvoltarea rurală, atunci este vitală implicarea comunităților în acest domeniu. Cu toate acestea, nu sunt promovate legăturile dintre diferitele sectoare și producătorii locali și nici nu este implementată o prioritate la nivel național, cu implicarea și comunicarea factorilor implicați.

Impactul pozitiv al unei industrii de turism propșpere la nivel micro și macro regional, nu se limitează la sectoarele direct legate de turism, de exemplu unități de cazare, restaurante, transport și servicii turistice; efectul de undă va duce de la dezvoltarea sectoarelor de bază ale turismului la o serie de reacții economice în alte sectoare- industria serviciilor medicale, industria de tipărituri, echipamentele de transport, comunicațiile, industria serviciilor financiare, industria construcțiilor, industria textilă, agricultura- deci implicit la dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii.

Astfel, se poate afirma că dezvoltarea turismului, prin creșterea gardului de ocupare a forței de muncă, prin creșterea veniturilor, a conservării patrimoniului cultural, prin infrastructura mai bună, prin atenția acordată mediului, a diversificării facilităților de agrement și divertisment, duce la îmbunătățirea calității vietii.

1.3. Scurt istoric

Atestat documentar pentru prima dată în anul 1697, orașul Oravița este calificat, pe bună dreptate, drept orașul premierelor. Aici au avut loc, în decursul timpului, nu mai puțin de 5 exclusivități la nivel național, Oravița fiind considerat – pe bună dreptate – un pol important al culturii și istoriei românești.

Enumerând doar câteva din aceste obiective turistice – primul teatru, prima cale ferată, prima farmacie montană, prima fabrică de bere din România – ne dăm seama de importanța culturală și istorică pe care o poartă acest oraș.

În perioada de ocupație a imperiului austro-ungar, orașul cunoaște o dezvoltare deosebită în toate domeniile, dar mai ales în domeniul mineritului. În acest secol al revoluțiilor industriale, Oravița beneficiază de ultimele tehnologii și inovații, exploataările și fabricile având parte de dotare la standardele cele mai înalte.



Ultimii 50 de ani de evoluție ai orașului s-au materializat în înființarea și dezvoltarea Exploatării Miniera Banat - Oravița – având ca obiect de activitate mineritul specializat în extragerea uraniului la Ciudanovița și Lișava, exploatarea și prelucrarea primară a lemnului prin fostul UFET Oravița (Unitate Forestieră de Exploatare și Transport), mici ateliere meșteșugărești și de prestări de servicii în sistemul cooperatist. Cartierul de locuit din Zona Gării s-a dezvoltat ca urmare a creșterii populației dar și pentru muncitorii de pe fosta platformă industrială de la Crivina (Anina).

Perioada de după anul 1989 a însemnat o cotitură în evoluția orașului și localităților aparținătoare, prin disponibilizarea masivă a muncitorilor din minerit și apoi ca urmare a închiderii platformei de la Termocentrala de la Crivina; problematica ce a apărut, a fost cea specifică tuturor fostelor zone monoindustriale, care a produs un excedent de forță de muncă ce nu a putut fi absorbită.



Dezvoltarea localității în ultimii 15 ani a fost lentă, caracterizată de menținerea unui şomaj ridicat, cu problematica specifică acestei stări de fapt a țării.

De aceea, beneficiind de un patrimoniu istoric deosebit la nivel național, de un areal natural și antropic aparte, orașul poate deveni, prin activarea sectorului turistic, un motor al economiei locale, cu consecințe imediate în creșterea nivelului de trai a orădenilor, prin implicarea Consiliului Local în realizarea de servicii publice care susțin turismul, prin prisma interesului general al comunității.

2. MONOGRAFIA TURISTICĂ A ORAȘULUI ORAVIȚA

Demersurile privind obținerea statutului de "stațiune turistică de interes local" conform Hotărârii Guvernului nr. 852/2008, cu modificările și completările ulterioare, privind aprobarea normelor și criteriilor de atestare a stațiunilor turistice, vin să întregească viziunea autorităților locale de a plasa orașul Oravița în topul celor mai căutate stațiuni de interes turistic prin crearea cadrului legal necesar pentru valorificarea, protejarea și conservarea patrimoniului turistic. Astfel, prin Hotărârea Consiliului Local nr. 244/27.12.2017 s-au demarat procedurile legale de declarare a orașului în *stațiune turistică și balneară de interes local*.

Mai trebuie menționat că pe raza orașului Oravița a funcționat până anul trecut "Termal spa Ring", spa termal închis momentan pentru renovare și dotare, care, poate oferi cure externe (conform adresei emise de Institutul Național de recuperare, medicină fizică și balneoclimatologie nr. 143337/17.17.2013) pentru următoarele afecțiuni:

- reumatismale cronoce degenerative (artrozew ale coloanei vertebrale, șold, genunchi, mână, picior),
- reumatismale abarticulare (tendinite, tenosinovite, bursite),
- posttraumatice ale aparatului locomotor
- neurologice cronice periferice (leziuni de nervi periferici).

2.1. Considerații generale

2.1.1. Poziția geografică a orașului Oravița

- este situat în județul Caraș Severin, în partea sa vestică, la întretâierea drumurilor Reșița - Anina, Moldova - Bozovici și la îmbinarea șesului cu dealul. Se află la o distanță de 50 km de Municipiul Reșița.
- este format din localitățile componente: Oravița (reședință), Ciclova Montană și Marila- orașe și din satele Agadici, Brădișoru de Jos, Broșteni și Răchitova
- Coordonate: 45°2'25"N 21°41'7"E
- Fus orar: UTC + 2

- Suprafață : 168,9 km²
- Altitudine 253 m.d.m.
- Cod poștal : 325600
- Stema orașului Oravița se compune dintr-un scut triunghiular cu marginile rotunjite, tăiat. În câmpul superior, de argint, se află o cortină roșie, pe care broșează două măști acolate, de teatru, reprezentând simbolic tragedia și comedia, ambele de argint. În vârful scutului, pe fond albastru, broșează o terasă verde, pe care se află un viaduct de cale ferată, de argint. Scutul este timbrat de o coroană murală de argint cu trei turnuri crenelate.



➤ *Semnificațiile elementelor însumate*

Cele două măști și cortina amintesc de activitatea teatrală tradițională, în această localitate aflându-se Teatrul "Mihai Eminescu", cel mai vechi teatru din Banat, construit în anul 1817 și care astăzi adăpostește Muzeul Culturii Cărășene. Viaductul de cale ferată este un element de arhitectură specific acestor locuri. Terasa curbată arată prezența unui relief colinar, localitatea aflându-se la poalele Munților Aninei. Coroana murală cu trei turnuri crenelate semnifică faptul că localitatea are rangul de oraș.

● Vecinătăți:

- Spre est -la 20 km se află orașul Anina
Spre nord-est -la 49 km se află municipiul Reșița
Spre sud-vest -la 105 km se află municipiul Timișoara

● Puncte de trecere a frontierei

- La 24 km spre sud se află punctul de control vamal și de frontieră Naidăș, prin care se face legătura cu Serbia
- Iar punctul de trecere a frontierei pe Dunăre pentru trafic fluvial, în incinta Portului Moldova Veche, se află la 46 km distanță de Oravița.

2.1.2. Infrastructura

Reprezentând o componentă de primă importanță pentru dezvoltarea turismului, accesibilitatea turistică este conferită în cazul localității Oravița de următoarele componete: magistrala de cale ferată electrificată, de drumurile naționale, județene, comunale și a celor de utilitate privată deschise circulației publice (proprietar Romsilva) și a accesului aerian (prin cele patru aeroporturi): Arad, Timișoara, Caransebeș, Reșița.



2.1.2. a) Căile de acces

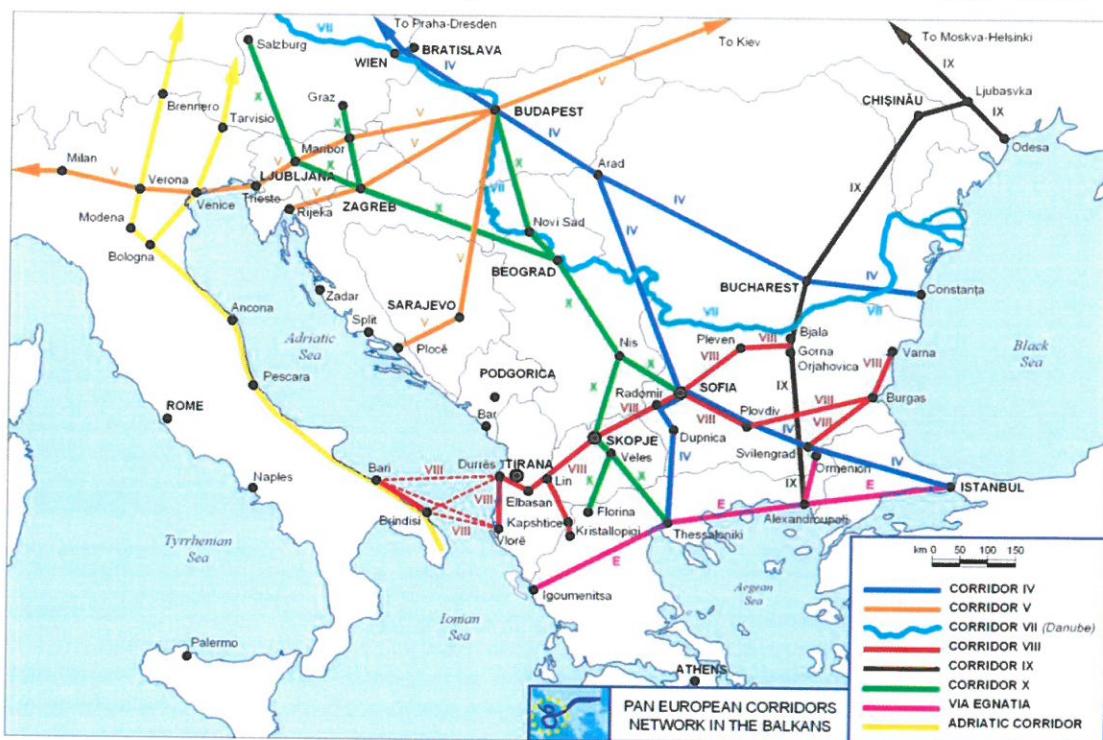
* Accesul rutier

• La nivel european,

- principalele legături sunt asigurate de corridorul de transport Pan-european IV (Berlin– Nurnberg– Praga– Budapesta– București– Constanța– Salonic – Istanbul) care se desparte pe teritoriul Regiunii Vest; componenta rutieră a primei ramuri (spre Constanța) are traseul: Nădlac – Arad – Timișoara – Lugoj – Deva – Sibiu – Pitești – București – Cernavodă – Constanța, iar cea de-a doua are traseul:

Timișoara – Lugoj – Craiova - Calafat

- culoarul VII Pan European se suprapune cursului Dunării Constanța – Canalul Dunăre – Marea Neagră – Dunăre Main– Rijn– Portul Rotterdam



- Totodată culoarul european nr. IX (Marea Baltică, Kiev, Chișinău, Iași, București) face confluența la București cu culoarul nr. IV

La nivel național

- DN 6 – traseul drumului: de la limita cu jud. Mehedinți – Mehadia – Armeniș – Caransebeș – Sacu până la limita cu jud. Timiș -Drum European E 70
- DN 57 - traseul drumului: de la limita cu jud. Mehedinți - Pojejena - Oravița - până la limita cu jud. Timiș
- DN 57A - traseul drumului: din Pojejena (DN 57) –până la Socol
- DN 57B - traseul drumului: din Oravița (DN 57) - Bozovici - Iablanița –până la DN 6 0
- DN 57C /DN 57 - traseul drumului: din Naidăș –până la frontieră cu Serbia
- DN 58- traseul drumului: din Caransebeș (DN 6)- Reșița- până la Anina

- DN S8A - traseul drumului: de la limita cu jud. Timiș - Fărliug - Ezeriș –până la Soceni (DN 58)
- DN-58B - traseul drumului: de la Reșița (DN 58)- Bocșa - Berzovia - Măureni – până la limita cu jud. Timiș
- DN 67D - traseul drumului: de la limita cu jud. Mehedinți – până la Băile Herculane - DN 6
- DN 68 - traseul drumului: de la Caransebeș (DN 6)-Oțelu Roșu- până la limita cu jud. Hunedoara

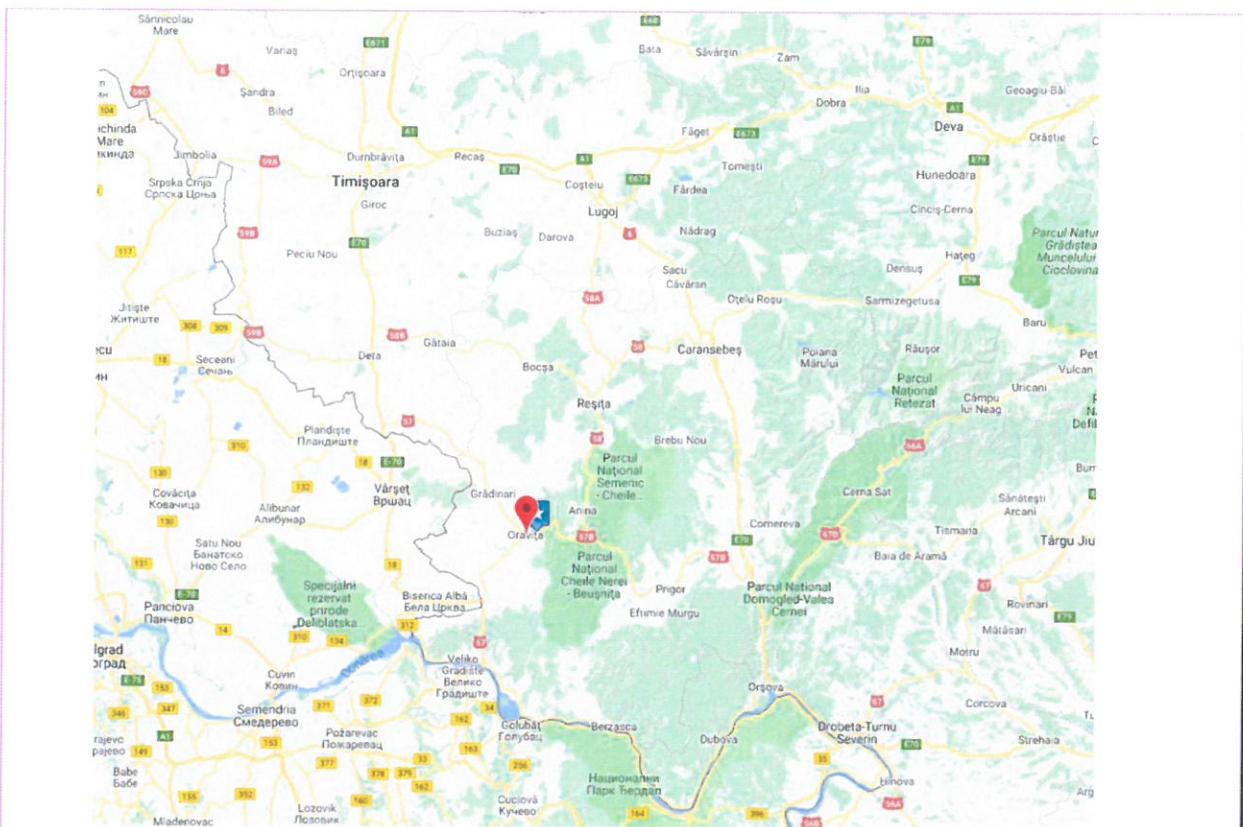
● La nivel județean,

legăturile cu alte localități se realizează pe drumurile:

- DJ 571C - Oravița (DN 57 km 151+800) - Ciclova Montana - Socolari - Potoc - Petri洛va - Naidăș - Zlălița - Câmpia - Socol (DN 57A)
- DJ S71J- Oravița - Ciclova Montana - Ciclova Română
- DJ 573 - Oravița - Răchitova - Blădișoru de Jos - Halta Lișava - Ciudanovița - DJ581 (Jitin)
- DJ 573C- Oravița - DN 57B (km 5+600)- DN 57B (km 0+550)

● Reteaua drumurilor de utilitate privată deschise circulației publice din apropierea Oraviței

- DP 5- Vila Klaus (Dc 96) - Canton Coșava - Borlovenii Vechi (Dc 38)- proprietar Romsilva
- DP 6- Trei Ape (DJ 582) -Teregova(DJ 608)- proprietar Romsilva
- DP 9 -Vila Klaus (Dc 96) - Jervan - Lacul Buhui – Anina- proprietar Romsilva
- DP 14 Cheile Nerei - Ochiul Beiului- proprietar Romsilva
- DP 15 Sasca Montană - Mănăstirea Nera –proprietar Consiliul Local
- DP 16 Borlova - Fântâna Voinei-Stațiunea Muntele- proprietar Consiliul Local
- DP 21 Ciclova Montană (DJ 571 J)- Mănăstirea Călugăra – Canton Poiana Iulia (DN 57B) - proprietar Consiliul Local



• **La nivel local,**

U.A.T. Oravița, se află într-un sector al județului traversat de drumuri secundare.

Accesul direct se face pe:

- DN58 Caransebeș – Reșița - Anina;
- DN57B Oravița – Anina - Bozovici;
- DN57 Oravița - Moldova Nouă.

Orașul Oravița are o suprafață de 164,16 km² și are o organizare administrativă destul de răsfirată, existând distanțe destul de mari între sate și zonele de interes situate în localitatea Oravița, ceea ce implică necesitatea dezvoltării unor rute pentru transportul public în comun. Pentru funcționarea și administrarea serviciului de transport public este necesară înființarea unui serviciu specializat de transport public în cadrul autorității administrației publice locale.

*** *Transportul în comun***

Transportul în comun pentru legătura cu municipiul Reșița este asigurat în prezent de două companii particulare de transport persoane, care asigură la intervale de 60 minute plecări/sosiri din autogara Reșița (situată în imediata

apropiere a Gării CFR Reșița). Transportul este asigurat cu microbuze și autocare.

Serviciile de transport sunt asigurate autobuze și microbuze, la intervale orare care să asigure transportul "navetiștilor", al elevilor și al turiștilor.

Programul de transport public județean de persoane realizat prin curse regulate pentru traseele din județul Caraș-Severin este aplicat conform Hotărârii Consiliului Județean nr. 31/2017.

* *Accesul feroviar*

- Coridorul de transport Pan-european IV (Berlin– Nurnberg– Praga– Budapesta– București– Constanța– Salonic – Istanbul) care se desparte pe teritoriul Regiunii Vest cu componenta feroviară a primei ramuri (spre Constanța) are traseul: Curtici – Arad – Alba Iulia – Brașov – Ploiești – București – Constanța; cea de-a doua ramură are componenta feroviară cu traseul : Arad – Timișoara – Craiova – Calafat.
- La nivel național există legături pe calea ferată cu toate marile orașe ale țării, rețeaua de căi ferate fiind formată din:
 - Magistrala București – Craiova - Drobeta Turnu Severin – Caransebeș – Timișoara cu stații importante în județ la Caransebeș și Băile Herculane și cu ramificațiile: Caransebeș - Reșița și Caransebeș - Oțelu Roșu - Băuțari.
 - Alte linii SNCFR în interiorul județului sunt: - Reșița - Timișoara; - Reșița – Berzovia - Oravița; - Oravița - Iam; - Oravița - Anina.
- La nivel local accesul feroviar se poate face cu trenurile R16261 și R 16263 operate de Regio Călători și trenurile R9694 și R9696 operat de CFR Călători, pe întreaga perioadă a anului.

* *Accesul aerian*

Cele mai apropiate aeroporturi de Oravița sunt:

- Aeroportul Internațional Arad,
- Aeroportul Internațional "Traian Vuia" Timișoara,
- Aeroportul Internațional Craiova și
- Aeroportul Caransebeș.

Dată fiind distanța de doar 96 de km dintre față de cel mai apropiat aeroport-

Caransebeş, legătura dintre oraşul Oraviţa cu restul ţării și cu orașele importante ale Europei este una facilă.

Legăturile internaționale sunt asigurate de cel mai apropiat aeroport internațional - cel de la Timișoara, aflat la o distanță de 109 km de parcurs pe căi rutiere față de oraș dinspre și către: Viena, Tel Aviv, Linz, Salzburg, Minsk, Londra, Roma, Paris, Bruxelles, Milano, iar cele naționale cu orașele: Iași, București, Constanța, Cluj Napoca, Oradea.

* ***Accesul naval***

Transportul naval de pe teritoriul județului și de care beneficiază și Oravița, este asigurat de portul amplasat în localitatea Moldova Veche, acesta fiind primul port de pe Dunărea românească. Portul este situat la 46 km față de Oravița.

2.1.2. b) Infrastructura edilitară

** ***Alimentarea cu apă***

Operatorul local al sistemului de alimentare cu apă este SC Aquacaraş SA Reșița, operatorul regional la nivelul județului Caraș Severin.

In prezent sistemul de alimentare cu apă al orașului Oravița are ca principală sursă de apă rîul Nera care este completată cu izvoarele de pe pârâul Oravița și pârâul Ciclova.

Schema generală de alimentare cu apă este urmatoarea :

Surse vechi:

- zona I – zona veche a orașului (aproximativ 200 case) este alimentată cu apă din izvoarele de pe Valea Oraviței: izvorul Rece, la cca 4 km pe versantul stâng al pârâului Oravița și izvorul Valea Oraviței pe malul drept al pârâului Oraviț la distanță de 2,5 km care asigura un debit de 6-7 l/s (în perioada de secetă 2-3 l/s). Pentru izvoarele de pe Valea Oraviței captarea se face prin camere de captare. Imagazinarea apei se face într-un rezervor cu $V=100\text{mc}$, aflat la Lacul Mare, de la rezervor apa fiind distribuită gravitațional la consumatori. Tratarea apei se face cu hipoclorit de sodiu.

- Zona II – tot din zona veche a orașului- este alimentată prin captarea izvoarelor de pe Valea Ciclovei: izvoarele Simion (3 izvoare), Călugăra și Moșului cu un debit

de cca. 29 l/s (în perioada de secată 20-21 l/s). Aceste izvoare sunt captate prin camere de captare și sunt colectate într-un colector comun. Apa captată este înmagazinată în două rezervoare cu $V=750$ mc. Tratarea apei se face cu hipoclorit de sodiu.

Sursa nouă:

1. Captarea apei din râul Nera – Uzina de apă Sasca, rezervorul de 2500 mc, stația pompare Potoc – în conservare (de rezervă).
2. Sursa subterană Zona Gării – front de captare format din 3 puțuri de adâncime medie $H= 70-160$ m.

Fiecare foraj este dotat:

- cu o pompă de putere instalată 5 kw și un debit de 17 mc/h;
- o pompă pilot cu putere de 5,5 kw și un debit de 1,8 mc/h;
- o pompă de serviciu cu o putere de 4 kw și un debit de 15 mc/h;
- o pompă pentru incendiu cu o putere de 7,5 kw și un debit de 30 mc/h.

La forajul nr. 2 funcționează o instalație de deferizare care la 100 ore funcționare pornește automat spălarea instalației.

Tratarea apei în vederea potabilizării se face prin pompe dozatoare cu hipoclorit de sodiu.

Pentru îmbunătățirea distribuției apei potabile în zona Gării (3.000 de apartamente) a fost înlocuită o rețea de 5.700 ml cu diametre de 100 și 150 mm.

Lungimea conductelor în rețea este de 52,7 Km.

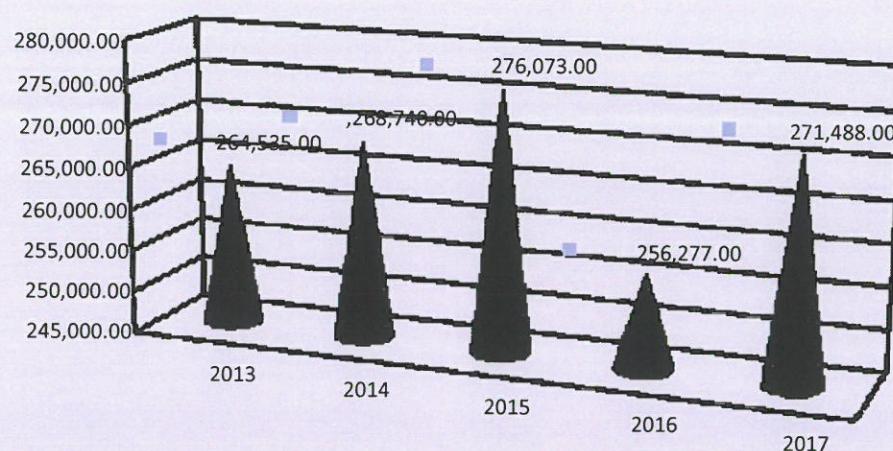
Nivelul presiunii de funcționare în rețea este cuprins între 2,2 – 2,8 atmosfere.

Debiturile actuale captate sunt :

- Ciclova 35-40 mc/h
- Izvorul Rece 15-20 mc/h
- forajele din Zona Gării 21,6 mc/h

Rețeaua de alimentare cu apă este bine dimensionată dar datorită vechimii pe unele tronsoane în special în zona veche a orașului conductele prezintă corodări masive care conduc la avarii repetitive și pierderi importante de apă.

Consumul de apă în ultimii cinci ani



În ultimii zece ani s-au realizat investiții importante în domeniul reabilitării și extinderii sistemului de alimentare cu apă, astfel:

- În anul 2017, a avut loc investiție pe proiectul "Alimentarea cu apă zona I, II, III, zona Gării Oravița- investiție realizată din bugetul local
- În anul 2010 s-a finalizat investiție SC Aqua Caraș pentru orașul Oravița, proiect cuprins în proiectul I.S.P.A.(engleză - Instrument for Structural Policies for Pre-Accession- este acronimul pentru "Instrumentul pentru Politici Structurale de pre-aderare")
- În anul 2012, Primăria Oravița a realizat , printr-un proiect finanțat de Banca Mondială, "Reabilitarea rețelei de apă în Oravița și captarea apei din Zona Lacul Mare", cu o valoare de 1.108.535,85 lei (fonduri obținute de la Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare).

Obiectivul general al proiectului a fost: Reabilitarea sistemului de alimentare cu apă pentru 5 străzi din oraș și captarea unei surse suplimentare de apă pentru asigurarea debitului necesar.

Obiective specifice: 1. Ridicarea gradului de civilizație a zonei vizate, a confortului și a calității vieții.

2. Îmbunătățirea accesului la sursa de apă potabilă pentru cei 1000 de locuitori ai străzilor vizate.

3. Creșterea atraktivității zonei respective în vederea dezvoltării urbanistice și a dezvoltării economice.

Rezultatele obținute: reabilitarea rețelei de distribuție a apei potabile pentru 5 străzi din oraș și suplimentarea necesarului de apă prin realizarea următoarelor lucrări:

1. 4150 m - lungimea rețelei de apă din care:
2. 2475 mp trotuare amenajate
3. stație captare 4. stație pompare 5. rezervoire înmagazinare 2 buc x 50 mc

- În anul 2014, a avut loc investiția realizată de SC Aqua Caraș SA, pe proiectul "Reabilitare rețele de apă și apă uzată în județul Caraș-Severin, proiect finanțat pe POS Mediu 1+2."

Calitatea apei potabile în orașul Oravița se înscrie în parametrii admisibili, conform datelor puse la dispoziție de Aqua Caraș S.A. Aceasta este verificată prin analize săptămânale, ce se recoltează de la toate cele trei surse de apă, inclusiv de pe rețelele de distribuție a apei. Analizele sunt efectuate în laboratorul central al "Uzinei de apă din Reșița", care emite rapoarte de calitate a apei potabile, comparate cu limitele admise, conform Legii 458/2002 privind calitatea apei potabile, cu modificările și completările ulterioare.

Conform acelorași date transmise de operatorul regional, consumul de apă, pe zi, a unui locuitor al orașului Oravița este de 120 litri.

** *Canalizarea apelor pluviale și uzate*

Operatorul local al sistemului de canalizare este SC Aquacaraș SA Reșița, operator regional la nivelul județului Caraș Severin, care administrează o rețea de ce deservește 8.160 de locuitori.

Sistemul de canalizare este constituit dintr-o rețea de canalizare cu o lungime totală de 16 Km din care lungimea străzilor care au conducte de canalizare 5,2 Km asigurând o dotare de numai 46% din lungimea totală a străzilor .

Epurarea apelor uzate nu se realizează în sensul că stația de epurare a apelor uzate menajere nu a fost finalizată și nici bine dimensionată; extinderea stației de

epurare Oravița începută în 1992 a fost abandonată ca urmare a lipsei de fonduri.

Pentru partea veche a orașului unde nu există un sistem de canalizare centralizat, preluarea apelor uzate se realizează în părâul Oravița. În prezent este realizat studiul de fezabilitate pentru canalizarea orașului, proiectarea este fiind din păcate sistată ca urmare a lipsei posibilităților de finanțare.

Proiectele de investiții realizate în vederea îmbunătățirii sistemului de canalizare implementate în ultimii 5 ani, au fost:

- Proiect de reabilitare rețele cu apă și apă uzată în județul Caraș Severin-investiția aparținând Sc Aqua Caraș SA, printr-o finanțare din fonduri europene-proiect în execuție
- Proiect pentru "Construcția unei stații de epurare în orașul Oravița ", investiție aparținând SC Aqua Caraș SA, de amenea proiect aflat în derulare.

** **SCURT ISTORIC**

Alimentarea cu apă

Canalizarea apelor pluviale și uzate

Pentru a ilustra –chiar și pe componenta edilitară a captării izvoarelor de apă potabilă și a colectării apelor uzate- anii de glorie care fac în prezent din Oravița un oraș cu puternică tradiție în organizare edilitară, vom prezenta, cât mai succint posibil (deși datele puse la dispoziție sunt foarte detaliate și susținute cu documente istorice, așa cum reiese din *"Monografia orașului Oravița"* a istoricului Ionel Bota) importanța atribuită menținerii funcționării și extinderii acestora.

Istoria acestor canale este una extrem de importantă, ea transpunând peste timp interesul pentru astfel de amenajări, vitale pentru dezvoltarea unei urbe, și, extrapolând, interesul "lucrului bine făcut".

● **Canal aval lacuri**

Monument Istorico cod LMI CS-II-m-A-11169, întravilan Oravița

Istoria canalelor de apă începe odată cu prelungirea habitatului orăvitean și fondarea, după 1703, a Oraviței Montane prin cele 13 familii de coloniști aduși din Tirol și Schwaz, au survenit pentru noul administrator al provinciei și al orașului,

până la finalizarea tratativelor de pace cu otomanii, trei obiective principale: lucrări de consolidare a terenului pentru construcții, analizarea posibilităților de canalizare a localității și captarea surselor de apă.



Conform monografiei orașului Oravița, scrisă de Ionel Bota ,în anul 1719 a fost lansată ideea de a amenaja prin canalizări, drenări și lucrări de aducțiiune, partea nouă a orașului- Oravița Montană, inclusiv proiectul amenajării Lacului Mare, pe baza Ordonației Camerei Aulice din Viena, care solicită, între altele, Administrației Țării Banatului, cu sediul în orașul Timișoara, să se implice în mod deosebit în „dezvoltarea comerțului și minelor de la Oravița, deosebit de binecuvântate de Dumnezeu”.

Lucrarea de canalizare urmează sistemul obișnuit, în tehnica „aquaeductus”, săpându-se un canal sub oraș, un fel de specus (jgheab) uriaș pe unde să treacă râul dar prin care să se scurgă și apele pluviale, evitându-se astfel pericolul inundării străzii principale și a caselor. Sistemul este preluat după modelul amenajărilor edilitare din ținutul Tirol al Austriei imperiale. În acest an se racordează două trasee principale, dinspre lacul mare și Forviz până la reductorul de potențial amenajat sub casa parohului romano-catolic, azi peste drum de clădirea Băncii.

Unui grup de ofițeri geografi, geodezi și geniști, coordonați de generalul Johann Andreas, conte de Hamilton (mai târziu, guvernator al Banatului) li se solicită să studieze posibilitatea amenajării lacului (azi „Lacul Mare”). (lucru ce se va realiza prin proiectul căpitanului Iosif Motsidlovsky, aşa cum s-a detaliat mai sus).

În anul 1724, administrarea canalelor intră în grijă Căpitanatului Minier. Se

dezvoltă rețeaua fosta strada Victoria până în dreptul bisericii ortodoxe și spre dreapta, pe marginea taluzată a drumului actual, pe sub hotelul „Coroana” al lui Peter Eirich, palatul Hechengarten, Palatul Grivicici (unde stă Zainea), dincolo de fosta Casa Pionierului.

Între anii 1727-1733, lacurile orăvițene sunt prevăzute cu baraje pentru atenuarea undei de viitoră dar și pentru a servi industriilor nou create sau pentru agrementul locuitorilor.

În anul 1741 în urma vizitei „Comisiei Aulice pentru Problemele Bănățene, Transilvane și Ilire”, în preajma „Lacului Mare” se fac primele amenajări pentru agrementul elitei iar din 1756 asociația Freischützen-Corps își efectuează exercițiile sportive și militare în preajma lacurilor, având și un sediu aici. În 1765, Oravița și lacurile sunt menționate pe harta lui Johann Sax, tipărită la Viena iar din 1769, barajul de la „Lacul Mare” este consolidat.

Deja în 1769 canalizarea orașului (e vorba de partea de sus, Oravița Montană) e ca și rezolvată. Operațiuni de decolmatare, ziduri și zidiri, boltiri, reabilitări ale malurilor râului ce traversează orașul, dau aspectul executării unor lucrări serioase, precum în alte orașe ale imperiului: Graz, Neuer Wienerstadt, Mariazell, Sopron, Cluj, Bistrița, Suceava, Cernăuți. În Oravița, antreprenorul lucrărilor este Peter Eirich, specialist în ridicări de teren dar care, rămas în Oravița, intră în afaceri comerciale, întemeind Hotelul și Restaurantul „Coroana”.

Trebuie amintit că la 1770, memorandumul contelui general Gyulai prevede amenzi drastice pentru neîngrijirea sistemului de canalizare de către oficiali sau persoane particulare.

Încă din 1775, Oravița este unul din orașele imperiului modernizat din punctul de vedere al reabilitării aducțiunii ivoarelor din preajmă spre locuințele cetătenilor și al canalizării sub nivelul de locuire. În 1810, conform unui „ordnung berg” al Vienei, sistemul este consolidat în sensul că boltirea se completează pentru zona centrală până în dreptul clădirii care găzduia, în interbelic, cazarma Regimentului 5 Vânători și Regimentului 19 Infanterie.

În 1791 Sediul Direcției Superioare Montanistice se mută în Oravița și are în competențe protejarea canalizării, stabilirea programului periodic de curățire, aplicarea pedepselor pecuniare pentru cei care murdăresc rețeaua, iar în 1803 – Wucherpatent stabilește pedepse cu închisoarea pentru cei care ar atenta la

otrăvirea deliberată a apelor canalelor orăvițene și a lacurilor.

În 1833 se realizează restaurarea „canalului mare”, care trece sub cele cinci trasee din fostă zonă centrală a urbei (Teatrul, Judecătoria, fostul IF).

În 1842 Baronul von Gränzenstein, promovat de la Viena cu sarcini precise pentru modernizarea orașului, re-analizează subiectul canalizării și modernizează traseul (boltiri, lucrări de mascare a esplanadei habitatului și c. l.) până înspre zona unde, din 1849, se va afla clădirea gării.

În primul deceniu din secolul XIX, Lista Congregației Locale, „comitetul director al orașului montanistic”, are atribuții și competențe în gospodărirea canalelor, apelor interioare ale orașului, salubrității habitatului.

Deciziile ministeriale nr. 3.301 din 2 mai 1851 și nr. 14.943 din 5 octombrie 1853 stabilesc sarcini precise pentru echipele care au în grija, protecție și activitate sistemul canalizării și al alimentărilor cu apă potabilă

În 1862 există un proiect de captare a unor izvoare, numai că administrația comitatensă nu dispune de fondurile necesare. Proiectul apartinea unui grup de ingineri și specialiști în hidrotehnică, aparținând Institutului de Mecanică din Szentes, îndrumați spre Oravița de Em. Gojdu. Între anii 1870-1872 proiectul e relansat când e deputat, aici, celebrul scriitor Jokai Mor, în primul său mandat, continuat în vremea deputatului Aurel Maniu în 1893 dar, abia în 1899, lucrarea este cu adevărat demarată, proiectul vechi fiind înlocuit cu un altul, realizat în laboratoarele pilot ale Universității din Budapest. Miza reușitei proiectului era pe cât de simplă, pe atât de eficace, în condițiile respectării stării geo-morfologice. La 1893, Aurel Maniu pornea cu ajutorul cetățenilor canalizarea izvorului de lângă Lacul Mare „pentru folosirea cărăușilor din Forviz (Fuhrwesen)”. În aprilie 1900, după patru luni de efort, cu forță de muncă locală dar și cu sprijinul unităților din garnizoană (jandarmi, infanterie), a fost inaugurat sistemul alimentării cu apă a Oraviței. Practic, au fost captate 11 izvoare pe Valea Marilei dar și apă subterană de la galeria Iosif II. Apa era adusă printr-un sistem de tuburi metalice, reprezentând profile turnate la Reșița, semi-suspendate până la împământarea lor, la nodurile de distribuire către cartierele Oravița Montană și Forviz.

La 21 aprilie 1892, primăria hotără amenajarea izvorului de pe Valea Aurului. Sunt achiziționate conducte de fontă, ștemuite cu plumb, iar lucrarea în sine capătă izvoarele din „pădurea comunală” cu două bazine de acumulare.

În 1893 sunt modernizate străzile din zona centrală, prin efortul lui Aurel Maniu care amenajează canalele subterane și pasajul dintre biserică romano-catolică și teatru.

În 1917 demarează o nouă etapă în organizarea alimentării cu apă a Oraviței. Deși în condițiile războiului, cu contribuția voluntară a multor locuitori dar și folosindu-se munca unor prizonieri italieni și ruși, se va amenaja izvorul Colilia și se vor restaura principalele trasee subterane ale canalelor.

La 1922 după Marea Unire a românilor, din anul 1918, sistemul nou al canalizațiilor orașului și distribuției apelor potabile va intra total în funcțiune la resursele existente și deja captate adăugându-se izvorul „Aurel Maniu”.

În 1925 s-a reamanajat rețeaua subterană a canalului mare și a celor trei secundare. Comitetul Administrativ al Județului a emis adresa nr. 325/1925 în ședința generală extraordinară din 18 august 1925, act completat cu Hotărârea Reprezentanței Comunale Oravița. Ministerul autorizează comuna Oravița să exproprieze terenurile particulare Eftimie Măruță și Rudolf Cucu în folosul proiectatei investiții. Conform precizărilor Legii de organizare a primăriilor, la 1939, o comisie specială ia ființă și în orașul Oravița, reședință de județ, cu atribuții stricte privind gospodărirea canalizației subterane și apelor interioare.

În 1945 un bazin modern de captare, la 2 km de oraș, pe pârâul Oravița, va intra în funcțiune. Se spunea că, atunci, debitul total cu care pulsau izvoarele către orașul Oravița ar fi ajuns și pentru satele din jur până înspre satele Greoni, Ciudanovița, Jitin, Giurgiova.

** *Energie electrică*

Orașul este alimentat cu energie electrică din sistemul energetic național, prin rețelele de distribuție de medie tensiune- 20KV- sunt încadrate posturile de transformare 20/0,4 KV, de la care, prin rețelele de joasă tensiune sunt alimentați consumatorii.

** *Sistemul de iluminat public*

Localitatea dispune de un sistem de iluminat public stradal, alimentat aerian, prin cablu montat pe stâlpi de beton.

La nivelul localității se impun măsuri de îmbunătățire a iluminatului public,

autoritățile locale având proiecte în derulare sau în curs de aprobare, în acest sens.

Conform informațiilor puse la dispoziție de Primăria orașului Oravița, pe cele 50 de străzi pentru care s-au centralizate date referitoare la sistemul de iluminat public, în localitate există un număr de 1.072 de stâlpi cu tot atâtea corpuri de iluminat stradal și doar 33 de corpuri de iluminat pentru trotuare.

În preajma sărbătorilor Pascale și a sărbătorilor de iarnă se realizează în fiecare an, iluminatului ornamental specific.

** **Energia termică**

Localitatea nu dispune de sistem centralizat de încălzire, aceasta rezândându-se la nivelul fiecrei locuințe, sau în cazul blocurilor la nivel centralizat, prin centrale care funcționează cu combustibil solid.

** **Gaze naturale**

Localitatea nu dispune de gaze naturale.

** **Telecomunicații**

Pe raza localității nu funcționează niciun oficiu poștal aparținând Regiei Autonome Poșta Română (*preluare site-ul societății-localizare OP*).

Cel mai apropiat oficiu poștal se află în Anina, la aproximativ 35 km de centrul localității Oravița.

** **Salubrizare**

Autoritățile locale din orașul Oravița fac eforturi în ceea ce privește aplicarea legislației privind protecția mediului, precum și oferirea unei educații ecologice tuturor locuitorilor orașului.

În oraș este implementat sistemul de colectare selectivă; toate spațiile publice – piețe, parcuri, locuri de joacă, străzi, instituții publice, sunt dotate cu recipienți de colectare a deșeurilor.

Încă din anul 2009 a fost finalizată implementarea proiectului "Sistem centralizat de gestionare a deșeurilor în zona Oravița", în cadrul programului PHARE CES 2004, cu o valoare de 3.448.292,14 lei.

Integrându-se în obiectivele și prioritățile Planului Național de Gestionare a

Deșeurilor, respectiv în Planul Regional de Gestionare a Deșeurilor aferent Regiunii Vest, proiectul s-a subscris obiectivului general: "Îmbunătățirea capacitatei autorităților publice locale de a implementa prioritățile Planului Național de Dezvoltare și directivele Uniunii Europene în domeniul protecției mediului".

Obiectivul specific I-a constituit reducerea impactului activității de depozitare a deșeurilor municipale asupra calității factorilor de mediu și a sănătății umane prin crearea unui sistem de gestiune a deșeurilor în zona Oravița.

Ca obiective imediate s-au punctat: creșterea gradului de asigurare a populației cu servicii de management al deșeurilor (colectare, transport și depozitare), reducerea cantității finale de deșeuri depozitate, prin activități specifice de tratare a deșeurilor, precum reciclarea, protecția mediului înconjurător și sănătății populației din zonă, prin stoparea poluării cauzate în prezent de zonele de depunere neautorizate a deșeurilor, sensibilizarea opiniei publice cu privire la protecția mediului înconjurător, protecție ce poate fi asigurată prin depozitarea în locuri autorizate a deșeurilor. Inființare statie de transfer și gestionare a deșeurilor în zona orașului Oravita

Rezultate obținute:

1. Construcția și dotarea unei stații de transfer cu toate utilitatile și dotările necesare.
2. Achiziția de echipamente necesare desfășurării activității în stația de transfer:
 - Incărcător cu lamă și cupă – 1buc;
 - Motostivitor – 1 buc.
3. Realizarea dotărilor necesare pentru colectarea și transportul deșeurilor la nivelul zonei Oravița:
 - Containere -180 buc;
 - Europubele 240 l – 600 buc;
 - Europubele 120 l – 3000 buc;
 - Autocamione – 4 buc.
4. Personal instruit pentru exploatarea sistemului: 19 persoane.

2.1.3. Cadrul natural

Elementele orașului Oravița ce definesc localitatea ca stațiune turistică, sunt factorii ambientali, zestrea istorică, dotarea adecvată ce pot îndeplini funcțiile turistice (odihnă, recreere, agrement, practicarea unor sporturi, organizarea turismului cultural) la un nivel superior de satisfacere a cerințelor pieței turistice.

Orașul se află la o altitudine de 308 m față de nivelul mării, dispus de-a lungul Pârâului Oravița, ce curge pe direcția nord-est-vest-de-a lungul căruia trece o

variantă a DN 57 denumită DN 57B.

a) *Clima*

Datorită așezării județului în partea de sud-vest a țării nu departe de Marea Adriatica și la adăpostul Munților Carpați, pe teritoriul său se înregistrează climatului temperat continental moderat, subținutul bănățean cu nuanțe sub-mediterraneene.

Subținutul climatic bănățean se caracterizează prin circulația maselor de aer atlantic, caracter moderat regimului termic cu frecvențe perioade de încălzire în timpul iernii, cu primăveri timpurii și cantități medii multianuale de precipitații relativ ridicate.

Predomină în tot cursul anului advecția maselor de aer umed din vest și sud-vest precum și activitatea frontală mai intensă, ceea ce poate fi considerată principala caracteristică a climatului din Banat.

Acestea pot fi o vedere de ansamblu asupra climei județului Caraș-Severin în care se înscrive zona Oravița amplasată în sud-vestul județului unde primește în plin efectele circulației maselor de aer prezente mai sus.

● *Regimul termic*

La nivel de județ, urmărind repartizarea valorilor medii ale temperaturii aerului remarcăm o variație apreciabilă a acestora în funcție de altitudine. Diferența este evidentă în ceea ce privește temperaturile medii lunare.

De exemplu pentru luna ianuarie, valorile sunt ceva mai ridicate pentru localitățile din Câmpia Banatului față de cele din Câmpia Română: (Caransebes -0,8 C°; Lugoj 1,0 C°; Orvita -1,1 C°; Craiova -2,5 C°) situate cam la aceeași altitudine datorită invaziei destul de frecvențe a maselor de aer maritim subtropical ce se deplasează din Bazinul Mediteranean spre est, nord-est.

Ridicarea bruscă și apoi progresivă a temperaturii medii din lunile de martie-mai atât în culoarul Timiș - Cerna- Valea Dunării- depresiunea Oraviței și Bozoviciului, cât și în zonele montane se datorează în primul rând creșterii mai accentuate a bilanțului caloric iar în al doilea rând circulației maselor de aer cald din sud –est destul de frecvențe în cursul primăverii.

În lunile de vară temperaturile medii sunt în continuă creștere de la o lună la

alta, începând cu luna august- pentru zonele joase și cu luna septembrie- pentru zonele montane, când valorile termice încep să scadă progresiv.

Analizând temperaturile medii pe anotimpuri se constată că iernile sunt relativ aspre în regiunile muntoase (Semenic $4,8\text{ C}^0$; Tarcu $-8,3\text{ C}^0$) în timp ce la Caransebeș ($+0,4\text{ C}^0$) și Oravița ($+0,8\text{ C}^0$) valorile sunt pozitive.

Anotimpul de vară este în general moderat comparativ cu cel de iarna: Semenic ($+12,3\text{ C}^0$); Tarcu ($+7,8\text{ C}^0$) în regiunea muntoasă temperatura crescând treptat în depresiuni: Oravița ($+20,1\text{ C}^0$) ; Caransebeș ($+20,1\text{ C}^0$). Primăvara se instalează brusc în zonele joase. Toamna este mai caldă decât primavara cu circa 1 grad celsius în regiunile joase.

Curenții dominanti sunt cei descendenți iar primavara sunt cei ascendenți care contribuie la topirea bruscă a zăpezii din zonele montane.

Climatul defileul Dunării este mediteranean caracterizat printr-o temperatură medie anuală mai ridicată decât în restul țării, cea din zona Oravița fiind edificatoare: $11,8\text{ C}^0$ cea mai ridicată valoare înregistrată din țară.

Temperatura medie a lunii ianuarie variază între 0 C^0 și $-1,0\text{ C}^0$ iar cea a lunii iulie între 21 C^0 și 35 C^0 ; în cuprinsul accesului defileu s-au stabilit două tipuri de topoclimatice: cel de tip Moldova –Berzasca și cel de tip Orșova- Băile Herculane.

Regimul vânturilor

Frecvența anuală a vânturilor pe anumite direcții prezintă unele deosebiri condiționate de caracterul circulației generale și de culoarele generate de configurația reliefului.

În zona Defileului Dunării direcția dominantă a vântului este din direcția vest și est pe direcția culoarului, dar slabe în intensitate și frecvență pentru cele din nord și sud.

Caracteristic este vântul denumit Coșava deosebit de intens în sectorul vestic al defileului pe direcția sud-est către nord-est. Acest vânt se manifestă cu intensitate și în localitatea Oravița, din direcția Răcăjdia spre nord.

Un alt curent puternic este canalizat pe valea pârâului Oravița până scapă în zona de câmpie și scade în intensitate.

Cosava este un vânt care prin durată și intensitatea sa aduce prejudicii localității:

dezvelește construcții, rupe rețele aeriene, distrug serele de legume, rupe copacii pe soșele.

• *Regimul precipitațiilor*

Analizând cantitățile de precipitații atmosferice se constată că ele cresc odată cu altitudinea. Astfel cantitatea medie anuală la Oravița este de 806,0 mm față de depresiunile muntoase- Semenic 1,120mm. Versanții vestici primesc cantități de precipitații mai mari decât cei estici.

Comparând sezonul cald cu cel rece se observă că cele mai mari cantități de precipitații sunt în lunile noiembrie-decembrie și ianuarie-februarie.

Cantități maxime diurne cad în perioada caldă a anului în lunile august-septembrie fiind cauzate în primul rând de procesele locale de natură termică cvasică precum și de intensificarea activității frontului rece.

Numărul mediu anual al zilelor cu sol acoperit de zăpadă crește de asemenea cu înălțimea în câmpie este de 52- 53,4 de zile la Oravița, iar pe Semenic fiind de 160,3 zile, semnalizându-se zăpadă și în lunile de vară.

Față de cele arătate mai sus, în ultimii 8-10 ani se observă o înăsprire a climatului. Contrastul de temperaturi și de precipitații între vară și iarnă este mult mai mare. Vara se instalează brusc după 15 iunie cu temperaturi caniculare și lipsă aproape totală a precipitațiilor până în lunile august –septembrie. Această perioadă se remarcă prin uscăciune, maxime de temperatură, chiar și secetă care în ultimii ani nu se compensează nici prin cantitatea de precipitații din sezonul friguros când se remarcă temperaturi destul de scăzute în luna februarie. Schimbările climatice afectează rezultatele activității umane în general și în special munca agricultorilor și a crescătorilor de animale.

b) Hidrografia

Pe raza teritorială a orașului Oravița există surse importante de ape subterane și de suprafață.

Orașul Oravița se află la 218,7 m deasupra nivelului mării, habitatul său are peste 5 km lungime, în 1940 altitudinea în centrul urbei fiind calculată la 259 m.

** **Izvoare, pârâuri, râuri- cascade**

Rețeaua hidrografică e definită de **râul Caraș**, cu frumoase chei, izvorând din Izbucul Cărașului. El primește pe traseu pâraie din sisturile cristaline Culmea Certej, Pușcașu Mare (Munții Aninei), calcarul Cârneala. Are 76 km lungime pe teritoriul județului și un bazin receptor de 1.118 km².

Albia sa n-a fost mereu aceeași. O dovedește un istoric, în legătură cu situații din evul mediu, când râul curgea la Ticvaniul-Mic pe sub poalele Dealului Pietrarul, poziție dominând, și atunci și azi, mica localitate. În zona superioară are ca afluenți Comarnicul și Buhuiul, cu chei și văi montane. În zona colinară, lărgimea e de 1 km dar în luncă ajunge și la 3 km. Alți afluenți sunt pâraiele din Munții Dognecei dar și Gârliste, Jitin, Lișava, Vicinic, Ciclova.

Din bogatele izvoare ale Marilei (6-71 l/sec) ce asigură apă potabilă a orașului vechi se formează **pârâul Oravița** ce străbate valea cu același nume de la nord-est la vest adunând apele de suprafață de pe toate văile adânci ce brăzdează relieful bine împădurit. Pârâul Oravița, cu apă iute de munte, intră în localitate în partea de rărărit, străbate partea veche a orașului fiind în mare parte condus printr-un canal deschis, zidărie de piatră peste care sunt așezate clădiri, drumuri, platforme carosabile. Din zona stadionului își continuă drumul la suprafață, făcând o serie de meandre și coturi.

După viaductul de cale ferată intră în zona de câmpie lărgindu-și albia, cursul devine mai liniștit și își continuă drumul prin satul Broșteni spre nord-vest. Înainte de satul Greoni, pârâul Oravița își împreună apele cu cele ale **pârâului Lisavei** și înainte de localitatea Grădinari se varsă în râul Caraș și apoi în Dunăre. Tot în pârâul Lisava se mai varsă și **apele Rachitovei**.

Pârâul Oravița are o apă de munte curată, cu debit bun care, în caz de secetă se poate folosi fără o tratare prealabilă.

Din cele **trei izvoare de la Ciclova Montana**: Simeon, Moșului și Călugăra cu un debit de 29 l/sec se alimentează o parte din Oravița, se formează **pârâul Ciclova** ce se varsă în râul Caraș după localitatea Vrani.. La trecerea lor prin localități râurile menționate sunt poluate prin deversarea canalelor menajere direct în albia lor.

Un alt râu care își croiește drum printre dealuri este **râul Beu**, un affluent al

râului Nera. Succesiunea de cascade (din care cea mai mare are peste 5 m înălțime) de pe Râul Beu în amonte de lacul Ochiul Beului formează Cascadele Beușniței.

Cascadele Bigăr și Beușnița fac parte din Parcul Național Cheile Nerei - Beușnița.



Cascada Bigăr-Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița

Rezervația este una dintre cele mai frumoase din întreaga Românie, fiind formată într-o zonă colinară, cu izvoare, chei, abrupturi calcaroase, văi, peșteri, poiene și pajiști; cu o faună bogată care cuprinde urs brun, râs, lup, vulpi, păsări și reptile, inclusiv viperă cu corn, dar și o floră spectaculoasă. Caraș-Severinul este cea de-a doua zonă verde a țării, ca întindere, după Delta Dunării. Fie că e iarnă sau vară, peisajele sunt spectaculoase, iar fotografiile de mai jos o dovedesc.

Bigărul și Beușnița sunt cele mai spectaculoase cascade din România.

Situate în zona de protecție strictă cu statut de rezervație naturală din cadrul Parcului Național Cheile Nerei - Beușnița din județul Caraș-Severin, Cascadele Beușniței reprezintă un fenomen unic, un adevărat monument al naturii, și un obiectiv de însemnată valoare turistică, geologică și peisagistică.

Acestea au luat naștere prin actiunea apei timp de milenii în substratul calcaros. Calcarul dizolvat de apă a fost depus straturi-straturi de-a lungul cursului râului, formând tuful calcaros, rocă moale și permeabilă ce a permis modelarea a nenumărate forme, mini-baraje, ochiuri de apă și cascade succesive.

Cascada Bigăr se formează după ce apa din Izbucul Bigăr se varsă în râul Miniș, la circa 200 de metri după ceiese de sub o stâncă înaltă și străbate peștera cu

același nume din Munții Aninei.

Prima a devenit cunoscută în întreaga lume după ce site-ul american "The World Geography" a plasat-o pe primul loc în topul celor mai impresionante cascade din lume.



Cascadele Beușnița - Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița

Beușnița, chiar dacă este mai greu accesibilă și nu este la fel de celebră ca surata sa, o concurează cu succes în frumusețe.

Cascada Beușnița este de fapt o succesiune de cascade mai mici, din care cea mai mare are peste cinci metri, căderea totală ajungând la aproape 30 de metri, de pe Râul Beu, în amonte de lacul Ochiul Beului.

**** *Lacuri naturale***

***** *Lacuri antropice***

**** *Lacurile naturale***

- **Lacul Miniș** se mai numește și Lacul Columbului, are o lungime de 750 metri, iar aici își dau întîlnire numeroși pescari care-și încearcă norocul la undiță și nu numai. Este alimentat de apă râului cu același nume și se află pe Cheile Minișului. Acestea sunt o formațiune de tip chei, pe cursul râului Miniș, situate între orașul Anina și comuna Bozovici.

Cheile sănt accesibile turiștilor și sunt împărțite în mai multe sectoare, fiind străbătute de drumul național 57B.



Lacul Miniș- sursa Wikipedia

De pe înălțimea dealului alăturat drumului național se poate admira lacul de acumulare.

- Lacul Buhui este primul lac de acumulare subteran și cel mai vechi lac artificial din România, realizat în 1884 de administrația austro-ungară pentru alimentarea cu apă a Aninei.

Este situat la 640 de metri altitudine și are o suprafață de 9,80 de hectare. În apropierea lacului se află Peștera Buhui cu o lungime de aproximativ 2.000 de metri.



Lacul Buhui- sursa Wikipedia

Înconjurat de o pădure de brad în amestec cu fag, lacul a fost amenajat prin bararea cursului pârâului Buhui, affluent al Carașului, la ieșirea din Peștera Buhui.

Tot aici se află și unul dintre cele mai lungi cursuri subterane de apă (3.217 m) cunoscute din România, Pârâul Buhui. În amonte de sectorul subteran Buhui s-a construit un baraj lung de 60 m care a adunat în spatele lui un volum de ape de 500.000 m³.

● Lacul Ochiul Beiului

Este unul dintre cele mai importante obiective turistice ale Banatului Montan, situat în Parcul Național Cheile Nerei – Beușnița. Locul este încărcat de legende populare care de care mai frumoase și mai interesante dar cea mai cunoscută dintre ele este legată de iubirea dintre un bei turc și o frumoasă păstorită din părțile Potocului.



Lacul Ochiul Beiului - sursa Wikipedia

Legenda spune că în vremurile acelea Banatul era stăpânit de turci. Un bei Tânăr și foarte bogat obișnuia să vâneze pe acele meleaguri; într-o zi, pe când se afla la vânătoare, a zărit o frumoasă ciobăniță și s-a îndrăgostit de ea. Iubirea lor nu a ținut cont de religie sau diferența de bogătie dintre ei doi. Tatăl beiului, afilându-se despre dragostea fiului său, a trimis oștenii să omoare fata. Deși beiul s-a luptat cu oștenii, aceștia au înjunghiat-o pe biata păstorită în vârf de stâncă ucigând-o pe loc. În timpul luptei, beiul și-a pierdut un ochi și în locul în care a căzut acesta s-a format lacul care îi poartă numele. Din lacrimile beiului s-a format izvorul care alimentează lacul.

O altă legendă spune că în noaptea de Sânziene, la Ochiul Beiului, se strâng, se îmbăiază și dansează ielele pădurii. Ele sfârșesc jocul înainte de ultimul cântat al cocoșilor. Localnicii leagă dispariția celor plecați și pierduți în pădurea virgină de puterea amăgitoare a celor șapte iele.

În realitate, lacul carstic Ochiul Beiului este alimentat de un izbuc, un izvor care alimentează mereu lacul cu o apă cristalină și de o culoare ireală. Datorită acestei alimentări continue a lacului, acesta nu îngheată niciodată temperatura apei fiind vara de $+ 4 - 5 C^{\circ}$ iar iarna urcând chiar și la $+ 8 - 9 C^{\circ}$.

Lacul carstic Ochiul Beiului, monument al naturii care beneficiază de un regim special de protecție, are o lățime de aproximativ 20 metri și o adâncime de cca. 4 metri.

● Lacul Dracului

Lacul Dracului este cel mai mare lac carstic din țară (format prin dizolvarea calcarului din rocile calcaroase) și se află în Parcul Natural Cheile Nerei-Beușnița, Munții Locvei. Initial a fost un lac subteran, dar care a ieșit la suprafață în urma prăbușirii unei părți din tavanul peșterii în care se află. Are 700 mp, uj diametru de 20 m și o adâncime de aproximativ 12 m, deși localnicii spun că nu ar avea fund.

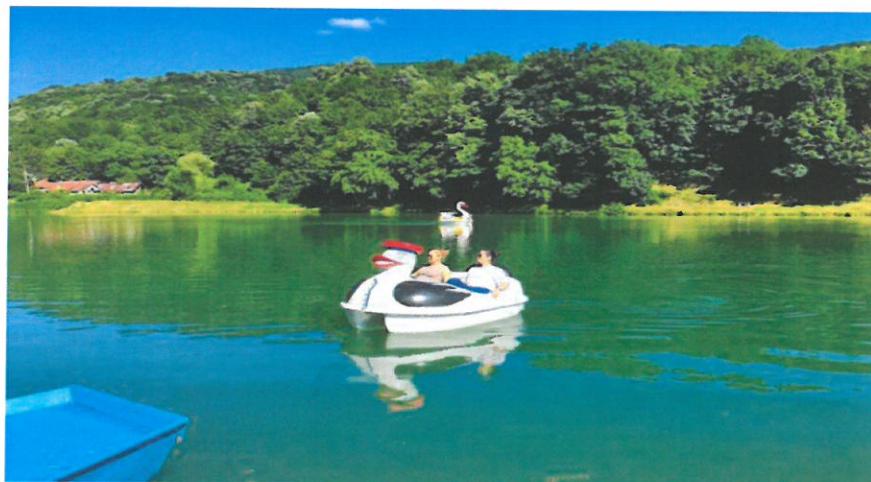


Lacul Dracului- sursa Wikipedia

Numele îl vine de la o legendă locală, conform căreia Satana s-ar fi aruncat în apele lacului după ce a pierdut un rămășug pus cu un cioban.

** *Lacurile antropice*

Între lacurile antropice ale Banatului Montan, se remarcă și cele două lacuri din Oravița: "Lacul Mare" și "Lacul mic". Ele au fost amenajate și consolidate prin lucrări hidrotehnice speciale, pe cursul mijlociu al Văii Oraviței, în intervalul 1727-1733, fiind prevăzute cu baraje pentru atenuarea undei de viitură dar și pentru a servi industriilor nou create sau pentru agrementul locuitorilor.



La contactul cu muntele există straturi acvifere sub presiune dar și izvoare termo-minerale în zona de fractură Oravița - Ciclova Montană.

● **Barajul Lacul Mare**

Monument Istoric cod LMI CS-II-m-A-11170

Lacul Mare are o suprafață de 8,8 ha și un volum de aproximativ 11.000 mc. Ideea de a-l amenaja survine chiar din anul 1719, în Ordonanța Camerei Aulice din Viena care solicită, între altele, Administrației Țării Banatului să se implice în mod deosebit în „*dezvoltarea comerțului și minelor de la Oravița, deosebit de binecuvântate de Dumnezeu*”.

În 1723, Oficiul Superior Minier (Montanistic) al Banatului, care luase ființă în locul mai vechii „Comisiei de Instalare a Mineritului Bănățean” își va muta, din nevoi tehnice, sediul de la Timișoara în Oravița. Chiar în acel an 1723, Oficiul solicită competențele unui grup de ofițeri geografi, geodezi și geniști, coordonați de generalul Johann Andreas, conte de Hamilton (mai târziu, guvernator al Banatului) să studieze posibilitatea amenajării lacului (azi „Lacul Mare”).

Proiectul e realizat de căpitanul Iosif Motsidovsky, ulterior stabilit în Oravița. Barajul și întreaga operațiune hidrotehnică la care a participat forță de muncă

locală, sunt finalizeate în 1726 și inaugurate în 1727.



Pe harta realizată la ordinul prințului Eugeniu de Savoia, comandantul suprem al trupelor imperiale în zonă, reprezentând Banatul de Munte, e simbolizat ca lucrare specială și de interes strategic și lacul orăvițean.

● Barajul Lacul Mic

Barajul "Lacul mic" este declarat Monument Istoric cod LMI CS-II-m-A-11159. Are o suprafață de 2,2 ha și un volum de aprox. 4.200 mc.

"Barajul Lacul Mic" are o suprafață de 2,2 ha și un volum de 420 mc.

Lucrările de amenajare încep în 1729 și îl bănuim ca proiectant pe același Iosif Motsidlovsky. Inaugurarea are loc în anul 1733.

Lacul este utilizat în principal pentru irigații, pescuit sportiv și industrial, precum și pentru activitățile turistice și recreaționale fiind ideal pentru practicarea sporturilor de apă.

Lucrările de amenajare încep în 1729 și se bănuiește că l-a avut ca proiectant pe același Iosif Motsidlovsky, cel care a proiectat și „Lacul Mare”; inaugurarea are loc în anul 1733.

În 1902, Ludwig Förster, prim-administrator al StEG, Direcția Oravița, repară cu oamenii serviciului silvic barajul Lacului Mic. Ample lucrări de amenajări pentru agrement și vilegiatură au loc în 1911, 1926, 1937 și 1941. În ultima jumătate de veac, operațiunile reabilitării lacurilor orăvițene sau cel puțin destinate păstrării statutului lor de zone de agrement local includ anii 1951-1953, 1959, 1964, 1967-1968, 1973, 1977, 1982-1983.

În 1996, în urma diligențelor unui grup coordonat de dl. Ioan Crăiniceanu, consilier județean în mandatul început în 1992, și a primarului de atunci al orașului, dl. ing. Nicolae Boncoi, o firmă specializată declanșea o importantă lucrare de reabilitare, consolidare și punere în valoare a lacurilor și ambientului.

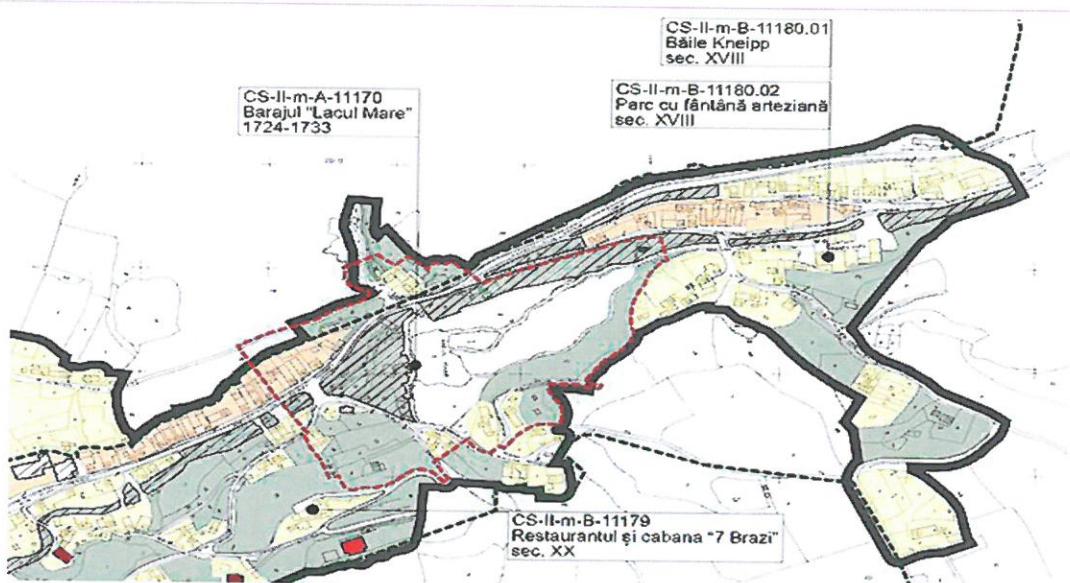


Obiectivul pion și derivatele rămân, însă, și astăzi, simple deziderate. Lucrarea a ajuns, cu destule și adesea neîntelese sincope, la un stadiu care, astăzi, e departe de ceea ce ar trebui să ofere așteptărilor locuitorilor în materie de amenajări și reorganizări ale zonei în perspectiva dezvoltărilor turismului cultural și de agrement.

Conștienți de potențialul turistic al acestui lac - el însuși declarat monument istoric (CS-II-m-A-11170), autoritățile publice locale au realizat în colaborare cu *Facultatea de Arhitectură din Timișoara* ("proiect de diplomă al arh. Emanuel Tămaș, îndrumător arh. Bogdan Demetrescu") un proiect de reamenajare a întregului amplasament, cu integrarea tuturor obiectivelor cu valoare istorică: "Restaurant și cabană 7 brazi" (monument istoric CS-II-m-B-11179), Parcul cu fântâna arteziană din sec. XVIII (monument istoric CS-II-m-B-11180.02), Băile Kneipp din sec. XVIII (monument istoric CS-II-m-B-11180.01).

Prin implementarea acestui proiect se va realiza:

- creșterea atraktivității zonei și deschiderea acesteia pentru circuitul turistic prin crearea unor spații estetico-ambientale corespunzătoare, creșterea calității și diversificării serviciilor turistici,
- îmbunătățirea condițiilor de mediu, inclusiv prin lucrările ce vizează ecologizarea zonei,



- lucrări de igienizare și revizuire a malurilor, de decolmatare a ochiului de apă, dezafectarea amplasamentului de amenajările nelegale și decaparea stratului "vegetal" de suprafață amestecat cu concrețiuni calcaroase rezultate în urma umpluturilor succesive
- de servicii turistice.

Realizarea acestei investiții, în corelare cu celealte proiecte prevăzute în planurile strategiei orașului pentru perioada 2014-2020, va conduce la dezvoltarea socio-economică durabilă atât a orașului Oravița, cât și a întregii regiuni, inclusiv prin valorificarea celorlalte resurse turistice regionale deja existente.

c) Apele termale

În afară de izvoarele termo-minerale ascendente ce apar pe malurile Cernei în județul Caraș-Severin mai apar astfel de izvoare în zonele de fractură Mehadia-Cuptoare și Oravița Ciclova care nu sunt captate.

În partea de vest a orașului Oravița în apropiere de stația de benzină de pe DN57 spre Moldova - Nouă există un izvor de ape ușor termale și minerale care mai ies o dată la suprafață pe drumul ce duce la Broșten. Zona unde apare acest izvor se pretează pentru amenajarea unei zone de agrement.

La Ciclova Montană, apele termale apar cu temperaturi de 27°C în formațiunile pliocene. În golful depresionar, solurile sunt negre și brune, compact argiloase (verti-soluri), regosoluri slab dezvoltate și de luncă (Ciuchici-Ildia),

litosoluri în lunca Nerei (Slatina-Nera–Naidăș).

d) Solul

Localitatea e aşezată într-un defileu depresionar iar geologia zonei e specifică autohtonului danubian: calcare din jurasic și cretacic inferior, mărturii ale magmatismului laramic de vîrstă paleogenă în perimetru Oravița, Ciclova Montană, Ilidia, Sasca Montană, Moldova Nouă.

Orașul e situat la $45^{\circ}5'$ latitudine nordică și $39^{\circ}20'$ longitudine estică, cu 253 m înălțimea medie a reliefului, reprezentat de coline și dealuri cu denumiri specifice precum Colilia (502 m), Dealul Mare (378 m), Corcana (206 m), Coșovița (483 m), Prisaca (413 m) iar în preajmă Simion (902 m), Lup (704 m), Tâlva Mare (845 m), Tâlva Mică (674 m), Rol (976 m), Marila (649 m), Racovița (510 m), Poiana Iuliei (710 m).

Condițiile pedogenetice specifice din această parte a țării au condus la formarea unor soluri variate a căror succesiune zonală se suprapune etajării morfologice. Unele condiții locale petrografice și de umiditate au determinat apariția solurilor intrazonale.

În zona Dealurilor Vestice sunt întâlnite argile iluviale brune și podzolice. Aceste soluri necesită îngrășăminte pentru creșterea gradului de fertilitate iar pentru combaterea eroziunii se impune a se lua măsuri în ceea ce privește îmbunătățirile funciare.

Pe versanții cu pante mari ce pot fi spălați de apele ploilor se impune realizarea de împăduriri; zonele cu pante mai domoale sunt acoperite de păsuni, fânețe sau livezi.

În depresiunea Golf a Oraviței se află soluri negre și brune compact argiloase numite vertisoluri.

Prin folosirea amendamentelor se ridică fertilitatea vitrosolurilor, acestea fiind propice pentru cultura grâurilor, florii soarelui, trifoiului roșu.

2.1.4. Cadrul socio-economic

În analiza cadrului socio-economic se vor prezenta și analiza caracteristicile unor indicatori ai potențialului endogen (număr de locuitori, suprafețe administrative), indicatori ai capitalului uman (densitatea populației, unități de învățământ, număr de cadre didactice), ponderea populației active în total populație, număr de medici, așezăminte culturale (nivelul activităților cultural-educaționale și recreative din spațiul public), a activităților economice (număr agenți economici, analiza activității economice la nivelul orașului).

În analiza cadrului socio-economic se vor prezenta și analiza caracteristicile unor indicatori ai potențialului endogen (număr de locuitori, suprafețe administrative), indicatori ai capitalului uman (densitatea populației, unități de învățământ, număr de cadre didactice), ponderea populației active în total populație, număr de medici, așezăminte culturale (nivelul activităților cultural-educaționale și recreative din spațiul public), a activităților economice (număr agenți economici, analiza activității economice la nivelul orașului).

2.1.4. a) Potențialul endogen

Fiind centru de gestionare a activității miniere din jur, Oravița a crescut pe fondul necesarului specialiștilor și inginerilor pentru dezvoltarea minieră. Pe lângă aceștia se numără mulți munictori coloniști aduși din diferite părți ale țării și de peste hotare. Rezultatul a fost un amestec multietnic și multicultural care s-a păstrat timp îndelungat. După închetarea activității miniere din zonă, locuitorii au început să părăsească orașul, ajungându-se de la 15.000 loc la 9.000 loc după revoluție. Procentual este una dintre cele mai severe depopulații dintre orașele din România, fenomen ce a atras după sine câteva efecte nedorite precum proprietăți neutilizate, restrângerea resurselor primăriei și numeroase altele.

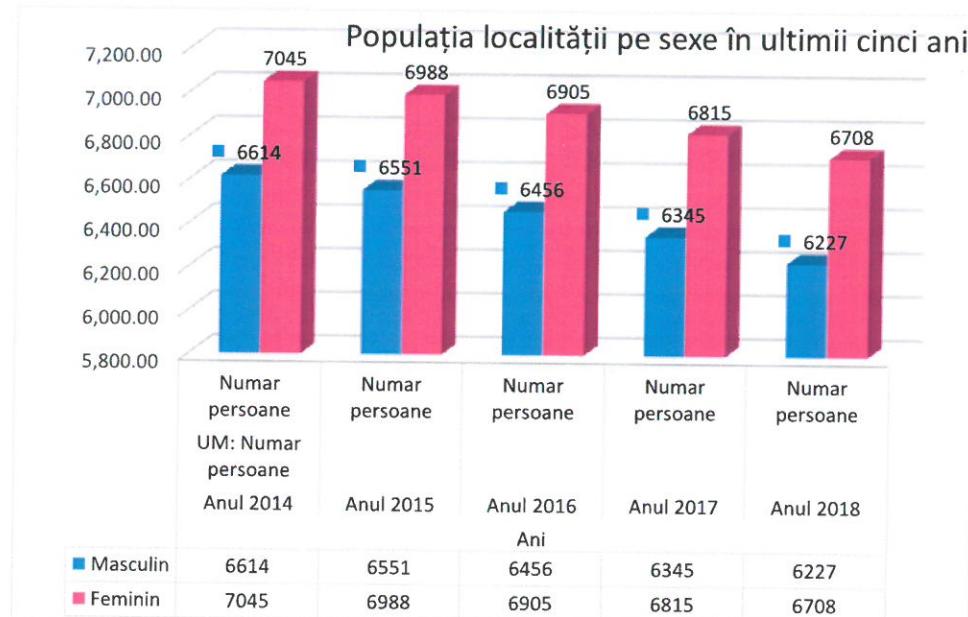
Oravița este un oraș aflat în proces de restrângere, problemele, procesele și posibilele soluții fiind detaliate în studiul de fundamentare la capitolul 1 punctul 1.1.1 (Anexa 5). O problemă serioasă care a limitat dezvoltarea orașului este cea a lipsei alimentării cu gaz. Această situație a determinat multe soluții improvizate, bazate pe exploatarea lemnului local pentru încălzire.

***** Numărul de locuitori**

Din perspectiva forței de muncă disponibilă în localitatea Oravița în raport cu generozitatea bazinei de recrutare - raportat la întreaga populație a localității, a nivelului de educație și școlarizare, a patrimoniului cultural și educațional, a datelor centralizate și a preconizărilor la nivel de județ și regiune, pe baza datelor prezentate în continuare, se constată nivelul ridicat al potențialului socio-economic de care dispune orașul Oravița.

Conform "Recensământului populației și a locuințelor" efectuat în 2011, populația orașului Oravița se ridică la 32.981 de locuitori, în creștere față de recensământul anterior din 2002, când se înregistrau 32.390 de locuitori.

Conform datelor statistice **evoluția demografică** se prezintă (conform datelor actualizate de pe site-ul Institutului Național de Statistică) astfel:



***** Componența etnică a orașului Oravița**

Majoritatea locuitorilor sunt români (84,45%), cu o minoritate de romi (2,35%).
Pentru 2,49% din populație, apartenența etnică nu este cunoscută.

Români (84,45%)

Romi (2,35%)

Necunoscută (10,69%)

Altă etnie (2,49%)

*** *Componența pe categorii de vârstă*

Populația orașului Oravița la data de 1 ianuarie 2018, reprezentată pe categorii de vârstă în diagrama de mai jos, reprezintă numărul persoanelor cu cetățenie română și domiciliul pe teritoriul localității.

Ponderea cea mai mare a populației este dată de categoriile de vârstă active, apte de muncă, în următoarea ordine a categoriilor de vârstă: 40-49 ani (2.236 persoane), 30-34 ani (998 persoane), 25-29 ani (985 persoane).

Populația pe grupe de vârstă/ anul 2018



*** *Rata de ocupare a resurselor de muncă*

Conform INS, în anul 2015, la nivelul județului Caraș-Severin, raportul dintre populația ocupată civilă (atât salariați cât și lucrători pe cont propriu) și resursele de muncă era de 65,3%, mai mare decât rata de ocupare a resurselor de muncă la nivelul Regiunii de Dezvoltare Vest de 62,8 % (rata la nivel de țară în același an fiind de 66,8%); încrucișând populația activă reprezintă singurul indicator ce indică potențialul uman al forței de muncă ocupate ce poate fi utilizat la determinarea productivității sociale a muncii, se poate spune că zona dispune de forță de muncă,

aceasta fiind implicată în procesul muncii într-un procent onorant la nivel de țară.

Analiza pieței muncii de la nivel județean (conform datelor disponibile pe site-ul - <http://www.sistempartenerialdeocupare.ro/images/Studiijudete/Vest/CARASSEVERIN.pdf>) pune în evidență o scădere a populației active civile în perioada 2000-2013 (cu 22,1%, respectiv 33,7 mii persoane).

Evoluția numărului de șomeri din județul Caraș-Severin reflectă situația macroeconomică: în perioada premergătoare crizei economice numărul șomerilor a scăzut dramatic, după care a crescut brusc în anul 2009, și a revenit la valori apropiate celor din 2008, dar pe o tendință de evoluție fluctuantă. Dinamica acestui indicator evidențiază că în perioada 2000-2014, numărul șomerilor s-a redus cu 12.153 persoane (scădere cu 64,2%), iar în perioada 2005-2014, numărul celor care nu aveau un loc de muncă s-a redus cu 4.932 persoane (48,3%). În anul 2013, rata șomajului în județul Caraș-Severin a fost de 5,7%, mai mare cu 1,7 pp decât cea de la nivelul regiunii Vest. În anul 2000, rata șomajului în județul Caraș-Severin era de 9,7%, cu 0,7 pp sub rata șomajului de la nivelul regiunii. Anul 2006 reprezintă anul cu cel mai mic nivel al ratei șomajului (6,4%), iar 2001 anul cu cea mai mare valoare a ratei șomajului (11,6%).

În anul 2013, rata ocupării resurselor de muncă în județul Caraș-Severin a fost de 55,3%, mai mică decât cea de la nivelul regiunii Vest cu 10,9 pp. În perioada 2008-2013, activitățile care au înregistrat scăderi semnificative ale efectivului populației ocupate au fost: Industria prelucrătoare (cu 3,8 mii persoane, respectiv 15,8%), Construcții (cu 1,9 mii persoane, respectiv 23,5%), Administrație publică (cu 1,1 mii persoane, respectiv 26,2%), Sănătate și asistență socială (cu 1,5 mii persoane, respectiv 23,8%), Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze și apă (cu 0,6 mii persoane, respectiv 50%), Învățământ (cu 0,5 mii persoane, respectiv 8,6%). Dintre activitățile economice care au înregistrat cele mai importante creșteri ale populației ocupate în perioada 2013-2008 au fost: Comerț (cu 1,1 mii persoane, respectiv 9,1%), Activități de servicii administrative și activități de servicii suport (0,5 mii persoane, respectiv 27,8%), Alte activități de servicii (cu 0,2 mii persoane, respectiv 14,3%).

Evoluțiile fluxurilor de salariați indică faptul că sectorul de sectorul industrial prezintă evoluția cea mai puțin favorabilă la nivel local, în vreme ce sectorul de construcții pare a fi cel mai dinamic și cu potențial de creștere.

*** *Suprafețe administrative*

Conform datelor disponibile pe TEMPO- Online, pentru interogare: "Suprafața intravilană a municipiilor și orașelor, pe județe și localități", suprafața orașului era de 4,87 km² în anul 2015.

Densitatea populației în orașul Oravița este de 60,54 locuitori/km², situându-se peste media pe județ.

Din punct de vedere al evoluției terenului, în ultimii 5 ani structura suprafeței administrative a orașului s-a menținut constantă, fără variații semnificative.

Suprafața agricolă totală este alcătuită din teren arabil în cea mai mare parte 1880 ha (95,40%), pășuni și fânețe 89 ha (4%) și vii și livezi 4 ha (0,60%).

Fondul forestier acoperă 42,80 hectare (0,60 % din totalul suprafeței administrative) și este reprezentat de păduri și alte terenuri cu vegetație forestieră.

*** *Infrastructura de învățământ*

La nivelul orașului Oravița, învățământul este reprezentat de 2 licee, 3 școli generale, cu învățământ primar și gimnazial, 1 creșă – cămin, 4 grădinițe din care una și în limba germană, o școală de muzică și o școală de arte și meserii.

Apoi, la nivelul localităților aparținătoare și satelor arondate, funcționează încă 5 grădinițe și școli generale și o școală specială pentru copii cu nevoi speciale.

● Grădinița cu program prelungit nr. 1 Oravița, a fost inaugurată în 1976, la nivelul anului școlar 2017-2018, există 4 grupe cu program normal și 2 grupe cu program prelungit, pentru 130 de preșcolari. Numărul cadrelor didactice este de 9 profesori și educatori, la care se adaugă un număr de 4 persoane care reprezintă personalul nedidactic și auxiliar.

● Grădinița cu program normal nr. 2 face parte din structura componenței Liceului Teoretic "General Dragalina"

● Grădinița cu program normal nr. 3 are, la nivelul anului școlar în curs un număr de 40 de preșcolari, componența personalului didactic fiind formată din 3 profesori și un îngrijitor, și un muncitor necalificat-personal nedidactic.

● Grădinița cu program normal Ciclova Montană face parte din structura componenței Liceului Teoretic "General Dragalina"

● Școala Generală nr. 1 "Romus Ladea"

Școala este situată în Zona Garii, cartierul cel mai mare al orașului. Este alcătuită din două clădiri, una pentru clasele I-IV și una pentru clasele V-VIII.

- Școala a fost înființată în anul 1776 sub denumirea "Școala de sub sălcii";
- În anul 1880 se desprind 2 școli din care una situată în zona stației de cale ferată care devine Scoala Nr.1;
- Din 1948 "Școala de la gara" se numește Școala Elementară;
- În anul 1962 se transformă în Școala de 7 ani;
- De la 1 septembrie 1978 se numește Școala Generală nr.1 cu clasele I-VIII;
- Din anul 2000- devine Școala cu clasele I-VIII Nr.1 Oravița.
 - Școala Generală nr. 2- este inclusă în cadrul liceului "General Dragalina"
 - Școala Generală nr. 3- este în structura Liceului "Mihai Novac"
 - Școala Primară Ciclova Montană face parte din structura Liceului Teoretic "General Dragalina".

În cadrul acestei școli își desfășoară activitatea câte o clasă din fiecare an de învățământ pentru fiecare ciclu –primar și gimnazial.

- Liceul Teoretic "General Dragalina", este o unitate de învățământ înființată ca școală civilă încă din anii 1873. Apoi funcționează ca și liceu cu predare în limbile germană și maghiară între anii 1913-1919.

În 1919 devine liceu cu predare în limba română iar în perioada 1919-2001 liceul are alternativ, profil teoretic, respectiv industrial.

Liceul Teoretic "General Dragalina" este un liceu cu vechi tradiții în școala românească. Din 1919 a primit numele generalului Ion Dragalina, având în vedere că "generalul Dragalina nu este un general oarecare din Banat, ci este un român care a luptat pentru îndeplinirea idealului nostru de veacuri" (cum afirma primul director al acestei școli-profesorul M.P.Drugarin) .

În decursul anilor de existență , liceul și-a păstrat prestigiul, pregătind oameni de valoare ,care au facut cunoscut numele lui în țara și în lume, consacrând ca pe o marca de excelență numele "Liceului Dragalina".

Numărul de cadre didactice a fost de 42 în anul școlar 2017-2018.

- Liceul Tehnologic Mihai Novac din Oravița oferă pregătire profesională în domeniile: agricultură, mecanică, protecția mediului, economie și comerț.
- Școala de muzică cu secțiile: Instrumente, Pian, Vioară, Clarinet, Oboi, Flaut, este inclusă, de asemenea, în cadrul Liceului Tehnologic „Mihai Novac”,

desfășurându-și activitatea în noua clădire a Școlii Gimnaziale nr. 3 Oravița.

- Biblioteca Orășenească "Simeon Mangiuca" funcționează ca unitatea apartinătoare Primăriei Oravița, și deservește un număr de aprox. 2800 elevi, precum și alți utilizatori frecvenți.

Analizând datele statistice de mai sus, corelându-le cu informațiile puse la dispoziție de Primăria Orașului Oravița referitoare la numărul personalului didactic din anii 2015-2016 respectiv 2016-2017, reiese accesibilitatea la educație pentru tinerii orăvițeni dar și calitatea actului didactic de care aceștia beneficiază.

- Școala de arte și meserii Oravița a fost finalizată în anul 2015, prin proiectul finanțat în cadrul POR 2007-2013.

- Obiectivul general al proiectului a fost creșterea calității actului educațional în zona Oravița, prin crearea unui campus preuniversitar, respectiv, Școala de Arte și Meserii Oravița, cu o capacitate de 800 elevi - învățământ zi, serial, profesional. Acesta este în concordanță cu obiectivul Programului: Crearea și dezvoltarea campusurilor preuniversitare.

- Obiectivele specifice care rezidă din obiectivul general sunt:

1. Îmbunătățirea condițiilor actului educațional în zona Oravița, prin asigurarea unei baze moderne școlare, respectiv finalizarea lucrărilor campusului preuniversitar Școala de Arte și Meserii, constând în: lucrări de reabilitare a Școlii existente și realizare construcții noi.

2. Creșterea capacitații Școlii de Arte și Meserii Oravița (800 elevi – învățământ zi, serial, profesional), asigurarea condițiilor de cazare pentru elevii din mediul rural și pentru cadrele didactice și dezvoltarea de meserii în specializări noi necesare pe piață locală: agronomie, ecologie și protecția mediului, tehnician mecanic în echipamente agricole.

3. Inființare și dotare Campus preuniversitar în orașul Oravița.

- Rezultate:

- Lucrări de reabilitare a Școlii existente $S_d=1400$ mp
- Realizare construcții noi: 1 școală cu 10 clase pentru 250 elevi, $S_d=2140$ mp 1 cămin-internat pentru 98 elevi, $S_d=1540$ mp 1 sală de sport, $S_d= 1535$ mp 10 garsoniere pentru cadrele didactice, $S_d= 720$ mp 1 cantină-club pentru 100 elevi, $S_d= 755$ mp 1 spatiu cu centrală termică - 3 cazane 1 atelier-școală, baza practică, $S_d=305$ mp.

Astfel, prin implicarea în asigurarea unui unei educații incluzive, de calitate, din perspectiva potențialului de dezvoltare socio-economic, autoritățile locale dovedesc înțelegerea importanței asigurării dezvoltării competențelor, a competitivității și a capacitații de inserție a tinerilor pe piața muncii.

*** *Servicii sociale și de sănătate*

Serviciile sociale și de sănătate sunt realizate cu personal calificat, în instituții acreditate de Ministerul Sănătății, fiind oferite locuitorilor în următoarele forme:

• *Spitalul Orășenesc Oravița*

Serviciile medicale oferite de **Spitalul Orășenesc Oravița** sunt în specialitățile:

- Secția medicina internă
- Secția Chirurgie
- Secția Pediatrie
- Secția Obstetrica
- Ginecologie
- Compartiment Neonatologie
- Compartiment Ortopedie Traumatologie
- Compartiment A.T.I
- Laborator Analize Medicale
- Radiologie Imagistica
- Cabinet Medical Pneumoftiziologie
- Cabinet Școlar

Pachetul de servicii oferit de Spitalul Orășenesc Oravița:

- consultării, investigații, stabilire diagnostic, tratament medical și/sau chirurgical, îngrijire/recuperare/medicamente/materiale sanitare/ dispozitive medicale/cazare și masă.

• **Sanatoriul Marila-Secția TBC a Spitalului Orășenesc Oravița**

Stațiunea Marila a apărut din inițiativa medicului Moritz Hoffenreich, în inima codrilor cărășeni, într-o zonă cu aer puternic ozonificat. A fost inaugurată în anul 1878, fiind un important centru de tratament atât pentru locuitorii din zona Oravița, Anina și Reșița, cât și pentru nobilimea austro-ungară, britanică sau rusă. Hotelurile luxoase, vilele mari, restaurantul care poartă același nume și parcurile pline de verdeată descriau un peisaj unic. În anul 1918 stațiunea a fost distrusă, fiind refăcută în perioada interbelică. Cu toate acestea, nu a durat mult până ce stațiunea și-a pierdut încet din strălucire. În prezent, zidurile ruină amintesc cu greu de importanța de care zona se bucura odată.

Sanatoriul de la Marila și-a pierdut și el tot farmecul în fața dezinteresului. Lăsat în paragină, locul de tratament și de odihnă a devenit o fantomă a ceea ce era odinioară. Cu toate acestea, fostul sanatoriu de lux se află pe agenda autorităților locale din Oravița încă din anul 2007. Chiar dacă banii pentru reabilitarea stațiunii Marila nu au răsărit de nicăieri până în prezent, oficialii locali orășeni își pun speranțe mari în noul val de finanțări europene.

Speranțele autorităților locale par destul de aproape de a se concretiza, mai ales în condițiile în care deja există un studiu de prefezabilitate în valoare de 12,5 milioane de euro. Cu toate acestea, edilul-șef al Oraviței, Dumitru Ursu, este conștient de faptul că reabilitarea sanatorului presupune sume mult mai mari decât cele incluse în studiul realizat până acum. Astfel, este necesară o reactualizare a planurilor, pentru ca cifrele să se apropie de valoarea reală a investițiilor care trebuie făcute acolo.

Pe lângă planurile de investiții la sanatoriul Marila, autoritățile orășene au în plan și alocarea unor sume pentru Spitalul Orășenesc din Oravița. Aproximativ 600 de mii de euro sunt necesari pentru a aduce la standarde europene secția de chirurgie și medicină internă. Reabilitarea acestei secții, precum și reparațiile la secția de pediatrie sunt vitale pentru ca spitalul să primească acreditare. „Este un proiect pentru care fie accesăm fonduri în cadrul aceluiși proiect european, fie vom merge pe varianta bugetului de stat ca să găsim bani”, a mai explicat primarul Dumitru Ursu.

• *Farmacii*

Pe teritoriul orașului funcționează cinci farmacii, dintre care 2 sunt farmacii cu

produse naturiste.

- *Cabinete de asistență medicală -9*

Nr. crt.	Denumire furnizor	Nume medic	Adresa	Telefon
59	CABINET MED. MEDICINA GENERALA DR. GUGA	Guga Corina	Oravita, 1 Decembrie 1918, nr. 24	573537
113	CABINET MED. M. G. DR. PIRICI NICOLAE	Pirici Nicolae	Oravita, 1 Decembrie 1918, nr. 24	573404
153	CABINET MED. MED. GEN. - DR. TATOMIR	Tatomir Liliana	Oravita, Zona Garii, Bl. 30, sc. B	573555
129	CA B. MED. - DR. ROTARIU LUMINITA	Rotariu Luminita	Oravita, Zona Garii, E 11	571883
56	CA BINET MED. MED. GENERALA - DR. GIAM	Giam Daniela	Oravita, Zona Garii, bl. C10	573537
127	CABINET MED. MED. GEN. DR. ROBCIUC	Robciuc Camelia	Oravita, Zona Garii, C10	572462
90	CABINET MED. MEDICINA GENERALA - DR. MARINCU	Marincu Grigore	Oravita, Zona Garii, NR. 1	571198

Listă medicilor de familie din Oravița- sursa: <http://asp-caras.ro/medici-de-familie/>

- *Asociațiile și societățile care asigură îngrijiri medicale la domiciliu sunt:*

Furnizor de servicii de îngrijiri medicale la domiciliu	Adresa sediu social/ tel/fax/pagină web	Adresa punct de lucru/ tel/fax/pagină web	Reprezentant legal
1. Asociația de binefacere PRO VITAM	Resita, Al.Tineretului nr.7 Tel. 0255/226659 provitam_resita@yahoo.com	Resita, Al.Tineretului nr.7 Tel. 0255/226659	Rotariu Marinela
2. SC MARYMIL SRL	Resita, str. G.A. Petculescu bl. 3 sc. 1 ap. 11 Tel. 0355405066, 0746856052, 0744566225 mari_mil1975@yahoo.com dan.milos@yahoo.com	Resita, str. G.A. Petculescu bl. 3 sc. 1 ap. 11 Tel. 0355405066, 0746856052, 0744566225	Milos Mariana
3. Asociația EVOLUTION Resita	Resita, Str. Fagarasului, nr.20A, ap.2 Tel. 0255226659, fax 0255226659	Resita, Str. Fagarasului, nr.20A, ap.2	Rotariu Marinela

- *Cantină socială* a orașului a fost reabilitată, dotată și echipată la cele mai înalte standarde, având capacitatea de deservire a unui număr de ... persoane.

Numărul asistaților sociali a fost, în ultimii ani, constant, astfel:

- în anul 2014- un număr 125 de dosare
- în anul 2015 - un număr 124 de dosare
- în anul 2016- un număr de 130 de dosare
- în anul 2017- un număr de 131 de dosare

*** *Servicii bancare și financiare*

Serviciile bancare sunt bine reprezentate în oraș. Următoarele bănci au sucursale deschise în Oravița: Banca Raiffeisen, BRD Group Societe Generale, Banca Transilvania.

De asemenea, ca și servicii financiare de interes, se pot enumera: Administrația Financiară și cele două filiale CEC.

Numărul de unități ATM acoperă, ca suprafață toată localitatea, inclusiv zonele de acces în localitate; în oraș băncile care pun la dispoziție ATM cu program non stop și cu posibilitatea realizării de schimb valutar, sunt: Unicredit, BCR, BRD, Raiffeisen, CEC, Banca Transilvania.



De asemenea, în oraș funcționează schimburi valutare; aceste servicii de schimb valutar sunt oferite și în cadrul unor hoteluri.

*** *Asezăminte culturale*

Viața culturală a Oraviței s-a impus printr-un trecut bogat privind realizările din acest domeniu

Cel mai important și reprezentativ așezământ cultural este **Teatrul Mihai Eminescu**.

La inaugurarea teatrului din Oravița au participat împăratul și împărăteasa Austriei, Francisc I și Carolina Augusta, care au fost găzduiți la Hotelul Imperial din localitate.

Pe scena acestui teatru au sustinut spectacole trupe din Austria, Germania

Ungaria, de la Teatrul Național din București. Aici au fost prezenți oameni de seamă ca Mihai Eminescu și George Enescu.

Revenind la realizările în premieră, trebuie amintit că în sala teatrului din Oravița, s-a prezentat pentru prima oară opereta românească "Crai Nou" de Ciprian Porumbescu ca mai târziu să-i fie oferită lui I.L. Caragiale pentru Teatrul Național din București.

Azi, în clădirea teatrului se găsește Muzeul de istorie a teatrului și a orașului Oravița care cuprinde mai multe secții: istorie, geografie istorică, etnografie-folclor, arhiva documentară și biblioteca "Sim.Sam.Moldovan-Ionel Bota" de carte și presă veche. În anul 1968, a luat ființă expoziția permanentă de istoria culturii care a fost reorganizată în anii 1973 și 1982.

În cadrul acestei expoziții se găsesc tipărituri, manuscrise, afișe și documente, costume, recuzită, accesoriu. Printre piesele de excepție, se remarcă lista originală de subscripție pentru construirea teatrului (1817), și afișele trupei G.A.Petculescu, prima trupă profesională din Ardeal și Banat.

Viața muzicală a orașului ia avânt prin crearea "Reuniunii de Muzică și Cânt" cu sediul în clădirea teatrului. Muzicieni vestiți instrumentiști și soliști din țară și de peste hotare și-au ținut concertele aici. Trebuie menționată, contribuția deosebită a corului de elevi a Liceului "Dragalina" pentru promovarea culturală a localității, care de-a lungul foartei vechi tradiții a obținut merituoase aprecieri și distincții.

În sala teatrului au loc întâlniri cu scriitori din zonă și din restul țării, prezentări de carte, conferințe. Avându-se în vedere poziționarea geografică, istorică, socială, culturală a orașului s-a înființat asociația culturală "Mittel Europa" sub egida căreia apare revista "Foaia Oraviței".

Casa de Cultură Gorge Motora - Craiu

Manifestări culturale se desfășoară și la "Casa de Cultură Gorge Motora - Craiu". În cadrul activităților desfășurate la Casa de Cultură activează cursuri dinamice și creative pentru adulți și copii, dar și un program cultural variat, captivant și complex, care are la bază conceptul de cultură în sens larg.

Activitățile culturale desfășurate în cadrul acesteia sunt: balet, chitară, arte martiale, pictură, teatru, canto popular, canto clasic, percuție, poezie, dansuri populare, orchestră populară; tot în cadrul Casei de Cultură își desfășoară

activitatea ansamblul recunoscut la nivel regional și național "Hora Carașului", care promovează suite de dansuri tradiționale din mai multe zone ale țării și care colaborează cu cele mai importante televiziuni de folclor din România dar și cu posturile de radio Radio Timișoara și Radio Reșița. Un alt ansamblu de dansuri este ansamblul țigănesc "Porumbei de aur" ce promovează folclorul și datinile etniei romilor.

În cadrul Casei de Cultură, funcționează cenaclul literar "Pană cărăsană", al cărui nume a fost sugerat de poetul Gheorghe Azap. Membrii acestui cenaclu își aduc contribuția la revista "Confluențe".

Evenimentele culturale (desfășurate în sala cu o capacitate de 212 locuri a Casei de Cultură, iar când condițiile meteo permit- pe platoul din zona Gării, unde pot participa până la 5.000 de oameni), sunt variate:

- Zilele Eminescu,
- spectacole de 8 Martie- Ziua femeii,
- Sărbătoarea Liliacului,
- Zilele Oraviței, Festivalul Internațional de folclor " George Motoia- Craiu",
- Zilele Romilor,
- Zilele internaționale ale poeziei,

Se bucură de prezența a numerosi artiști de renume și de reprezentările Teatrului Constantin Tănase din București.



Nu este lipsită de interes organizarea taberelor de vară ale pictorilor din toată țara care pictează în jurul Oraviței, unde peisajele sunt încântătoare și nici activitatea grupului de speologi din Caraș care anual se întâlnesc cu speologi din toată țara și fac cercetări în acest domeniu.

Cele arătate mai sus dovedesc că viața culturală a orașului include mobilizarea talentelor din zonă, din restul țării, de peste hotare pentru a prezenta orădenilor și nu numai, valorile culturii care să-i bucure pe toți deopotrivă, indiferent de vârstă, religie, categorie socială, etnie, ca un liant al armoniei oamenilor.

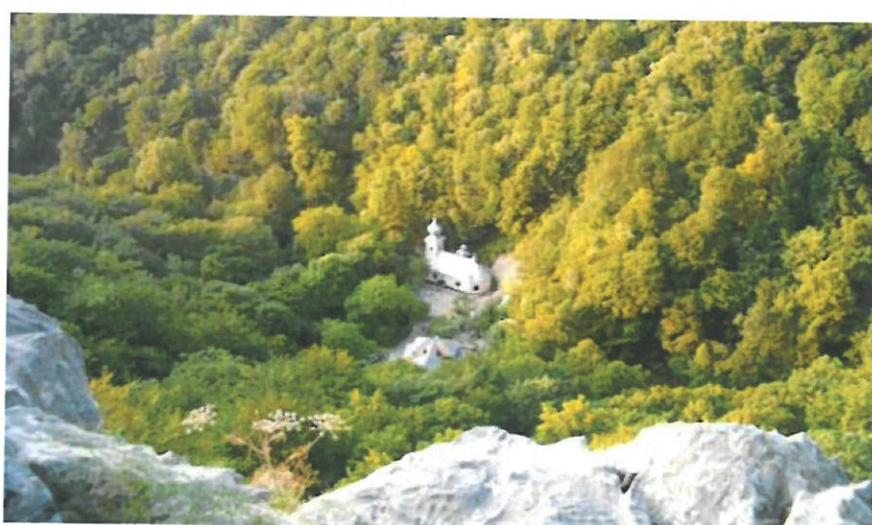
*** *Lăcașuri de cult*

Pe teritoriul orașului Oravița se află un număr de 8 lăcașuri de cult: 5 biserici de rit creștin ortodox, două biserici romano-catolice, o biserică baptistă, o casă de rugăciune a cultului evanghelic și una a cultului adventist.

Din punct de vedere confesional, majoritatea locuitorilor sunt ortodocși (78,6%), dar există și minorități de romano-catolici (3,58%), pentecostali (2,5%) și baptiști (1,97%). Pentru 10,8% din populație, nu este cunoscută apartenența confesională.

Religiile ce definesc populația orașului sunt exponente și continuatoare ale civilizațiilor celor două imperii ce au avut granițe aici. În același timp se remarcă faptul că fiind continuatoare a tradițiilor și obiceiurilor marilor civilizații imperiale, populația din zona Banatului este parte a civilizației europene

- Biserica mănăstirii Călugăra- Mânăstirea Călugara a fost ctitorită în 1858 de către teologul Alexie Nedici în apropierea satului său natal.



- Biserica ortodoxă Adormirea Maicii Domnului din Oravița, construcție 1778, monument istoric.

Catedrala orașului Oravița, biserica "Adormirea Maicii Domnului" a fost ridicată în anul 1718, ctitor fiind Nicolae Hagi Dimitrie, care a și fost înmormântat în biserică.

Inscriptia lui funerară a fost tradusă de Nicolae Iorga.

La început credincioșii ortodocși din Oravița Montană au avut doar o capelă. În locul ei, din inițiativa lui N.H.Dimitrie, și cu ajutorul credincioșilor a fost construită această biserică în stil baroc, cu multe picturi și icoane. Iconostasul a fost realizat la Viena, iar nava bisericii a fost pictată de Arsenie Petrovici.

- Biserica mănăstirii Călugăra din Ciclova Montană, construcție secolul al XIX-lea, monument istoric.
- Biserică ortodoxă din Ciclova Montană, construcție 1783, monument istoric.
- Biserica romano-catolică "Sf. Maria" din Ciclova Montană, construcție 1777, monument istoric.
- Biserica "Pogorârea Sf. Duh" din Ilidia, construcție 1797, monument istoric. Biserica ortodoxă Sf. Ilie din Oravița Română de odinioară, a fost construită în 1743, pe locul unei vechi mănăstiri construite de călugări care provineau de la mănăstirea Mărcunea de lângă Ogradena (localitate dispărută odată cu apariția lacului pe Dunăre). Ei s-au refugiat aici de frica turcilor după lupta de la Kosovopole (1389). Interiorul bisericii a fost pictat de renumiți pictori, printre care și Dimitrie Turcu. Sub egida acestei biserici funcționează din anul 1872 un cor mixt.
- Capela romano-catolică, prima biserică a minerilor din Oravița, construcție 1707, monument istoric.
- Biserică romano-catolică din Anina, construcție 1786, refăcută integral în 1872, monument istoric.
- Biserica fortificată (sec. XIII-XIV) și necropolă medievală (sec. XI - XIV) de la Ilidia.
- Biserica baptistă din Agadici Cultul: baptist din cadrul Arhiepiscopiei "Comunitatea Bisericilor Creștine Baptiste Timișoara" a Mitropoliei "Cultul Creștin Baptist din România"
- Casa de rugăciune evanghelică Oravița, a Cultului evanghelic, din cadrul Arhiepiscopiei "Uniunea comunităților cultului creștin după evanghelie Caraș Severin" - Mitropolia: Biserica Evangelică Română
- Casa de rugăciune adventistă a cultului adventist de ziua a șaptea parte

a Arhiepiscopiei: Conferința Banat, Mitropolia: Biserica Creștină Adventistă de Ziua a Șaptea din România.

Multitudinea de culte și lăcașuri de cult asociate acestora transpune libertatea de conștiință, gândire și religii, ceea ce constituie unul dintre drepturile fundamentale ale omului. Dreptul la libertatea de religie este unul dintre primele drepturi fundamentale recunoscute la nivel internațional, constituind o poziție cheie în toate actele, acțiunile, proiectele, să, desfășurate în domeniul drepturilor omului de către autoritatea publică locală.

*** *Baza sportivă*

Consiliul Local Oravița acordă o atenție deosebită dezvoltării tinerilor prin sport, susținând activitățile și competițiile sportive, organizate atât în beneficiul locuitorilor orașului cât și ca o alternativă în programul turiștilor.

Astfel, pentru anul 2016 a fost aprobată înființarea clubului sportiv de drept public "Club Sportiv Oravița", ca o structură polisportivă cu mai multe secții : atletism, arte marțiale, baschet, box, canotaj, culturism și fitness, dans sportiv, fotbal, handbal, haltere, rugby, săh, tenis, tenis de masă, volei, popice, tir cu arcul, badminton, inclusiv programe privind susținerea sportului pentru persoane cu handicap.



Numărul estimat al sportivilor/elevilor este de peste 1.500, la care se adaugă numărul suporterilor și al spectatorilor de aproximativ 5.000.

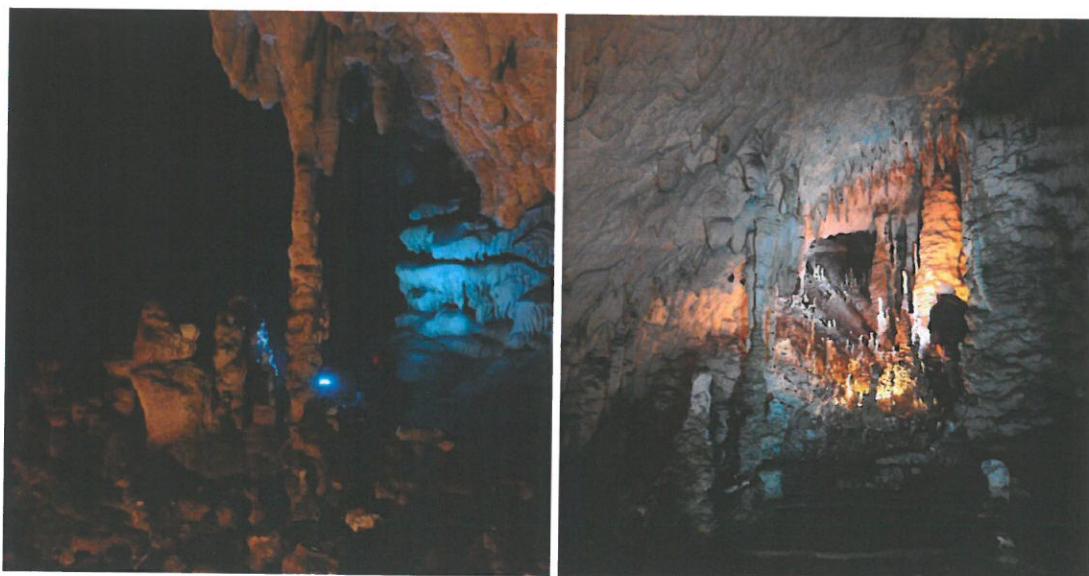
Clubul Sportiv Oravița dispune de dotările bazei sportive situate în strada Cloșca, sala de sport situată în strada Zona Gară și Stadionul, situat pe strada Simion Manciuga.

În localitate activează și organizația neguvernamentală și non profit "Asociația Speo-Caras din Oravița". Ca și grupare această asociație a luat ființă în anul 1981, sub „tutela” Clubului Sportiv C.F.R. din Oravița, fiind un Cerc de Speologie alcătuit din tineri, mai toți elevi de liceu uniți doar de pasiunea pentru frumusețile naturii.

Depășind perioada de anonimat, Speo-Caras cu ajutorul unor organisme din urbe (Primaria Oravița, Clubul Intelectualilor, etc.) a participat la tot mai multe manifestări naționale obținând de-a lungul anilor peste 20 de diplome.

Participările la diferite concursuri naționale au adus asociației Speo-Caras din Oravița recunoașterea valorii sale, iar ca o încununare a strădaniei de a face cunoscute și peste hotare frumusețile zonei în care își desfășoară predominant activitatea, speologii reprezentând A.S.Speo-Caraș au avut schimburi de experiență în domeniul speologiei cu parteneri din Moldova, Ungaria, Iugoslavia, S.U.A., Germania și Italia.

Speo-Caraș a colaborat și colaborează în continuare fructuos cu Primăria orașului -care i-a susținut material și moral în diferite ocazii, cu Clubul Intelectualilor, cu care au dese întâlniri și unde își prezintă o mare parte din realizari (proiecții de diapositive, filme tematice, lucrări privitoare la cercetări științifice e.t.c.), Oficiul Prefectural din Oravița,Casa de Cultură.



In ultimii 10 ani, Asociația Speo-Caras a inițiat, organizat și desfășurat cu regularitate „Intâlnirea anuală a speologilor din Banat” unde se reunesc speologi aparținând organizațiilor de profil din întregul Banat.

2.1.4. b) activitatea economică la nivelul orașului Oravița

*** *Analiza economică la nivel regional***

Economia Județului Caraș - Severin este industrial - agrară. Industria minieră, bazată pe extractia de cărbuni și metale neferoase, a înregistrat un puternic declin. Important în analiza economiei regionale îl are sectorul industrial, localizat în principal în zonele urbane ale județului: Reșița, Oțelu Roșu, Caransebeș, Moldova Nouă, Anina, Oravița, Bocșa și Herculane și sectorul zootehnic care este reprezentat puternic în zona Bocșa-Berzovia.

Județul Caraș-Severin, al treilea ca mărime din România, se situează pe locul întâi în ceea ce privește valorile cadrului natural și ponderea de parcuri naționale, parcuri naturale, rezervații naturale și monumente ale naturii, în mod sintetic, areale protejate (14,6% din suprafața județului), fapt pentru care industria turismului ar trebui să fie reprezentată cel puțin la același nivel onorant.

*** *Analiza la nivel local***

Administrația locală din orașul Oravița a înțeles importanța atragerii investitorilor ca măsură prioritară în dezvoltarea orașului. Astfel, pe lângă măsurile de implementare a unor programe cu caracter de generare a unor beneficii pecuniere pentru bugetul localității, la nivelul Primăriei Oravița (și putem sublinia că, din păcate, această abordare de susținere a investițiilor este un fenomen nu foarte des întâlnit la nivel național) a fost elaborat un plan de acțiuni menite să convingă și să susțină investitorii în demararea și dezvoltarea unor afaceri, care să se concretizeze în ceea ce americanii numesc "win-win situation", adică o situație în care succesul este asigurat doar dacă ambele părți sunt interesate/concentrate pe rezolvarea problemelor existente de rezultatul obținut mulțumește toți factorii implicați.

Astfel, autoritatea publică locală, prin documentul "**Oravița - un oraș pentru dezvoltarea companiei tale**" își exprimă deschiderea totală în ceea ce privește colaborarea și sprijinul acordat persoanelor sau companiilor interesate să investească în acest oraș și se angajează să sprijine investitorii atât prin acordarea

unor facilități precum reduceri la taxe și impozite, terenuri cu titlu gratuit – inclusiv racordarea la rețeaua de utilități publice, spații industriale cât și consultanță și sprijin logistic. În cadrul acestu i "ghid pentru investitori" sunt argumentate avantajele investițiilor în Oravița prin prisma:

- poziției geografice (distanță relativ mică (sub 700 km față de multe orașe importante ale Europei: Belgrad, București, Budapesta, Zagreb, Bratislava, Sofia, Liubliana, Viena, Sarajevo),
- mediului neconflictual (nu există conflicte interetnice, și religioase),
- detinerii de către Primărie a unor spații de producție care ar putea fi valorificate la cote superioare,
- potențialului natural foarte ridicat, cu zone turistice atractive unde pot fi amplasate noi capacități de cazare,
- a posibilității realizării unor trasee turistice atractive pentru turiștii autohtoni și străini,
- a existenței materiilor prime nevalorificate- lemn, lapte, tuf calcaros, etc.,
- a potențialului cinegetic însemnat,
- a potențialului zootehnic existent,
- modului în care se practică agricultura- suprafete excesiv divizate,
- a existenței unor sortimente diversificate de fructe de pădure.

Așa cum se menționează în documentația oferită investitorilor, orașul Oravița este o adevarată oportunitate pentru dezvoltarea unei afaceri, afirmație susținută astfel: *"Iată șapte motive pentru care să investiți în orașul Oravița:*

1. *Orașul Oravița are o populație aproximativă de 12.000 de locuitori și, dacă luăm în considerare populația localităților apropiate, atingem un nivel al populației de 24.000 de locuitori.*
2. *Forță de muncă Tânără, calificată și necalificată disponibilă imediat. Datorită apropiierii de centrul universitar Timișoara, forța de muncă calificată este formată dintr-o largă diversitate de meserii și profesii.*
3. *Suntem avantajați din punct de vedere geografic, Oravița fiind lângă dintre munte și câmpie, o zonă cu un potențial agro-geo-turistic însemnat.*
4. *Localitatea Oravița este situată la 100 de km de municipiul Timișoara, 50 km*

de Dunăre, 20 km de granița cu Serbia (vama Naidăș) și aproximativ 150 de km de granița cu Ungaria (vama Cenad).

5. Oravița are tradiție în minerit încă din antichitate, ultimele mine au fost închise în anul 1998; în minele din Oravița a fost extras minereu de: cupru, aur, argint, uraniu. Administrația locală vă sprijină dacă doriti să investiți în minerit.

6. Oraș cu însemnatate istorică și culturală unică în România, în Oravița sunt amplasate edificii ca: cel mai vechi teatru din România, cea mai veche cale ferată din România, etc. Orașul Oravița are un însemnat potențial de turism istoric.

7. Beneficiati de susținerea garantată a administrației locale în dezvoltarea afacerii dumneavoastră prin:

- acordarea de reduceri la taxele și impozitele locale;*
- terenuri cu titlu gratuit; • haleși spații industriale cu titlu gratuit; • taxe 0 pentru eliberarea certificatelor, avizelor și autorizațiilor de urbanism; • racordarea gratuită la rețeaua de utilități publice; • consultanță și sprijin logistic; • consultanță în vederea angajării personalului necesar."*

Din punct de vedere istoric, primele începuturi economice ale acestei localități sunt conjugate cu tendințele de dezvoltare a mineritului încă din vremea romanilor. În Istoria românilor din cele mai vechi timpuri și până astăzi, se menționează: „În Munții Apuseni, erau opt centre de exploatare a aurului cele mai însemnate din toată Dacia... alte două în Banat la Sasca și Moldova”, iar profesorul universitar Victor Stanciu amintește Oravița printre localitățile din care românii exploatau aurul. În afară de aur, ca bogăție a subsolului acestui oraș, a fost arama. Minele de aramă din Oravița și Ciclova Montană au fost exploataate din timpul stăpânirii turcești cât și în timpul stăpânirii austriece, până în prezent.

Așa cum în unele localități din vestul țării se găsesc filiale ale unor concerne industriale din Europa și în Oravița a luat naștere o filială a concernului Autoliv care se ocupă de sistemele de siguranță a pasagerilor (volane, centuri de siguranță).

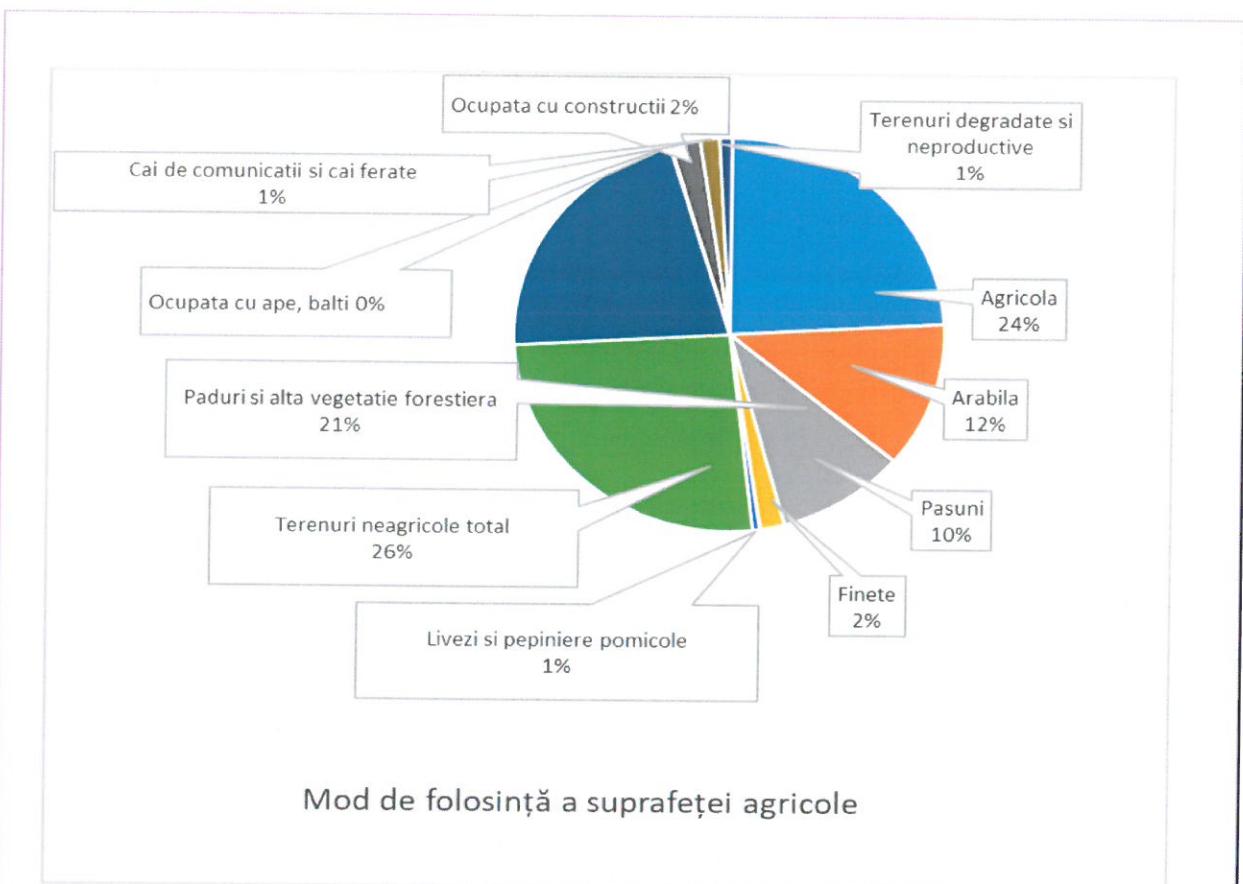
La nivel centralizat, conform datelor furnizate de compartimentul de specialitate din cadrul Primăriei, în orașul Oravița, în anul 2018, își desfășoară activitatea societăți comerciale/societăți cu răspundere limitată/asociații familiale, în următoarele domenii:

- Transporturi cu taxiuri-43
- Transport în comun-1

- Fabrică de pâine-2
- Laboratoare de patisserie-2
- Cofetărie-3
- Coafură -14
- Atelier auto -8
- Magazine de piese auto – 9
- PECO- 3
- Restaurant -8
- Hotel -4
- Bar -5
- Magazin carne -4
- Baruri – 5
- Gater – 3
- Tânărărie -4
- Magazin mobilă -3
- Librărie -5
- Super market -5
- Farmacie -3
- Farmacie produse naturiste -2
- Cabinete de asistență medicală -9

La nivelul agriculturii practicate, orașul Oravița se înscrie , raportat la suprafetele agricole de care dispune (în Ha) în media județului.

Modul de folosință pentru suprafața agricolă	Forma de proprietate	Anul 2014/ UM – ha
Agricolă	Total/proprietate privată	7.890/3.149
Arabilă	Total/proprietate privată	3.915/1.857
Păsuni	Total/proprietate privată	3.196/623
Fânețe	Total/proprietate privată	601/503
Livezi și pepiniere pomicole	Total/proprietate privată	176/160
Terenuri neagrile	Total/proprietate privată	8.513/1.073
Păduri și altă vegetație forestieră	Total/proprietate privată	6.976/389
Ocupată cu ape, bălti	Total/proprietate privată	29/6



2.1.5. Probleme de mediu

Valorile ecologice, calitatea mediului și avantajele culturale sunt cruciale pentru bunăstare și pentru perspectivele economice, oferind oportunități unice de dezvoltare. Însă, exploatarea excesivă a acestor resurse, pentru a satisface cererea în creștere, precum și riscurile industriale pot cauza daune serioase și periculoase dezvoltarea teritorială. Urbanizarea, intensificarea agriculturii și pescuitului, transportul și alte tipuri de dezvoltare a infrastructurii pot cauza probleme de mediu serioase, în special în cazurile în care au loc într-un mod necordonat din punct de vedere teritorial.

Modificările în utilizarea terenurilor și a resurselor de apă, urbanizarea și turismul de masă amenință resursele culturale și peisajele și pot conduce la fragmentarea habitatelor naturale și a coridoarelor ecologice. În mediile istorice și culturale, precum și în zonele în care se realizează noi proiecte de dezvoltare sau construcții, atenția acordată caracterului local poate îmbunătăți coerența și calitatea mediului construit.

Schimbările climatice sunt cauzate în mod direct sau indirect de activitățile

umane, care determină schimbarea compoziției atmosferei globale și care se adaugă la variabilitatea naturală a climei, observate pe o perioadă de timp comparabilă. Se impun astfel masuri de eficientizare energetica și reducerea amprentei omului asupra mediului înconjurator.

Resursele naturale regenerabile la nivel local ale zonei sunt reprezentate de:

- parcoul eolian de la Oravița are o capacitate de 9 MW și cuprinde în prezent șase turbine de câte 1,5 MW fiecare;
- vegetația lemnoasă (forestieră) care coboară până aproape de periferie și care cuprinde o mare varietate de specii, atât răšinoase (pin negru, pin silvestru, duglas și altele) cât și de foioase specifice șleaurilor de deal cu fag în amestec cu carpen, tei și gorun
- pădurile din jurul Oraviței adăpostesc specii de interes cinegetic din fauna sălbatică, cum sunt: vulpea, mistrețul, lupul, cerbul, căpriorul și altele precum și numeroase specii de păsări, o parte din aceste păduri fiind declarate *Rezervații Naturale de tip forestier*.

Oravița face parte din Parcul Național Cheile Nerei Beușnița (suprafață totală 36.758 ha). Parcul Național Cheile Nerei Beușnița, arie naturală protejată constituită în baza legii 5/2000 și delimitată prin H.G. 230/2003. Prin Legea 462/2000 este încadrată în categoria parcuri naționale, iar conform clasificări IUCN se află categoria a II a.

Scopul principal pentru care a fost constituit parcul este conservarea biodiversității, a florei și faunei, a peisajului, a tradițiilor locale, încurajarea turismului, educație ecologică și conștientizare publică.

Parcul Național Cheile Nerei Beușnița se bucura de o extraordinară bogăție floristică, un peisaj de o diversitate și unicitate aparte, precum și de starea de sălbăticie păstrată datorită accesului dificil în zonă.

Parcul Național Cheile Nerei Beușnița este situat la limita sud-vestică a țării, în sudul Munților Aninei, în județul Caraș-Severin, între localitățile Sasca Montană, Oravița, Anina, Bozovici, Șopotul Nou și Cărbunari. Cuprinde o zonă carstică pe cursul mijlociu al râului Nera, care constituie și coloana vertebrală a parcului.

Mediul ambiant exercită asupra omului influențe multiple, dintre care una din cele mai importante este acțiunea asupra sănătații. Acțiunea mediului poluat asupra organismului este foarte variată și complexă; astfel se poate traduce doar prin

apariția unui simplu disconfort până la perturbări importante ale stării de sănătate.

În orașul Oravița, **calitatea aerului** este monitorizată prin măsurători continue realizate de Agenția de Mediu.

2.1.6. Factori naturali de risc

La nivelul zonei orașului Oravița pot interveni următoarele tipuri de riscuri naturale ce sunt determinate de condițiile climatice, de structura solului sau de alți factori:

- a) Riscuri generate de inundații
- b) Cutremure
- c) Alunecări de teren
- d) Fenomene meteo periculoase

În vederea limitării pagubelor produse ca urmare a unor evenimente precum cele mai sus enumerate, în concordanță cu legislația în vigoare au fost înființate servicii de urgență profesională.

Situatia de urgență reprezintă un eveniment excepțional, cu caracter non militar, care prin amploare și intensitate amenință viața și sănătatea populației, mediul înconjurător, valorile materiale și culturale importante, iar pentru restabilirea stării de normalitate sunt necesare adoptarea de măsuri și acțiuni urgente, alocarea de resurse suplimentare și managementul unitar al forțelor și mijloacelor implicate.

In Oravița funcționează servicii de urgență profesioniste: Serviciul SMURD din cadrul Spitalului orășenesc și Serviciul Ambulanță I.S.U. ca subunitate a Inspectoratului județean, acesta fiind o structură specializată destinată să execute misiuni de prevenire, monitorizare și gestionare a situațiilor de urgență în oraș.

Pentru îndeplinirea atribuțiilor specifice, Inspectoratul pentru Situații de Urgență, colaborează cu autoritățile administrației publice locale, cu celealte structuri deconcentrate ale Ministerului Administrației și Internelor, unități ale armatei, serviciile voluntare și private, serviciile descentralizate, mass-media, precum și cu alte asociații, fundații și organizații neguvernamentale care activează în domeniul specific.

Analiza factorilor de risc

Analiza factorilor de risc se va realiza din perspectiva a două componente, respectiv din punctul de vedere al arealului împrejurimilor orașului (1) și din perspectiva asupra activităților și al echipării edilitare (2) (intravilan)- cu prezentarea lor succintă, dar cu un accent deosebit pe soluțiile identificate pentru evitarea sau combaterea efectelor acestora.

a) Inundații

Riscurile generate de inundații se pot clasifica în funcție de tipul inundațiilor- provocate de creșterea nivelului cursurilor de apă peste "cotele de apărare", a inundațiilor provocate de scurgerile de pe versanți, sau a inundațiilor provocate la avarii la construcțiile hidrotehnice.

Din păcate, Oravița se încadrează în lista localităților supuse riscului pentru două dintre cele trei tipuri de inundații: provocate de scurgeri de pe versanți și a inundațiilor cauzate de avarii ale construcțiilor hidro.

Astfel, conform datelor ISU Semenic, Oravița de situează pe locul trei în clasamentul întocmit pe baza probabilității producerii de inundații din cauza scurgerilor de pe versanți. Acest tip de inundație se produce pe fondul manifestării unor ploi torrentiale în arii restrânse, în luniile de vară, cu timpi de concentrare foarte scurți (20-60 minute).

a.1. pentru arealul orașului Oravița sunt considerate potențiale riscuri:

- revărsarea cursurilor de apă din cauza capacitatei insuficiente de scurgere a albiilor;
- blocarea cu zăpoare sau plutitori a cursurilor de apă, a secțiunilor subdimensionate a podurilor și a podeșelor;
- depășirea capacitatei de tranziție a acviferelor în zonele fără drenaj natural sau cu drenaj natural insuficient;
- distrugerea lucrărilor hidrotehnice (baraje, diguri) din cauza exploatarii incorecte;
- vânturi puternice în zona malurilor unor lacuri,
- zone amonte de Lacul Mic pe malul stâng al pârâului Oravița;

a.2. pentru intravilanul orașului și echiparea edilitară, riscul producerii inundațiilor și a efectelor lor pentru clădiri, drumuri, poduri și căi ferate sunt identificate pentru:

- 3 clădiri situate pe valea pârâului Oravița- amonte de Lacul Mic
- podețul situat în zona menționată mai sus
- prăbușirea sau avariera gravă a bolții de piatră care acoperă pârâul Oravița în patru locuri
- porțiunea de canal zidit- acest canal este declarat obiect de patrimoniu istoric protejat, situat în zona istorică veche protejată a orașului Oravița,
- zona cuprinsă între str. Răcăjdiei, str. Broșteni și fostele sere, stația de epurare,
- pentru acest tip de risc nu este cazul analizei pierderilor de vieți omenești

b) Cutremure de pământ

Orașul Oravița este situat într-o zonă de cutremure superficiale cu următoarele caracteristici:

- Intensitatea seismică pe scara M.K.S:VII
- Parametrii de zonare a seismicității teritoriului studiat conf. Normativ P.100/1992-zona „D”, cu coeficienți de calcul: $T_c=0,7$ și $K_s=0,16$
- Perioada medie de revenire a cutremurelor cu intensitate mai mare de 6 grade este pentru Oravița între 80 și 100 ani.

Riscul producerii unor dezastre și efectele lor în urma producerii unui cutremur de pământ îl reprezintă avariile la structurile de rezistență ale clădirilor.

c) Alunecările de teren

Alunecările de teren sunt fenomene naturale, care se produc pe versanți, prin deplasarea rocilor de-a lungul pantei sau lateral, ca urmare a ploilor torrentiale, cutremurelor sau altor fenomene sau acțiuni umane.

Alunecările de teren produse în Oravița pot fi:

- Active -care se desfășoară în urma declanșării unei alunecări primare;
- Reactive, care odată declanșate, au perioade de stabilitate și acalmie;
- Inactive, care pot fi latente și se pot activa oricând, la care cauzele producerii au fost înălăturare/stabilizate prin metode de remediere

Într-un clasament întocmit de ISU Semenic pentru județul Caraș Severin, Oravița se situează din punct de vedere al riscului producerii alunecărilor de teren pe locul doi.

d) Fenomene meteo periculoase

- Furtuni cu descărcări electrice- pe timpul verii
- Seceta- un hazard climatic cu o perioadă lungă de instalare în acest areal

geografic, fiind caracterizată de scăderea precipitațiilor sub nivelul mediu anual și prin micșorarea debitelor râurilor și a rezervelor subterane de apă

- Amploarea – este medie la nivelul localității
- Probabilitatea- ridicată
- Frecvența- anuală
- Canicula - Ziua temperaturile ajung sau depășesc 35°C, noaptea- în jurul temperaturii de 20 °C sau peste acest prag.
 - Amploarea – este medie la nivelul localității
 - Probabilitatea- ridicată
 - Frecvența- în lunile de vară
- Riscul de înzăpezire- se petrece pe anumite proțiuni ale unor drumuri expuse factorilor climatici în anii cu ninsori abundente.

Concluzii

Conform "Hărților de risc natural" realizate în cadrul "Planului Urbanistic General al Orașului Oravița- Studiu de fundamentare –Zone cu hazarduri naturale" au fost delimitate și ierarhizate arealele aferente tipurilor de risc:

- Inundații
- Calea viitorii: Valea pârâului Oravița se formează amonte de localitate și străbate localitatea
- Zonă potențial inundabilă: Zona de alunecări a pârâului Oravița în imediata apropiere a localității
- Cutremure de pământ: conform zonelor de intensitate seismică pe scara M.K.S. și perioada medie de revenire
- Alunecări de teren:
 - Zone cu potențial scăzut de alunecare;
 - Zone cu potențial mediu de alunecare
 - Zone cu potențial mare de alunecare: toate zonele situate pe versanți și la baza acestora.

În concordanță cu concluziile de mai sus, reținem necesitatea:

- includerii problematicii privind apărarea împotriva dezastrelor în strategiile de dezvoltare viitoare, la nivelul autorității publice locale și a celor centrale;
- realizării lucrărilor de apărare specifice fiecărui tip de hazard;

➤ optimizarea activităților structurilor care asigură coordonarea și conducerea acțiunilor de prevenire;

La nivelul documentațiilor de urbanism emise de Primăria Oravița, au fost identificate măsurile necesare pentru prevenirea producerii dezastrelor, așa cum reiese din documentația privind "Planul Urbanistic General" atașat prezentei documentații.

2.2. *Analiza potențialului turistic*

Date fiind resursele inestimabile de care dispune localitatea, de oferă vastă a tipurilor de turism ce pot fi practicate în zonă, vom încerca să analizăm potențialul turistic prin prisma strategiilor de dezvoltare durabile pe care autoritatea publică locală le implementează, așa cum reiese și din numeroasele studii elaborate în ultimii ani: "*Studiu de valorificare a potențialului balneo-turistic în orașul Oravița*" - parte a Plaunului Urbanistic General, "*Management plan al Ansamblului istoric-urban Oravița*" - realizat de....,"*Studiu de valorificare a potențialului balneo-turistic în Orașul Oravița*" – inclus ca actualizare în Plan Urbanistic General al orașului Oravița, "*Plan de mobilitate urbană durabilă*" al Orașului Oravița pentru perioada 2017 – 2030.

Prin aceste studii s-au urmărit aplicarea principiilor europene în elaborarea și aplicarea politicilor generale și sectoriale de dezvoltare și anume:

- planificarea durabilă și echilibrată a alocării resurselor existente pentru a îndeplini obiectivele prioritare;
- descentralizarea, acțiune care presupune luarea deciziilor conform conceptului de subsidiaritate;
- parteneriatul activ între toți factorii implicați în dezvoltare, inclusiv participarea prin vot a populației pentru stabilirea obiectivelor majore;
- cofinanțarea pe bază de programe și proiecte prin care se asigură participarea financiară a tuturor factorilor interesați.

Orașul Oravița are prioritățile lui în istoria românească și în istoria Europei, între care primul Edificiu Teatral din spațiul culturii române, Teatrul Vechi, fondat între

1814-1815 și inaugurat în 1817, prima Farmacie Montanistică, amintită documentar prima dată la 1763, primul Furnal din istoria tehnicii românești, inaugurat în 1718 în localitatea Ciclova Montană, administrată de oraș, prima Fabrică de Bere, inaugurată tot aici în același an, 1718, primele trasee feroviare din istoria civilizației tehnice românești: Prima Cale Ferată de pe teritoriul actual românesc Oravița-Baziaș, inaugurată în august 1854 și Prima Cale Ferată Montană Oravița-Anina, inaugurată în noiembrie 1863.

La nivelul orașului Oravița se pot dezvolta o serie întreagă de produse turistice, cum ar fi: turismul cultural- istoric, turismul de recreere, odihnă și tratament, turismul de afaceri, turismul sportiv, turismul itinerant, astfel:

* *Turismul cultural-istoric*

➤ turismul cultural ar putea reprezenta componenta cea mai atractivă, ținând cont de bogatul patrimoniu cultural-istoric existent și a concentrării mari de resurse antropice existente în zonă, pornind de la situri arheologice, monumente de arhitectură, edificii religioase, la muzee și colecții publice, instituții de spectacole și concerte, meșteșug local, dar și variate festivaluri și manifestări culturale.

În preistoria Țării Carașului, tranziția spre epoca bronzului, prin eneoliticul în care habitatul orăvitean era marcat printr-o aşezare, e specifică altui grup cultural, cultura Vinca (Vinca-Turdaș) cu descoperiri în zona Vârșet și în alte localități cuprinse în Repertoriul principalelor localități cu descoperiri arheologice de pe teritoriul Banatului, unde întâlnim mențiuni despre aşezările de la Măidan (poziția 19), Ilidia (60), Milcoveni (73), Oravița (89), Răcășdia (104), Vrăniuț. Tabelul bibliografic mai adaugă și Socolari (poziția 117).

O listă mai recentă, pe baza descoperirilor arheologice și informațiilor din izvoare, atestă locuri de continuitate dacică apoi daco-romană în aşezările de mineri din ținutul cărășan, la Ciclova-Montană, Sasca-Montană, Slatina-Nera dar și la Surduc, Berzovia, Ramna, Broșteni, Oravița, Cacova (Grădinari), Greoni, Iam, Ilidia, Măidan, Milcoveni, Potoc, Răcășdia, Comorâște, Socolari, Vărădia³⁶. Pe dealul hotărnicit în epoca modernă între Ilidia și Socolari se găseau, la 1870-1880, urmele unei aşezări întărite din piatră. Ea exista și pentru perioada romană și post-romană, când Repertoriul arheologic (1983) menționează aşezări și descoperiri la Ilidia (poziția

15), Oravița (20), Potoc (22), Cacova (27), Ciclova (36), Comorâște (38), Iam (68), Măidan (87), din nou Oravița (99) și Vărădia (152)⁴¹, alături de Greoni și Berzovia, rod al convietuirilor, simbiozei și continuităților dacice, apoi daco-romane, din epoca romană, post-romană și proto-română.

În procesul etnogenezei a fost reiterat și în ținutul cărășan noul destin în istorie pentru comunitatea locală, majoritar românească. O listă recentă, pe baza descoperirilor arheologice și informațiilor din izvoare, atestă locuiri de continuitate dacică, apoi daco-romană în așezările de „mineri” din ținutul cărășan, la Ciclova Montană, Sasca Montană, Slatina Nera dar și la Surduc, Greoni, Berzovia, Ramna, Broșteni, Oravița, Cacova (Grădinari), Iam, Ildia, Măidan, Milcoveni, Potoc, Răcășdia, Comorâște, Socolari, Vărădia, sau la Dunăre, la Moldova Nouă. Habitate care, multe, beeficiau și de fortificații, cetăți întărite, turnuri de supraveghere și control, ici-acolo câte un donjon strategic. Ținutul era menționat în aria de evoluție a cultului Cabirilor.

Un habitat al continuităților poate fi marcat și de realitatea circulației monetare fiindcă, la Carașova s-a găsit un aureus din vremea lui Carus (282-283), la Iam (locurile „Castel” și „Pripor”) monede de bronz din timpul lui Constantin cel Mare (307-337) și Constans (333-350), la Oravița o monedă mică din aceeași perioadă, iar în preajma Oraviței, la Ildia, s-au descoperit monede de bronz din vremea lui Manuil I Comnen (1143-1180).

În legătură cu Banatul de Munte, Cărașul, una din concluziile istoriografiei noastre este aceea că majoritatea cnezilor și nobililor români sunt cel mai des menționați în documente în legătură cu realități istorice, economice, sociale, politice și cultural-spirituale în comitatele Cărașului și Severinului, zona celor opt districte românești: Lugoj, Sebeș (Caransebeș), Mehadia, Almaș (Almăj), Crașova (Carașova, Căraș), Bârzava, Comiat și Iladia (Ildia). Aici, românii aveau instituții autonome, sedium valachicalium, congregatio generalis, scaune de judecată, adunări generale (congregații).

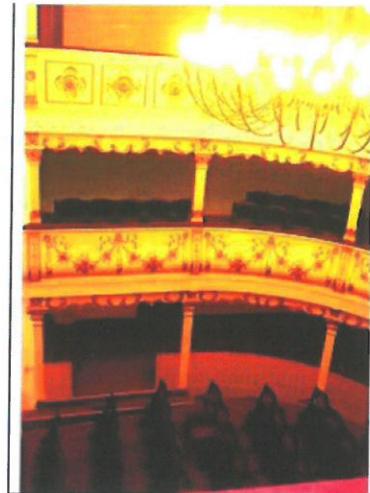
Primul teatru din România



**200 DE ANI
DE LA INAUGURAREA
PRIMULUI EDIFICIU
PENTRU SPECTACOLE
DE TEATRU SI MUZICA
DIN ROMÂNIA**

1817-2017

**Teatrul Vechi Oravita
Das Alte Burgtheater
Old Theater**



PRIMUL EDIFICIU AL TEATRULUI ȘI SPECTACOLULUI MUZICAL DIN CULTURA ROMÂNĂ ACTUALĂ

Prezentare pe scurt a Teatrului Vechi din Oravița

1. *Premise.* După 1800, o asociație a diletanților are ca obiectiv ridicarea unui edificiu pentru a găzdui spectacole de teatru și muzică. O comisie include pe frații Ion și Dimitrie Constantini (Konstantiny), macedoromâni (aromâni), primul economist renumit, primar al orașului între 1804-1821, celălalt istoric și viitor profesor la Preparandia Aradului,21 Prokop Lhotka de Zmislov (Smislov), directorul Tribunalului Montanistic, Carol, Francisc, Johann și Louis Maderspach.

Se consolidează un nucleu de artiști diletanți (amatori), se organizează spectacole. Avem știri despre cel din 1806, dar sigur că ele au fost montate și mai devreme. În 1813 Clubul Diletanților, își oficializează statutele, prilejul altei montări teatrale.²² În decembrie 1815 este organizat un bal de caritate pentru victimele războaielor napoleoneene, morții și răniții din bătălia de la Leipzig, invalidii, văduvele și orfanii de război din Oravița și din împrejurimi. Diletanții dau și un spectacol în grădina Hotelului „Coroana”²³ și adună suma de 51 florini și 2 creiștri.

2. *Colecta din 24 martie 1816.* În „Orawiczaer Wochentblatt”,²⁴ a fost publicat un conspect al listei, după copia din 1837 a originalului,²⁵ după extrasul original aflat, în 1930, în arhiva Bibliotecii Muzeului Național din Budapesta, „Szechenyi Könyvtár”. În 1938, prim-directorul bibliotecii ungare, Iosif Fitz, de

origine din Oravița, îi trimite lui Sim. Sam. Moldovan, o copie. Un cercetător din interbelic nota că teatrul era gata la 1816.²⁶ Cum am demonstrat în altă parte, clădirea e gata, de fapt (clădirea zidită), încă din toamna lui 1815. Lista e deschisă de Lhotka de Zmislov, consilier de tezaur și director al Tribunalului Montanistic, cu 280 florini. Sunt și mulți donatori români și macedoromâni (aromâni). Îi regăsim, astfel, pe Ion, Costa și Dimitrie Demetroviciu, macedoromânii Ion Niuni, arhitectul teatrului, Ion și Dimitrie Constantini. E cotizant și protopopul Petru Iorgovici, fratele celebrului gânditor de talie europeană Paul Iorgovici, Alexandra Șaguna („Şiaguna”), mătușa viitorului mitropolit al Transilvaniei. Sunt reprezentanții tuturor etniilor orăvițene: Gaspar Oberhofer (el va dona pe o listă anexă și din avere sa 680 florini), Anton Hoffman, Iacob Umheiser, Michael Orthmayr, Catarina Jaretz, Andreas Stolz, Anton Mogern, Johann Seyman, medicul Simon Schmidt, Iosif Schiessler, Ion Tinopl, Ferdinand Oberth, Johann von Annich, Martin Steinbauer, Antonia Dittrich, Francisca Pecher, Iosif Fulepp, Michael von Fritschko, Anton de Medveczky. Alte donații fac locuitorii din satele zonei cărășene ori din orașele Banatului de Munte, precum Vasilie Petrovici din Ciudanovița, Urban Seidl din Ciclova Montană, Francisc Reymann din Dognecea, medicul Johann Keszt din Moldova Română, Anton Bernhofer, Johann Hofmann, Francisc Eckmüller, Iosif Kummer și medicul Philip Polinger, toți din Sasca Montană, alături de Anton Schmidt, Johann Jentner și Francisc Thaler. La inițiativa Direcționii Montanistice Oravița se adună sume de la lucrătorii și funcționarii uzinelor de fier din Ferdinandsberg, Moldova Nouă, Bocșa Montană, Dognecea, Gladna, Rusca Montană. Cooperativele miniere nu se lasă mai prejos, oferind sume generoase cele din Oravița Montană, Sasca Montană, Dognecea, Moldova Nouă și Gârliste. O uriașă donație, de 2.061,12 florini vine din contribuția lojilor masonice „Glück auf!” și „Kosmos” din Oravița, „Steaua luminoasă” din Biserica Albă, Cassa de Pupille cu 249 florini, mina „Thalia”.²⁷ Suma generală a fost de 8. 622, 50 florini vienezi. E lansată ideea finalizării edificiului teatral, care să fie gata de inaugurare în 1817, când întreg Banatul sărbătorea centenarul eliberării de sub administrația otomană. Instituția, aşadar, a depășit limitele unei importanțe strict locale.²⁸ În totul, lista de colectă din 24 martie 1816, cu anexele sale, rămâne deopotrivă un document din seria celor atestând nașterea celui mai vechi edificiu teatral din țară și argumentul local adus realității istorice din spațiul multietnic și multicultural din Mitteleuropa.²⁹

Localnicii au păstrat amintirea unei legende locale în care viziunea unui „Vasa Petrovici de Ciudanoveți”, prietenul lui Zmislov, se transpune în „palat cultural”. Povestea încerca să dramatizeze în interbelic Sim. Sam. Moldovan.30 Teatrul s-a zidit pe terenul „Goldberger Gewerkschaft”³¹ Terenul era donat de soția lui Lhotka, născută Maderspach.³² Arhitectul proiectant este un alt aromân, Ion Niuny (Niuni) care solicită colegului său din Viena, Ieronimus Platzger, să copieze organizarea interioară a Burgtheater-ului din capitala imperiului.³³ Iar Francisc Knée, un pictor foarte cunoscut și solicitat la vremea aceea, aplică la fața locului tot ceea ce înseamnă note, date, idei, schițe, proiecte inspirate de modelul vienez în planșele lui Ieronimus Platzger.

3. *Inaugurarea edificiului.* O reprezentăție în limba română oferă diletanții locali în vara lui 1817,³⁴ sigur în coordonarea lui Ion Constantini dar nu știm dacă în sala de la celebrul hotel local ori pe scena clădirii care-și pregătea inaugurarea. O idee era inaugurarea în iulie dar lucrurile se amâna până în toamnă fiindcă atunci, în prima săptămână din luna octombrie, familia imperială aflată într-un traseu transilvano-bănățean, avea să ajungă și în ținutul cărăshan și almăjan. Spectacolele inaugurate oficiale au afișe cu data completată ulterior prin stampilare, 8 și 10 octombrie 1817.³⁵ În fapt, primul spectacol este montat pe scena teatrului la 5 octombrie 1817 (data imprimată pe afiș este 8). O „eine Dilettanten Gesellschaft” propune piesa în trei acte „Die beschämte Eifersucht” („Gelozia umilită”) semnată de J. Franul von Weissenthurm, banii aduși de spectacol urmând a fi donați „Fondului Săracilor.” Din păcate nu știm numele actorilor ci doar pe acela al personajelor piesei.³⁶ Al doilea spectacol al diletanților locali are loc în 7 octombrie 1817 (data imprimată pe afiș este 10) cu piesa lui Friedrich Wilhelm Ziegler, „Der Lorbeerkrantz oder Die Macht des Gesetzes” („Cununa de lauri sau puterea legii”). La fel ca și în cazul primului afiș, nu aflăm decât numele personajelor piesei și nu pe acelea ale actorilor care le-au întruchipat pe cea mai veche scenă stabilă din cultura română.³⁷ Familia imperială, Francisc I de Habsburg-Lorena (între 1792-1806 a avut titlul de Francisc II al Sfântului Imperiu Romano-German apoi din 1806 pe acela de Francisc I de Austria până la moartea sa, în 1835) și Carolina-Augusta de Bavaria au asistat la cel puțin unul din cele două spectacole, din loja „belle-étage”, loja din stânga, cum privești din sală spre scenă. O opinie veche acreditează ideea că familia imperială a vizionat doar al doilea spectacol

deoarece a refuzat prezența la cel dintâi din incidentă unor acuze anonime la adresa lui Lhotka și asociaților săi din comitetul de inițiativă, că și-ar fi însușit ilicit sume din banii de colectă. De aceea, Francisc I i-a ordonat consilierului de Curte, Francisc de Ulményi, o anchetă. Care anchetă nu a dat dreptate blasfematorilor ideii de teatru la Oravița. Împăratul și împărăteasa se aflau în călătorie de nuntă, itinerarul în părțile acestea incluzând Bozovici-Dalboșeț-Stăncilova-Sasca Montană (5 octombrie), Slatina Nera-Ciclova Montană-Oravița (6 octombrie), Oravița-Ciclova Montană-Oravița (7 octombrie), Oravița-Weisskirchen (Biserica Albă)-Werschetz (Vârșeț) (8-9 octombrie). Suita era alcătuită din 70 de persoane, între acestea aflându-se mareșalul Curții Imperiale, contele Wurmbrand, general-locotenentul von Kutschera, ca prim aghiotant al împăratului, consilierul de stat și medicul personal al lui Francisc I, baronul von Stift, secretarii aulici von Dietmann și von Schloissnigg, apoi șeful Cabinetului Secret Imperial, von Zebay, consilierul imperial contele von Mier, ministrul de stat contele von Bombelles, acela care a fost și „reporterul” călătoriei imperiale. Suita includea, firește, pe apropiatele Carolinei-Augusta, fiind vorba de mareșala Curții Împărătesei, contesa Lazansky și damele de onoare contesa von Hohenegg și contesa von Hoffinger.³⁸ În matricola Bisericii Romano-Catolice din Ciclova Montană, parohul Michael Podzensky însemna: „La 6 octombrie 1817, M. S. Francisc I, împreună cu Soția sa Carolina-Augusta a vizitat Ciclova ca să se închine cu evlavie dinaintea Reginei Îngerilor în această localitate de pelerinaj și pentru a se informa personal asupra situațiunei minelor și uzinelor de aici.”³⁹

4. *Concluzii.* Ca elemente artistice Teatrul Vechi are un stil baroc cu elemente simplificate. Este o mărturie peste timp fiindcă, spre deosebire de altă clădire (Sibiu, Oradea, Arad) teatrul orăvitean nu și-a avut alt loc de sediu iar clădirea nu s-a modificat de la inaugurarea sa, nici la exterior și nici în organizarea interioară a spațiilor. Fiind în dezafectare o „flotație” (instalație de amalgamare a minereului cuprifer și aurifer), terenul acesta va fi donat de către Consiliul Proprietarilor de Mine, la 23 martie 1815, pentru acest edificiu teatral.

Teatrul Vechi din Oravița, care poartă azi numele lui Mihai Eminescu, este cel dintâi edificiu din spațiul culturii române actuale ridicat pentru a găzdui montări de spectacole teatrale și muzicale.

Teatrul este monument de istorie și arhitectură, organizările construcției și ale fațadei, ale spațiului interior, butaforia păstrând amprenta barocului târziu sau

barocul vienez.

Între 1889-1890 teatrul vechi al Vienei este dezafectat și demolat astfel că valoarea teatrului din Oravița, copie la scara 1/6 a acestuia, sporește fiindcă a dobândit și importanța modelului care nu mai există. A fost o instituție europeană pentru că, mai ales până la 1918 dar și în perioada interbelică sunt foarte multe trupele de teatru și de muzică de pe continent care vin aici să monteze spectacole.

Teatrul este legat de personalitatea poetului Mihai Eminescu, prezent aici cu trupa de actori Mihail Pascaly din România Vechiului Regat, la sfârșitul lunii august 1868 și de personalitatea marelui compozitor George Enescu, acela care a concertat aici, la 5 noiembrie 1931.

A. Centrul Cultural „Teatrul vechi Mihai Eminescu”

Centru Cultural reprezintă una dintre instituțiile emblematic ale culturii orășiene. Gama largă de evenimente oferă locuitorilor un motiv în plus de mândrie locală, iar doritorilor de artă și frumos, turistilor care vizitează orașul un motiv întemeiat de a reveni.

Conform datelor puse cu generozitate la dispoziție de reprezentanții autorității publice locale, calendarul activităților este unul bogat și variat. Prezentăm spre exemplificare "Calendarul activităților din 2017". Anul 2017 a stat sub semnul omagierii celor „200 de ani de la inaugurarea primului edificiu pentru spectacole de teatru și muzică din România.

- IANUARIE 2017
 - Festivalul „Eminescu la Oravița”, ediția XXIX, 13-15 ianuarie 2017
 - Expoziția documentară „Ideeua de unitate națională la români din Caraș”, 20-30 ianuarie 2017
 - 4 întâlniri „Boema Orășeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenacul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”
- FEBRUARIE 2017
 - Colocviile presei literare din Vestul României „CONFLUENȚE-VEST”, ediția II organizată între 23-24 februarie 2017
 - Expoziția documentară „Tipăriri muzicale din Mitteleuropa, apărute în intervalul 1780-

1950 și păstrate în colecția muzeală de la Oravița”, 24-28 februarie 2017

- Sesiunea științifică anuală a istoricilor muzicii din Banat, 25 februarie 2017

- Spectacol Filarmonica Timișoara

- 4 întâlniri „Boema Orășeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

● MARTIE 2017

- Conferințele „Teatrul Radio”, 16-17 martie 2017

- Spectacol Teatrul Național Timișoara, Teatrul de Vest Reșița

- Colocviile Naționale de Etnografie, Etnologie, Folclor „Vasile Tudor Crețu”, ediția jubiliară XX,

30-31 martie 2017 împreună cu Festivalul Național de Proză „Damian Izverniceanu”, 31 martie 2017

- 4 întâlniri „Boema Orășeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”.

● APRILIE 2017

- „Doc-Vest”, sesiunea filmului documentar din Vestul României, 6-7-8 aprilie 2017

- Expoziția foto „Oravița în Mitteleuropa”, ediția III, 15 aprilie 2017

- Conferințele Naționale „Istoria teatrului în România”, 27-30 aprilie 2017

- Sesiune UNITER și Teatrul Național București (în curs de elaborare, o colaborare cu Filiala Timișoara a Academiei Române)

- 4 întâlniri „Boema Orășeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

● MAI 2017

- Expoziție documentară „Banatul cărășan și Europa”, 3-15 mai 2017

- Sesiune UNITER și Teatrul Național București, 25-28 mai 2017

- Festivalul Național de Proză „Mihai Moldovan”, 30 mai 2017

- Spectacol Teatrul de Vest Reșița

- 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

● IUNIE 2017

- Spectacol Teatrul Merlin, Timișoara, 1 iunie 2017
- Salonul Național de Carte „Montana Book”, ediția XX, 13-16 iunie 2017
- Noapte de veghe eminesciană”, ediția VI, 14/15 iunie 2017
- Sesiune UNITER și Teatrul Național București
- Conferințele „Istoria cărții și tiparului în Banatul Cărășan”, 22 iunie 2017
- Expoziție documentară „Tradiția cărții și a tipografiei în Banatul Cărășan (o colaborare cu Filiala Timișoara a Academiei Române)
- Colonia de Pictură „Școala de la Oravița”, 23-24-25 iunie 2017
- 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

● IULIE 2017

- Conferințele PERIPATETICA
- Sesiune UNITER și Teatrul Național București
- Sesiunea științifică anuală „Băncile și sistemul de credit din Banatul istoric”, 6 iulie 2017 (o colaborare cu Filiala Timișoara a Academiei Române)

- Festivalul Național de Poezie „Gheorghe Azap”, 24 iulie 2017
- Spectacol Teatrul de Vest Reșița
- Festivalul Barocului Vienez, 25-29 iulie 2017
- Spectacole Teatrul Național Timișoara și Teatrul de Vest Reșița
- Conferințele Naționale „Muzeale muzicii în România”, 27-28 iulie 2017
- Sesiune Opera Română București și Muzeul Național „George Enescu” București
- 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

● AUGUST 2017

- Festivalul Internațional „Zilele Muzicii la Oravița”, 31 iulie-15 august 2017
- Conferințele Naționale „Culise”, 24 august 2017
- Sesiune UNITER și Teatrul Național București
- Tabăra Națională de Literatură „Gheorghe Azap-Mihai Moldovan”, ediția II, 28-31 august 2016
 - Spectacol Teatrul de Vest Reșița
 - 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”
- SEPTEMBRIE 2017
 - Sesiunea științifică națională a muzeelor farmaciei și medicinei, 7 septembrie 2017 (o colaborare cu Filiala Timișoara a Academiei Române)
 - Manifestarea „Conferințele de la Oravița” pe tema „Ideeua de națiune la români din Banat”, 21-22 septembrie 2017 (o colaborare cu Filiala Timișoara a Academiei Române)
 - Festivalul Teatrului Scurt „Muntele”, 28 septembrie-14 octombrie 2017
 - Sesiune UNITER și Teatrul Național București
 - Spectacole Teatrul Național Timișoara, Teatrul de Vest Reșița
 - 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”
- OCTOMBRIE 2017
 - Festivalul Teatrului Scurt „Muntele”, 28 septembrie-14 octombrie 2017
 - Sesiune UNITER și Teatrul Național București
 - Spectacole Teatrul Național Timișoara, Teatrul de Vest Reșița
 - Sesiunea omagială „200 de ani de la inaugurarea primului edificiu pentru spectacole de teatru și muzică din România. Teatrul Vechi din Oravița, 1817-2017”, 12-14 octombrie 2017
 - Sesiune UNITER și spectacol Teatrul Național București (o colaborare cu Filiala Timișoara a Academiei Române)
 - 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al

Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

• NOIEMBRIE 2017

- Conferințele „Omagiu lui Enescu”, 2 noiembrie 2017
- Filarmonica Timișoara (o colaborare cu Filiala Timișoara a Academiei Române)
- Întâlnirea anuală a speologilor din Banat, 25-26 noiembrie 2017
- 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

• DECEMBRIE 2017

- Sesiune științifică „Anul 1918 în Banatul istoric”, 30 noiembrie-15 decembrie 2017
- Expoziția documentară „Banatul cărășan, Oravița și Marea Unire a tuturor românilor într-un stat național”
 - Seara corurilor orăvițene, 21 decembrie 2017
- 4 întâlniri „Boema Orăvițeană”, fiecare cu tematici anticipate săptămânal, cu o lansare de carte și o prezentare a unui film din seria „Cinematograful de Artă”, colaborând Centrul Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu”, Studioul de Teatru și Film „Muntele”, Cenaclul Literar „Mihai Novac”, Cercul de Proză „Mihai Moldovan”, Clubul Mitteleuropa al Intelectualilor Cărășeni, Asociația „Speo Caraș”

Prima farmacie montanistică din România

Prima atestare documentară a unei farmacii montanistice, o farmacie Bruderlade (asociație de ajutor frățesc), în zona Oraviței, are loc în 1763, într-un act de plăti de la o bancă locală; într-o veche clădire, aflată la nr. 337, funcționa „farmacia de mâna” a spiterului Eduard Winter.



El aducea medicamente din Viena și din Pesta, pe care le distribuia în cele patru

districte montanistice: Sasca Montană, Dognecea-Bocșa, Oravița și Moldova Nouă.

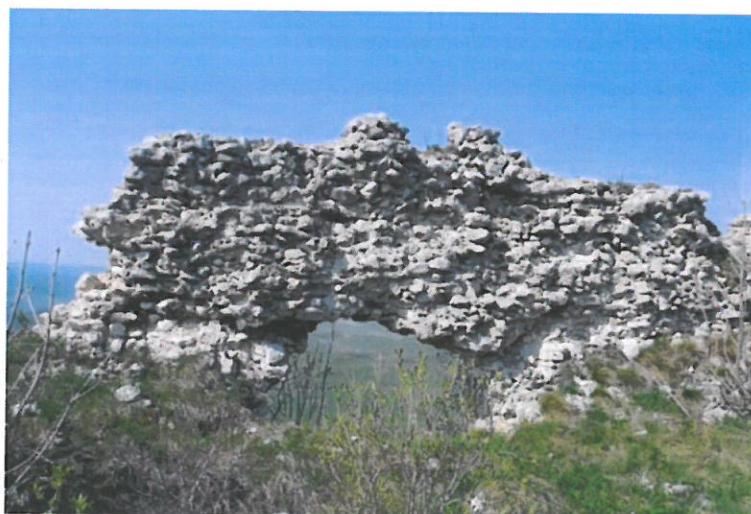
Cetatea Socolari / Ildia

Cetatea Socolari/Ildia reprezintă un obiectiv turistic european

În ținutul de care ne ocupăm în studiul nostru, Ildia e o localitate importantă, cu rol central în toată zona, cetatea fiind situată, cum am spus, între Ildia și Socolari (de aceea unii istorici o numesc cetatea Socolari, alții cetatea Ildia), cum atestă descoperirile din punctele Oblița și Săliște. Ildia, Carașova, Erd-Somlyo (Vărădia, vechea Arcidava, de la maghiarele erd, pădure, suma, vârf, și som, corn) sunt fortificații puternice.

În 1200 se menționează prima dată comitatul regal Caraș, cu ținutul din preajma cetății Carașul (Carașova, Izvoarele Cărașului)⁴⁶ care, în veacul XV, are 13 cetăți, 10 orașe și 200 de sate⁴⁷. O justificare și un garant al statutului de autonomie vor fi districtele românești (valahice), Cuiești, Sebeș, Caran și Comiat, Mehadia, Almăj, Caraș, Ildia, Bârzava, ulterior Caran și Sebeș luând numele de Caransebeș.

Mai important este, în zonă, districtul Iladie (Ildia), între cele opt districte privilegiate bănătene, care înglobează la un moment dat sub autoritatea sa întreagă Valea Cărașului. În 1437 un Petru Ticvan apare într-un document cu precizarea „nobil al comitatului Căraș”, arătând o deplină integrare a cnezatului Valea în districtul Iladie.



În teritoriul străbătut de la izvoare de râul Căraș, istoria pulsează în jurul evoluțiilor districtului Ildia (Iladie, Eliud, Eliad). În 1233, Elyed e pomenit în documentul papei Honorius II conferindu-i posesiunea Margaretei, fiica lui Bela III,

împărăteasă a Bizanțului²⁴². În 1247 e integrată, alături de Socolari și Vărădia, în „terram castri de Karassou”²⁴³, în 1248 voievodul Laurențiu, originar din Căraș, are sediul în Ildia și conferă donații și scutiri pentru Vint și Vurpar²⁴⁴, în 1325 e castrum Iliad (sediu probabil pe dealul Curma), sediu pentru castellanus de Sebes et de Iliad Szeri Posa²⁴⁵, un document din 1342 citează districtul Ildia cu biserică din piatră ornată cu cărămidă²⁴⁶ un altul, din 1363 indică doi vicecastelani aici²⁴⁷, iar oppidum nostru regis Elyed din 1428 este inclus, în 1429, cu mențiunea stăpânirii nominale a cavalerilor teutoni, bătuți în 1432 de Vlad Vodă, aliatul turcilor atunci, în tratatul dintre Ungaria și Veneția în luptele pentru Dalmăcia.

În 1551 cetatea Socolari/Ildia, diferită de aşezările întărite sau chiar fortificate de pe dealurile Curma și Oblita, e supusă unui asediul prelungit din partea unităților otomane și ocupată. Se încerca demolarea zidurilor, operațiune care nu s-a finalizat fiindcă, la reluarea fortificării ei, în 1731, prin Carol VI și fiica lui, împărăteasa Maria Theresia, aceasta apelând la schițele arhitectului ei favorit, Niccolo Pecassi, lucrările se bazau deja pe trei din cele cinci turnuri în stare foarte bună și zidul de legătură între cele două terase ale sitului. Cetatea Socolari/Ildia și-a păstrat rolul strategic până târziu, la anii 1835-1840, când păstrează doar statutul de depozit al prafului de pușcă și al arsenalului comitatului, rezervă de arme și alte echipamente necesare pentru perioadele de conflicte militare ale imperiului.

Sunt și istorioare interesante în legătură cu cetatea, păstrate în varii culegeri, de la frații Albert și Arthur Schott la Lazăr Șăineanu și George Cătană. Una din aceste povești, creată în mediile poporale în perioada stăpânirii turcești, vorbește de un tunel tainic, la poalele dealului care, pe sub munte, are legătură cu Dunărea. Se spune că din vechimi era îngăduit în preajma aşezării de la poalele cetății un schit cu câțiva călugări de rit ortodox. Cum religia era tolerată la turci, oamenii au fost lăsați în pace. Până când muhafâzul Belgradului, îndrăgind o cadâna din haremul pașalei de Ilidia, a organizat răpirea acesteia chiar din cetatea de pe deal. Cum femeia era de prin partea locului și cum, abia atunci aflându-se, unul din călugării schitului era prietenul tinereții ei, cadâna a amăgit pe răpitorii să facă un mic popas la schitul unde călugării, ajutați de oameni din sat, au salvat-o apoi au reușit să ajungă, prin tunelul tainic, la Dunăre, în dreptul localității Coronini.

O altă poveste interesantă, prelucrată într-o proză modernă de scriitorul Tudor Gherman, originar din Slatina Nera, are legătură cu etapa refacerii cetății în timpul

Mariei Theresia. Se spune că împărăteasa, mult prea năvalnică în iubirile ei secrete, îndrăgind un Tânăr locotenent din garda imperială, aranjase ca respectivul să fie mutat din garnizoana Vienei în părțile cărășene. Acestui ofițerăș îi revenise îndatorirea să se ocupe de lucrările de refortificare a cetății Socolari/Ildia. Ba mai mult, el avusese grija să fie lucrat și restaurat mai altfel unul din donjonuri, bietul ofițer crezând că, în răstimpuri, împărăteasa va mai veni prin părțile astea și se vor iubi ca în vremurile lor bune, în Viena.

Arcidava

Arcidava a fost un castru roman, pe locul unde se găsește astazi satul Văradia, langă Oravița, pe drumul imperial de la Lederata la Apulum. Localitatea a fost menționată de Ptolemeu sub numele Argidava, iar în Tabula Peutingerianaca Arcidaba. Pe Dealul Chilii este un castru de piatră, situat în apropierea râului Caraș, în locul de păsunat al satului.

Materialele descoperite, în castrul de piatră au constat din ceramică romana: amfore, oale, capace, farfurii. În același loc au fost găsite obiecte din sticlă și metal. Pe Dealul Chililor se află un alt castru roman și unde au fost descoperite corpuși de clădiri din lemn bine conservate.

Unii istorici susțin că Arcidava era reședința itineranta a regelui Burebista.

Cercetările s-au desfășurat pe platoul „Chilii”, aflat în partea nord-estică a satului, pe malul stîng al râului Caraș.



Deși în ultimii ani s-au urmărit în special vestigiile castrului roman din partea centrală a platoului, în timpul săpăturilor apar frecvent materiale preistorice, cele mai numeroase aparținând epocii hallstattiene.

Sumele afectate cercetării nefiind prea mari, amploarea săpăturilor a fost la fel, scopul urmărit fiind identificarea eventualelor turnuri de colț de pe latura sudică, precum și poarta de pe aceeași latură. Au fost deschise secțiunile S XIV – S XVII, în lungime totală de 74 m și lăție de 2 m. Din păcate rezultatele investigațiilor au fost sub așteptări, zona dovedindu-se răscolută anterior de diversele amenajări agricole. Rămâne ca o sarcină de viitor verificarea unui alt colț al castrului.

Materialele descoperite sunt bogate și ele constau din ceramică hallstattiană și piese mărunte din bronz, aparținând aceleiași epoci, precum și un foarte bogat inventar aparținând epocii romane (ceramică, materiale de construcție, vârfuri de sulițe și de lance, săgeți din fier, piese mărunte din bronz aparținând militarilor romani etc.).

Dată fiind importanța acestei foarte vechi fortificații romane, remarcabilă și prin dimensiunile sale, se impune continuarea cercetărilor.

Muzeul De Etnografie, Etnologie Si Folclor „Țara Carașului”

Noua instituție din Oravița, habitat important din Țara Carașului, parte din tradițiile și istoria Banatului Montan, face parte din rețeaua muzeelor tematice realizate în cadrul Centrului Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu” și este parte a proiectului inițiat de primarul Dumitru Ursu și istoricul Ionel Bota prin care, în clădiri vechi, majoritatea aflate pe lista națională a monumentelor istorice, ca și acest edificiu, s-au organizat expoziții permanente pentru publicul vizitator de pretutindeni.

Instituția are denumirea oficială Muzeul de Etnografie, Etnologie și Folclor „Țara Carașului”, este secție de activități permanente a Centrului Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu” și este organizată și amenajată pe criteriul etno-istoriei. Adică, orice obiect expus nu are doar o importanță strict etno-folclorică, el are vechimea, are istoria sa.

Sediul noului muzeu este clădirea care a găzduit cândva sediul primăriei Oravița-Română, cu o datare a fondării edificiului la 1723. În acel an e pomenit, cu atribuții administrative, un oberverwalter autohton, un „chinez” (cnez) român, funcție păstrată de austrieci dintre vechile ierarhii ale națiunii majoritare în noua provincie a Imperiului Habsburgilor.



În 1737, unitățile imperiale care combăteau pentru păstrarea și apărarea Banatului, au aici sediul comandamentului operativ în toată perioada războiului austro-turc dintre 1737-1739. În 1740, chinezul își reia exercitarea atribuțiilor în acest sediu care înseamnă, în fapt, o organizare specifică Oraviței Române. Iar cealaltă așezare, ce rezultă, după 1717-1718, din noile construcții administrative și locuințe ale funcționarilor și forței de muncă adusă prin colonizările oficiale tereziene și josefine, purta denumirea de Oravița Montană. În 1779, clădirea devine sediul unui „fő ispán”, până la 1798 când un „primar” devine șeful administrativ al locului, apoi șef al antistiei comunale, din 1838 până la 1872, administrator cercual până la 1918, sediu al vicenotarului de Caraș-Severin, până la 1926. În organizarea administrativă a României Mari, de după 1918, conform legii din 1925, aplicată de la 1 ianuarie 1926, Oravița devinea reședința județului Caraș iar cele două habitate, Montană și Română, au un singur primar. Clădirea servea, cu intermitențe, sediului preturii plasei Oravița (uneori la Ciclova Montană, alteori la Cacova). Între 1945-1951 se reia separarea administrativă apoi cele două localități, unificate, vor deveni noua reședință de raion Oravița, în cadrul regiunii Banat. Cum sediul primăriei se amenaja în edificiul fostei reședințe a prefecturii de odinioară, sediul din vechea Oravita Română are varii destinații, după anul 1951, care țin de activitățile pionierilor și ale utemistiilor, ulterior ateliere ale cooperației meșteșugărești, ale producției de mică serie, servicii publice precum spălătoria

chimică iar după 2000 sediu al Jandarmeriei. Iar din iunie 2016 clădirea adăpostește amenajările expoziționale din cadrul Muzeului de Etnografie, Etnologie și Folclor „Țara Carașului”.

Ca arhitectură, clădirea aceasta respectă organizarea exterioară și interioară a casei țărănești din zona montană a Carașului. Intrarea principală e precedată de pridvor, pe latura mare și pe latura mică. Întrăm într-un corridor gen anfilada, cu o încăpere dispusă la dreapta și alte două dispuse la stânga.

Pentru a deveni realitate această nouă instituție, care completează argumentul cultural-istoric și turistic al Oraviței în plan național, la concretizarea ei s-a implicat în mod constant Primăria Oravița, primarul Dumitru Ursu și viceprimarul Lorena Ion urmărind îndeaproape, prin serviciile din subordine, lucrările de restaurare și reabilitare a clădirii, amenajării ei și a spațiilor utilitare, pregătirii muzeului pentru vizitarea de către publicul iubitor de cultură, de istorie. Cu sprijinul primăriei, muzeul va dobândi și terenurile aferente posibilităților de a se extinde aria activităților printr-o secție în aer liber, miza fiind un posibil muzeu al satului cărășan.

Turnul Cavalerilor Gladiferi- Ordinul Cavalerilor Teutoni în Țara Carașului



Fie în sudul Transilvaniei, fie în Banat, Ordinul Teuton, Order der Bruder vom Deutschen Haus St. Mariens in Jerusalem a lăsat urme ale acestor prezente.

Papa Inocențiu al III-lea miza, prin colonizarea lor, pe implantarea unor

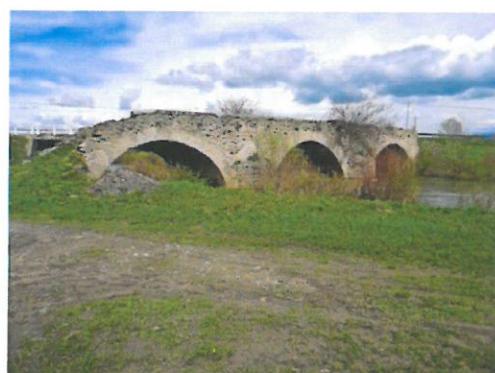
germeni de influență cultural-spirituală catolică și politică în comunitățile românești autohtone, ortodoxe catolice.

Prin documentul din 7 mai 1211, teutonii sunt colonizați în Țara Bârsei (Burzenland) pentru apărarea graniței de sud-est a Transilvaniei.

Realitățile bănățene ale veacurilor XIII-XVI, evidențiază și pagini ale convergențelor autohton-alogen sub semnul prezențelor sporadice ale membrilor Ordinului Cavalerilor Teutoni în Banatul de Munte, în ținutul cărășan.

Podul Turcilor

Un monument istoric din secolul XVI, restaurat în secolul XVIII și păstrat până astăzi în preajma orașului Oravița
Din 26 iulie 1552,



Banatul – partea sa de câmpie timișană dar și sudul cărășan – și Crișana sunt ocupate de turci și transformate în pașalâcuri : de Timișoara (acesta, oficial, din 30 iulie 1552) și de Oradea.

Sudul Banatului de Munte, Banatul cărășan, face parte integrantă, cu istoria evoluțiilor sale dintre 1552 – 1718, din Pașalâcul Timișoarei, situat pe „Orta Kol” („calea mijlocie”), culoarul dintre Belgrad și Buda. Dar cetatea Caraș era cucerită de turci încă la 15517. Din acel an, pentru a ușura deplasarea tabunurilor oștirii, se realizează în primă edificare podul peste râul Caraș, lângă Greoni, azi monument istoric.

** Turismul ecumenic/monahal*

Biserica romano-catolică

In anul 1718 s-au așezat pe versantul vestic al văii Oraviței, primii coloniști

tirolezi. Ei și-au construit o bisericuță din lemn Kisslinger în Kreuzwiese sau Poiana în cruce, (după încrucișarea a mai multor drumuri). Datorită acestei denumiri a poienii credincioșii romano-catolici au luat ca și sărbătoare primordială a lor ziua de 14 septembrie, Înălțarea Sfintei Cruci. În același an din ordinul împăratului Karol VI a fost depusă piatra de temelie, iar în 1722 a fost terminată actuala biserică, în locul celei arse de turci. La sfântire împăratul a donat bisericii o aşchie din lemnul Crucii lui Cristos, adusă de la Ierusalim.



Tabloul altarului principal Răstignirea Domnului nostru Isus Cristos a fost realizat în 1774 de pictorul Wagenchon. La sfântire împăratul a donat bisericii o aşchie din lemnul Crucii lui Cristos, adusă de la Ierusalim. Tabloul altarului principal Răstignirea Domnului nostru Isus Cristos a fost realizat în 1774 de pictorul Wagenchon. În 14 septembrie ani de-a rândul coloniștii tirolezi și mai apoi întreaga populație romano-catolică după Sfânta Liturghie urcau în procesiune la bisericuță Kreuzwiese.

Mănăstirea Călugăra

Mănăstirea Călugăra este un așezământ monahal de călugări. Comoara cea neprețuită a mănăstirii este icoana făcătoare de minuni a Maicii Domnului, care ascultă neputințele și necazurile oamenilor, revărsând asupra celor care vin mângâiere, alinare și binecuvântare. O întâmplare minunată legată de această icoană a fost consemnată într-o cronică veche. Icoana, spune cronica, a fost luată de credincioși și dusă în biserică din Oravița, dar după două zile icoana dispăruse din locul de unde fusese pusă spre încchinare, întorcându-se în peșteră fără ca mâna omenească să o fi atins. Această minune l-a determinat pe Tânărul teolog Alexie să

intre în cinul monahal fără acordul părinților lui.

Odată cu trecerea timpului s-au remarcat numeroase minuni, dintre care amintim: o femeie oară din naștere și-a recăpătat vederea complet. Prima ei rugămintă adresată celor din jur a fost să-i aducă copilul să-l vadă întâia oară.

Un om care era paralizat s-a vindecat pe când dormea lângă biserică. În vis a auzit-o pe Maica Domnului poruncindu-i să înconjoare biserică de trei ori, iar el trezindu-se, a constatat sub privirile mirate ale tuturor că putea merge.

Biserica Maria Ciclova

Istoria bisericii Maria Ciclova, dar și un tablou aflat în locaș consemnează una dintre minunile săvârșite aici de Sfânta Fecioară. În 1854, fetița lui Karol Windberger, administratorul bisericii, a căzut de pe stanca bisericii. Mama ei s-a rugat fierbinte Sfintei Fecioare de la Ciclova și fetița a scăpat cu viață. Familia epitropului a donat Bisericii Maria Ciclova, drept mulțumire, pictura în ulei care înfățișează această întâmplare minunată.

Biserica ortodoxă Sf. Ilie

Biserica ortodoxă Sf. Ilie din Oravița Română de odinioară, a fost construită în 1743, pe locul unei vechi mănăstiri construite de călugări care provineau de la mănăstirea Mărcunea de lângă Ogradena (localitate dispărută odată cu apariția lacului pe Dunăre). Ei s-au refugiat aici de frica turcilor după lupta de la Kosovopole (1389).

Biserica ortodoxă Adormirea Maicii Domnului

Înființarea acestei biserici este strâns legată de istoria orașului care în trecutul îndepărtat a fost sub stăpânire austro-ungară. Construcția a început în anul 1781 și a fost finalizată în anul 1784, pe terenul donat de Hagi Nicolae Dimitrie. Pe lângă terenul donat, el contribuie cu cea mai mare sumă de bani pentru construire. În perioada 1737-1739, în urma războiului cu turci, prin pacea de la Belgrad, din 1739, Austria pierde Banatul Sârbesc și Banatul Craiovei. De groaza turcilor mulți dintre coloniștii aduși au fugit și întreprinderile industriale au stagnat și s-au dizolvat. Din nou vor fi aduși coloniști, de data aceasta din Oltenia și Muntenia. Existând o oarecare diversificare a muncii, standardul de viață a crescut simțindu-se

nevoie unui comerț intens cu care se vor ocupa românii macedoneni care au emigrat în Oravița în 1760-1770. Industrializarea zonei și creșterea numărului de locuitori, l-a determinat să face comerț aici, pe unul dintre acești coloniști, macedoneanul Hagi Nicolae Dimitrie, din orașul macedonean Castoria. El vine cu inițiativa de a construi această biserică în Oravița Montană.

Biserica greco-catolică din Oravița

Biserica greco-catolică din Oravița a fost construită în anul 1887, cu ajutorul credincioșilor care au girat cu casele, terenurile sau gospodăriile lor pentru a se împrumuta și a construi biserică

*** *Turismul de recreere***

➤ turismul de recreere, odihnă și tratament, s-a dezvoltat ca urmare a prezenței factorilor naturali de cură, a aerului puternic ionizat, a temperaturilor blânde, a pădurilor virgine care se regăsesc în jurul orașului, a lacurilor și râurilor care induc o liniște și o pace interioară specifică zonelor retrase de tumultul civilizației.

*** *Turismul de afaceri***

➤ turismul de afaceri favorizat de poziția geo strategică (în apropierea granitelor cu Ungaria, Serbia și Bulgaria), dar și a unor centre economice puternice (Timișoara, Arad, Cluj Napoca, Sibiu) coroborat cu existența centrelor pentru seminarii, conferințe, reuniuni din cadrul hotelurilor sau al instituțiilor publice. Aceasta este o formă de turism în plină ascensiune a cărei dezvoltare și promovare conduce la atenuarea fenomenului de sezonalitate.

*** *Turismul sportiv***

➤ turismul sportiv este favorizat de condițiile existente pentru practicarea activităților sportive în aer liber: pescuit, vânătoare, golf?, drumeții, rafting, ciclism montan, speologie, etc.

Activități sportiv-recreative în zona Oravița-speologie

Peștera lui Adam Neamțu

Călătorul care vizitează această peșteră așezată în inima muntelui, este transbordat în vremurile de demult pe vremea celebrului haiduc Adam Neamțu care a folosit peștera în vremuri de restrîște.

Peștera Padina Popii

Un alt loc pitoresc la care se ajunge urcând din Ciclova Montană pe versantul nordic al Rolului.

*** *Turismul cultural***

Orașul Oravița are prioritățile lui în istoria românească și în istoria Europei, între care primul Edificiu Teatral din spațiul culturii române, Teatrul Vechi, fondat între 1814-1815 și inaugurat în 1817, prima Farmacie Montanistică, amintită documentar prima dată la 1763, primul Furnal din istoria tehnicii românești, inaugurat în 1718 în localitatea Ciclova Montană, administrată de oraș, prima Fabrică de Bere, inaugurată tot aici în același an, 1718, primele trasee feroviare din istoria civilizației tehnice românești: Prima Cale Ferată de pe teritoriul actual românesc Oravița-Baziaș, inaugurată în august 1854 și Prima Cale Ferată Montană Oravița-Anina, inaugurată în noiembrie 1863.

Monetăria Imperială de la Ciclova Montană

O prioritate în istoria românească este și Monetăria („Bănăria”) de la Ciclova Montană, prima de acest gen, cu instalații moderne pentru multiplicarea valorilor monetare de largă circulație (monede din aramă, resursă explorată la minele din preajmă) despre care știm astăzi că 1815 a fost anul de vîrf al Monetăriei din Ciclova Montană și nu anul intrării în activitate. Destui cercetători încă mai vorbesc de fondarea monetăriei de la Ciclova Montană, suburbana Oraviței, la anii 1814-1815.

În realitate e vorba de anul 1811, după decretarea oficială a devalorizării monetare, prin Ordonanța din 20 februarie 1811, tot atunci fostul director al furnalelor din Oravița, Augustin Filip Knoblauch (1764-1823), tatăl fondatorului farmaciei montanistice, Karl, fiind numit directorul monetăriei. Sugestia venea de la consilierul de tezaur și președintele Tribunalului Montanistic, Prokop Lhotka de

Zmislov (Smizlov).



Monetăria s-a înființat prin decret imperial. Originalul actului a existat în arhivele orășene, în colecția particulară Sim. Sam. Moldovan, până în 1960, când a fost donat Arhivelor Naționale. În 1811, aşadar, sunt aduse trei prese hidraulice. În primii ani de funcționare a instituției, piesele sunt trimise spre imprimare la Kormoncz și Szelmeczbanya

Monedele sunt realizate din cupru și purtau sigla „O”, având mai multe diviziuni. Emisiunile au fost următoarele:

- în 1811 se imprimă 3.584 bucăți la valoarea de 3 creițari;
- în 1812 alte 3.585 la valoarea de 1 coroană;
- în 1816-3.587 bucăți la valoarea de ½ coroane;
- tot în 1816, 3.588 bucăți de ¼ coroane valoarea.

Monetăria a funcționat până în 1855 și are ca stemă un ciocan și un târnăcop, încrucișate în interiorul unei roți dințate, înconjurată de o cunună formată pe o parte din frunze de laur și pe cealaltă parte din frunze de stejar. În perioada interbelică, locului unde se afla cândva monetăria i se spunea „bănărie”, aici funcționând celebra moară a lui Iacob Stoian.

Concretizarea Muzeului Monetăriei Imperiale Oravița este parte din amplul proiect al Centrului Cultural „Teatrul Vechi Mihai Eminescu” de a surprinde în locații de pe teritoriul orașului, prin 17 secții muzeale pe care le vom concretiza pe rând, istoria orașului și a Țării Carașului în relație cu istoria Banatului, a României și a Europei Centrale. Este rezultatul unei inițiative la care efortul nostru specializat a beneficiat de sprijinul direct și implicarea integrală a D-lui jurist Dumitru Ursu, primarul orașului Oravița și este parte din proiectul dedicat aniversării Teatrului Vechi la 200 ani, în 2017.

Farmacia montanistică

Farmacia montanistică 1763 – o farmacie pentru „Bruderlade” e atestată documentar în zona Oraviței, centru administrativ-economic al Banatului Montanistic. Într-o clădire veche, la nr. 337, (azi, coordonate de monument istoric 11-B-248) funcționa „farmacia de mâna” a șpițerului Winter. 1790 – un farmacist, Lederer, solicită Direcției Montanistice un sediu pentru a amenaja o „Berg Apotheke”, servind, spuneam, „Bruderlade”. Prin documentul din 21 octombrie 1790, Lederer solicită Direcției Montanistice un ajutor în valoare de 150 de florini. Un alt document, emis mai devreme, la 20 august 1790, face mențiunea unui punct farmaceutic, asigurând cu medicamente cele patru districte montanistice: Oravița, Dognecea, Sasca, Moldova. 19 octombrie 1796 – se încheie contractul de proprietate, act fundațional care atestă, însă, intrarea în activitate a farmaciei de la Oravița, prima farmacie montanistică din Banat și din spațiul românesc. Pe baza contractului, Direcția Montanistică vinde lui Lederer spațiul și toate auxiliile mai vechii „Berg Apotheke”.

1 februarie 1797 – pentru începuturile activității, farmacia va primi, anual, de la „Bruderlade”, suma de 300 de florini.

1818 – grav bolnav, Lederer intră în negocieri cu familia Knoblauch (probabil primul membru al „dinastiei” de farmaciști oravițeni lucra în unitatea lui Lederer) în vederea vânzării activelor.

30 ianuarie 1819 – moare Lederer

1820 – trec în proprietatea lui Karl Knoblauch farmacia din Oravița și acelea „de mâna” din Moldova, Sasca, Steierdorf, Dognecea, Bocșa, Reșița, Franzdorf, dar efectul contractului impunea, în prima derulare a paragrafelor și articolelor sale, sistemul de închiriere până în 1822.

1 septembrie 1820 – Contractul de vânzare-cumpărare între văduva lui Lederer și Karl (Carol) Knoblauch. Din lectura lui înțelegem că farmacia a fost închiriată și că urmează a-i se plăti familiei fostului proprietar suma de 11.000 de florini. 1838 – clădirea are cea mai veche reprezentare într-o gravură realizată de Richard Peuchta (Puchta), „pictor academicus”. În laboratorul farmaciei, Karl Knoblauch și prietenul său, medicul Gheorghe Roja, prepară vaccinul antivariolic, aplicat la 22 iulie în

localitatea din apropierea Oravitei, Ilidia.



S-a păstrat certificatul de vaccinare antivariolică pe care îl confirmă și preotul din Ciclova Montană, „eliberat unui băiat din Ilidia.” 77 1832-1847 – Karl Knoblauch îl ajută pe medicul și naturalistul P. Wierzbicky în cercetări de epidemiologie și colecționarea florei locale pentru Muzeul Provincial din Steiermark și Universitatea Germană din Praga. 6 februarie 1855 – Sigla oficială a farmaciei „La Vulturul Negru” („Zum Schwarzen Adler / Fekete Sas”). Despre activitatea farmaciștilor Knoblauch – Carol (Karl) Knoblauch colaborează cu Pavel Vasici și analizează apele termominerale de la Ciclova Montană, sprijină relansarea producției Fabricii de Bere, vrea un stabiliment psihiatric în zonă, ajută cu o bursă specializarea pictorului academist Richard Peuchta (Puchta). De asemenea, Karl sprijină pe frații Schott în culegerea de folclor cărășan. Copiate ulterior de baronul Kunisch, fără a-i cita pe cei doi frați cu lucrarea lor, câteva basme vor alcătui fundamentalul inspirator pentru Luceafărul lui Mihai Eminescu. Se află printre fondatorii lui „Verein für praktische Heilkurort” din Timișoara, ajută la organizarea în Oravița a Conferinței a IV-a a „Societății Medicilor și Naturaliștilor Maghiari”. În 1842, farmacistul intervene pentru aducerea medicului și poetului Karl Friedrich Bach, prietenul lui Lenau, în Oravița, iar în 1853 participă în delegația oficială imperială la primul Congres Internațional de Statistică de la Bruxelles, pe probleme de agricultură. Mai târziu, în 1860, Karl propune la dezbatările pentru „legea naționalităților” înființarea de școli medii agricole, colaborând cu Sigismund Popovici și A. Vlad și încercând un original model de școală rurală, la Vrani, unde familia farmacistului deținea terenuri. La insistențele lui, la 14 august 1861, direcția din Viena a StEG solicită direcției orăvițene a societății să acorde scutiri la taxa de transport pe calea ferată dacă medicamentele vor folosi pentru angajații societății. Este preocupat de probleme agrare, de

etimologie și demografie. Augustin Knoblauch ajunge președinte al Consiliului Sanitar Oravița, apoi membru în Comitetul Județean Sanitar și în Consiliul Județean al Sănătății. Continuă misiunea tatălui său în cadrul Comisiei Cadastrale Bănățene, colaborează cu Vasici în cadrul „Reuniunii Agricole din Timișoara”. Finanțează într-o suburbie a Vienei o piață de desfacere pentru țăranii din satele cărășene, în special pentru cei din Vrani, care vând aici boi. Se află în corespondență, între 1862-1866, și colaborează cu savantul Schütz, prieten și colaborator cu famosul Robert Koch, care descoperă, în laboratoarele de lângă Linz, streptococul gurmei (boala mânjilor). Iar când Schütz și Loeffler descoperă bacilul morvei (răpciuiga la cai), farmacistul e deja la Viena, invitat chiar de Schütz care-i cunoștea pasiunea pentru creșterea și îngrijirea cailor și a vitelor.

În cursul anului 1869, Augustin participă la Congresele de la Petersburg și de la Moscova pe tema statisticii comparate pentru asigurările agricole iar în 1879 farmacistul orăvițean corespundează și colaborează cu savantul Heaspe, care experimentează însămânțarea artificială la iepe. Mai târziu, farmacistul orăvițean, cu preocupări de agricultură și zootehnie, trimite rezultatele sale cercetătorului Hoffmann din Stuttgart care, între 1905-1907, perfecționează aparatura de însămânțare artificială. Ajută locuitorii la inundațiile din 21 iulie 1869, îl găsim pe lista de colectă a lui G. Bogdan, alături de 19 semnatari, pentru armata română, la 1877. În intervalul 1895-1897, alături de intelectualii urbei de pe Căraș, Augustin contribuie și el la vizitarea Banatului și Oraviței de către savanții Emile Picot și Gustav Weigand. După 1875 avem multe argumente ale relațiilor cu farmaciile epocii, avea între clienții săi constanti Spitalul Comandamentului Militar din Graz unde, probabil, se căutau plante din zona bănățeană cu calități curative. O relație importantă a fost aceea dintre anii 1880-1882 cu celebra companie Richter din Rotterdam, care tranzita salpetru, glicerină, sulf și nitrați din Lumea Nouă în Europa și avea în grijă aprovisionarea unei importante rețele de farmacii din toată Europa. Fiul său Max (Maximilian, Miksa) Knoblauch, obține diploma de farmacist în 1884, lucrând alături de părintele său până în acel an 1910 când preia afacerile farmaciei orăvițene. În paralel, preluase și el tradiția preocupărilor agricole și zootehnice ale familiei, ceea ce îi va aduce diverse calități precum aceea de membru ordinar și apoi corespondent al Societății de Științele Naturale, consilier al Ministerului Agriculturii din Budapesta, membru al Comisiei Județene de Statistică

Agricolă, în 1895 iar în 1932, în România întregită, membru în Biroul Camerei Agricole Caraș. În 1911, Maximilian Knoblauch obține Medalia de Aur la Expoziția Internațională de la Paris pentru produse de farmacie și cosmetice iar pentru aceleași produse, în același an 1911, la Expoziția Internațională de la Roma, o altă Medalie de Aur. Ajută țărani din Valea Cărașului la inundațiile din 1911. Din 1912, Max colaborează cu savantul Carré în studierea agalaxiei contagioase a oilor iar în 1923 farmacistul orășean colaboră cu Donatien și Bride care descoperă microbul agalaxiei oilor. Unul din medicii personali ai împăratului Franz Iosif, românul dr. I. G. Popp din Viena⁹ oferea o sumă de bani pentru o comandă anterioară de substanțe și preparate trimise din Oravița pentru farmacia augustului suveran. El are și preocupări de agricultură, încercând să introducă în ținut culturile grâului Tisa și Ödvös, cultivarea bumbacului, porumbul italian soiul „cinguantin” și porumbul „canadian.” Cu pasiuni de adevărat fermier, aduce pentru prima dată în zona cărăshană rase de porci Berckshire și Yorkshire iar pentru a găsi noi calități lânii, încrucișează oile Batca și berbecii Merinos.

După Diploma de Merit la Expoziția Agricolă de la Lugoj, în 1924, la Expoziția Județeană Agricolă de la Cacova, Maximilian obține Premiul I și o Diplomă Specială pentru creșterea porcilor Berckshire. Artur Knoblauch preia activitățile farmaciei la 16 iulie 1937 și până în 1942. Farmacia a activat până în aprilie 1949, ultimul farmacist având tot prenumele Augustin. Alte farmacii orășene după 1869 – în Oravița mai funcționa Farmacia Bock 1897 – farmacia concurentă „La Sfântul Gheorghe”, preluată după 1910 de farmacistul Grosz, intrată după 1931 în afacerile farmaciei Knoblauch, ca filială de oraș. În interbelic, Farmacia lui Adolf Grosz alimenta lucrătorii feroviari din Oravița și zonă iar proprietarul ei a îndeplinit o lungă perioadă din interbelic funcția și competențele de inspector farmaceutic în zonă.

* *Turismul itinerant*

- turismul itinerant –poziționarea bună în teritoriu și în apropiere de unele centre urbane importante dar mai ales de Dunăre -care reprezintă unul dintre cele mai importante patrimonii turistice ale României, de circuitele turistice deja acreditate susțin dezvoltarea turismului itinerant.

În traseele turistice consacrate sunt atinse următoarele obiective:

- *Pădurea de liliac*

Făcând parte din rezervația naturală Valea Ciclovei, este perfect asemănătoare cu pădurea de liliac de la Ponoare, jud. Mehedinți.

- *Gorunul cu icoana*

Un loc renumit datorită icoanei sfinte care este bătută pe trunchiul său, icoana a careiautor s-a pierdut în negura timpului. La mică distanță de "Gorunul cu icoana" se găsește o superbă cascadă pe tuf calcaros de aproximativ 10-12 m numită "Cascada de la Piatra Moale"

- *Poiana Iuliei*

Înconjurat de păduri de foioase și conifere, în mijlocul poienii se găsește un canton silvic, construit în mod tradițional, loc excelent pentru recreere.

- *Piatra Rolului Nou*

Reprezentată de o stâncă solitară de calcar care țâșnește din mijlocul padurii (987 m), Piatra Rolului Nou este vizibilă de la mari depărtări, străjuind cu sfîrșenie întreaga vale a Carașului.

Traseele turistice omologate și semnalizate sunt:

SASCA ROMÂNĂ – CHEILE NEREI – ȘOPOTU NOU

Marcaj: banda roșie



Durata: 8 – 9 ore (2 ore Sasca Română – cantonul silvic Damian; 3 ore cantonul silvic Damian – Poiana Alunilor; 11/2 – 2 ore Poiana Alunilor – Poiana Meliugului; 1 1/2 – 2 ore Poiana Meliugului – Șopotu Nou).

Din Sasca Română, traversând Nera pe partea ei stângă pe o punte suspendată pe cablu, se ajunge la o potecă care traversează o zonă calcaroasă. Se trece apoi printr-un tunel și se străbate o trenă de grohotișuri calcaroase de sub Carsa Caraule, ajungându-se la cel mai lung tunel (aproximativ) 40 m din Cheile Nerei, iar după câțiva metri se ajunge la Podul Beului. Urmând marcajul banda roșie, se cotește la dreapta pe un drum forestier și după 4 km se ajunge la cantonul silvic Damian unde se poate înnopta, posibilitățile de cazare fiind de 10 locuri și teren pentru camping.

Urmând poteca, traversând Pâンza lui Clean și trecând prin două tuneluri se intră în Carsa Barbeșul Mare. Străbătând apoi prispa îngustă săpată în stâncă care are o mică întrerupere marcată de un zăvoi, se intră în Carsa Barbeșul Mic. În stânga

peste Nera, se înalță crestele abrupte din Carsia Câprarului. De la Peștera Boilor, se traversează culmea Cracul Iordanului, ajungându-se la Ogașul Ulmul Mic și se coboara până în talvegul Ogașului Porcului unde se află un izvor. Se ajunge în punctul „La Scaune” și coborând poteca marcată cu cruce albastră se ajunge la Lacul Dracului.

De la punctul „La Scaune” se coboară prin pădure Culmea Lacului, ajungându-se la moara de pe ogașul Haimeliug (sau Untan) și apoi în Poiana Meliugului. Chiar la intrarea în poiană, din drum se desprinde spre stânga traseul cruce roșie spre avenul Cutezătorilor. În dreapta, pe cealaltă parte a Nerei, se succed Cleanțul Prihodului, Carsa Lungă și Carsa cu Toale. Înaintând se ajunge la Cotul Blidăresei unde se află un sălaș de unde se desprinde, spre stânga, traseul banda galbenă. Poteca turistică străbate Poiana Corbului, drumul continuându-se și pe partea dreaptă a Nerei până la ieșirea din satul Dristie unde apa poate fi trecută pe o punte deteriorată sau prin vad. Urmându-se drumul de căruță pe partea dreaptă a Nerei și trecând podul de beton peste apa Bucevii, se ajunge în comuna Șopotu Nou.

SASCA ROMÂNĂ – CHEILE ȘUŞAREI – LACUL DRACULUI (CHEILE NEREI)

Marcaj: cruce albastră 

Durata: 3-4 ore

Lacul Dracului se află pe partea stângă a Nerei, la gura peșterii cu același nume, lungă de 68 m. Are o formă aproape circulară și o adâncime de 9 m. Lacul a luat naștere prin prăbușirea bolții peșterii, din această cauză o parte din maluri fiind în surplombă. Lacul Dracului este alimentat de apele Nerei care circulă prin fisurile calcaroase, dar și de precipitații.

SASCA ROMÂNĂ – PODUL BEI – LACUL OCIIUL BEU – STEIERDORF

Marcaj: banda albastră 

Durata: 6 – 8 ore (1 ora Sasca Română – Podul Beu; 11/2-2 ore Podul Beu – Lacul Ochiul Beu; 4-5 ore Lacul Ochiul Beu – Steierdorf)

Lacul „Ochiul Beu” se află la o altitudine de 310 m în unghiul format de confluența Beușniței cu Beu Sec. Are o formă aproximativ ovală, o suprafață de 284

m² și o adâncime maximă de 3,6 m.

LACUL OCHEIUL BEI – CASCADELE BEUŞNIȚEI

Marcaj: triunghi albastru 

Durata: 1/2 ora

Cascadele Beușniței se află într-o zonă complet împădurită și sunt formate pe tuf calcaros. Prima cascadă are o înălțime de aproximativ 15 m și este acoperită cu mușchi verde. În tuful calcaros din bază s-au format mai multe caverne. Urcând câteva trepte în stânga cascadei și urmând poteca, se ajunge la a doua cascadă, mai mică dar mai dezvoltată în lățime. După încă un urcuș pe potecă, poate fi descoperită cea de-a treia cascadă, cea mai sălbatică.

CONEXIUNI CU ALTE ZONE TURISTICE

- *Cheile Nerei*

Obiectiv turistic de o rară frumusețe, Cheile Nerei se evidențiază prin relieful accidentat, văi abrupte și pereți verticali. Mersul este posibil pe poteci înguste, din loc în loc întâmpinândune

specii de flori specifice locului ca: mojdreanul, cărpinița, liliacul salbatic, alunul turcesc, etc.

De o frumusețe sălbatică este și "Lacul Dracului", aflat la o înălțime de 700 m despre care se spune că nu i s-a descoperit fundul, având probabil o legătură subterană cu râul Nera. Este un lac întunecat, înfricoșător la prima vedere, care însă dezvăluie privirii imagini unice. Este considerat monument al naturii.

- *Cheile Minișului*

Aflate în Depresiunea Valea Almăjului. Străbat Munții Aninei la o distanță de aproximativ 40 km de orașul Oravița. Obiective: Paralela 45, Cascada Bigăr, Barajul și Lacul de Acumulare Gura Golâmbului, Păstrăvăria.

- *Cheile Carașului*

Străbat traseul Carașova, Prolaz, Platoul Iabalcei, Comarnic. Se întinde pe o distanță de 12,5 Km, iar aceasta se poate parcurge în 2 ore și 30 de minute. Traseul parcurge Cheile Carașului care oferă un peisaj impresionant ce a lăsat

amintiri deosebite tuturor turiștilor care au trecut pe aici.

- *Peștera Lilieciilor și Peștera de după Cârșe* sunt două dintre cele mai deosebite creații ale apei în calcarele cheilor.
- *Peștera Comarnic*, singura peșteră turistică din Banat deservită de un ghid pe tot timpul anului, este o bijuterie a carstului bănățean.
- *Cazanele Dunării*, sunt un sector din defileul Dunării la trecerea prin Munții Carpați. Au o lungime de circa 9 km. În unele locuri Dunărea se îngustează până la 230 m, îngreunând navegația. Fluiul este mărginit de pereti verticali, stâncosi. Adâncimi maxime de circa 75 m. În sectorul Cazanelor, viteza de scurgere a apei depășește 5 m/s. *Cazanele Mari* au o lungime de aproximativ 4 km, încadrându-se între masivele Ciucarul Mare (pe teritoriul României) și Veliki Strbac (Serbia). La baza peretelui de calcar ce flanchează această porțiune a Cazanelor Mari există două cavități: peșterile Gura Ponicovei și Veterani. *Cazanele Mici* se întind pe o lungime de aproximativ 3 km, fiind poziționate între masivele Ciucarul Mic (România) și Mali Strbac (Serbia). Cazanele Dunării și masivele Ciucarul Mare / Ciucarul Mic fac parte din Parcul Natural Portile de Fier. Aproape de golful Mraconia, se poate observa, săpat în stâncă, *chipul lui Decebal, statuia lui Decebal* având dimensiunile 55 m - înălțime și 25 m - lățime.

Morile de apă de la Rudaria

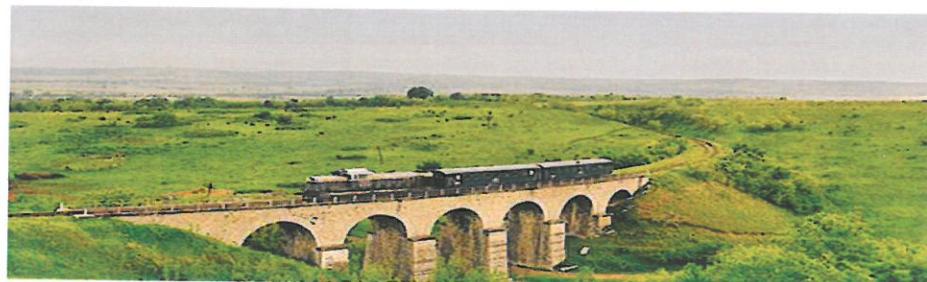
Deși localitatea este atestată documentar din 1241 și primele 8 mori sunt consemnate oficial în 1722, folosirea acestor sisteme hidraulice primare au fost introduse în această zonă încă din secolele II-III.



În 1874, erau 51 de mori funcționale, însă câteva inundații succesive au redus numărul lor la jumătate. O asemenea moară, care macină 130-140 kg de boabe în 24 de ore, este gospodarită de către 15-25 de familii (rândași) din sat. La buna

înțelegere, acestea își împart rândul, adică cele 12-24 de ore de folosință a morii.

Linia ferată Oravița-Anina este a cincea cale ferată de pe teritoriul României, respectiv prima cale ferată montană și multi vor fi de acord, poate și cea mai frumoasă.



Construită în timpul Imperiului Austriac, reprezintă un monument cultural unic în România precum și o realizare tehnică deosebită.

A primit suprănumele de 'Semmeringul banatean' fiind construită doar câtiva ani după faimoasa cale ferată 'Semmering' din Austria.

La nivelul centralizării datelor Ministerului Turismului, referitoare la traseele turistice montane omologate, se regăsesc pe teritoriul județului Caraș-Severin un număr de 21 astfel de trasee:

Nr. crt.	Nr. Certificat	Data emiterii	Denumire traseu
556	556	15-02-11	"Băile Herculane- Platoul și izvorul Coronini- Cracu lui Arendău- Poiana cu Peri"
557	557	15-02-11	"Băile Herculane- Platoul Coronini- Foișorul Verde- Izvorul Diana"
558	558	15-02-11	"Băile Herculane- Izvorul Munk- Izvorul Diana III"
559	559	15-02-11	"Băile Herculane- Izvorul Munk- Piscul Jubiliar -Vf. Ciorici-Vf. Dada"
560	560	15-02-11	"Băile Herculane- Vf. Ciorici- Peștera cu Aburi-Peștera lui Adam -peștera Despicătura"
561	561	15-02-11	"Băile Herculane- șapte Izvoare Calde- Piatra Bănei- Poiana Culmea Mare"
562	562	15-02-11	"Băile Herculane- cascada Vânturătoarea- Poiana Cicilovete"
563	563	15-02-11	"Băile Herculane- Cheile Pecini?căi- Creasta Coco?ului"
564	564	15-02-11	"Băile Herculane- Cheile Pecini?căi- Poiana Pade?"
565	565	15-02-11	"Băile Herculane- Cheile Ferigari -Vf. ?oimului- Peștera Mare de la Soronii?te"
566	566	15-02-11	"Băile Herculane- Cheile Ferigari- Obâr?ia Vâii Ferigari- Creasta Podeni "
567	567	15-02-11	"Băile Herculane-Crucea Albă -Izvorul Jelărău-Culmea mun?ilor Mehedin?i "
568	568	15-02-11	"Băile Herculane-Crucea Albă -Vf. Domogledu Mic-Cheile Ferigari-Fosta Fabrică de Var "
569	569	15-02-11	"Băile Herculane-Crucea Albă -Vf. Izvorul Jelărău- Vf. Susaie "
570	570	15-02-11	"Cărarea Pisicii- Vf. Domogledu Mic-Vf. Domogledu Mare "
571	571	15-02-11	"Băile Herculane-Crucea Albă - Izvorul Jelărău- La ?u?oare-La Marginea "
572	572	15-02-11	"Băile Herculane-Cheiile ?aua Padina- La Marginea "
573	573	15-02-11	"Băile Herculane-Cascada Cociului "
574	574	15-02-11	"Băile Herculane-Poiana Fântâna Mo?ului-Creasta Gometi "
575	575	15-02-11	"Băile Herculane-Poiana Fântâna Mo?ului-Poiana Balta Cerbului- Poiana Tăscu "
576	576	15-02-11	"Băile Herculane-izvorul Conteselor - Biserica Ortodoxă "

2.2.1. Factori naturali de cură

Incontestabil, una dintre cele mai mari avuții, din păcate neexploatare la valoarea reală, o reprezintă apa termo –minerală ca factor natural de cură.

În decursul vremurilor, strate acvifere sub presiune au debitat artezian, rezultând fie izbucuri, fie de-a dreptul izvoare termominerale ascendente, mai ales în perimetrele spre Greoni, întocmai zonei de fractură dintre Mehadica și Cuptoare. Ele au legătură cu un fenomen întâlnit în Câmpia de Vest, cu fracturi cristaline și o bogătie de bioxid de carbon.

Aceste caracteristici, coroborate cu ciudăteniile subtipului climatic bănățean, au atras atenția încă din epoca feudală. Pelbart de Timișoara avea informații despre apele cu rol tămăduitor ale Ciclovei, din preajma Oraviței, în cărțile sale De sanctis, De tempore, Quadragesimales, Stellarium. În 1735, fenomenul de la Oravița era exemplificat în ceea ce privește mineralizația prin emanăție, iar în 1755, Lehman, care a venit aici însoțind pe contele Gyulay, completează teoria emanăției. Dacă J. Ehrlér enumera printre curiozitățile zonei „băile tămăduitoare” și vorbea mai ales de izvoarele Mehadiei, F. Griselini amintea în Scrisoarea a XI-a către abatele Domenico Lazzaro Spallanzani că „*în districtul minier Oravița, la poalele muntelui Coșovăț, se află un izvor ale cărui ape au un gust sărat și amar, fiind acoperite la suprafață neconitenit cu mici bășici de aer venite din adânc*” și asemuia izvorul cu cel de la Lipova. Izvorul e și azi locul de scaldă al mistreților și e numit „La rogoază”.

La anii 1820, farmacistul Karl Knoblauch era pasionat de analiza apelor din izvoarele aflate în preajma Oraviței. Mai târziu, Pavel Vasici utiliza date farmacistului orăvițean în broșura sa, Hidroterapia, vindecarea cu apă. În perioada interbelică, inspectorul de vânătoare I. Bolboca a studiat componente ale apei și a găsit 10,5 mg sulfati, 894,5 mg hidrogen carbonat și 200 mg cloruri pe eșantion. Calitățile curative ale apei din zona Oravița – Ciclova Montană erau recunoscute, de altfel, pentru că în 1738-1739, când ciuma făcea ravagii în Timișoara și împrejurimi,⁹ consilierul provincial Johann Anton Deschan von Hannsen, șef al comisiei sanitare, interzise consumarea apei din oraș, solicitând expedierea – cum îngăduiau

mijloacele la îndemâna, atunci – a unor cantități trimise de Oficiul Montanistic și Directoratul din Oravița. Câteva rapoarte vorbesc de „aqua czikloana”, „aqua mons freaticum”.

Dealurile piemontane ale Oraviței sunt formate și ele din șisturi cristaline, gresii permiene, calcare jurasice străbătute de banatite, material detritic depus pe țărmul sudic al fostului lac panonic în neogen și cuaternar, câmpia fiind redusă, mai mult pe stânga râului Căraș, fiind un șes subcolinar. Poziția privilegiată pe care a avut-o Oravița de-a lungul istoriei sale o dă așezarea în mijlocul unei regiuni bogate în minerale și bogății vegetale. Ambasadorul lui Napoleon la Constantinopol, Ed. Thouvenel, notează cu sensibilitate acestea, ca și despre Orșova, Vârciorova, Cerneți.

La contactul cu muntele există straturi acvifere sub presiune dar și izvoare termo-minerale în zona de fractură Oravița-Ciclova Montană.. La Ciclova Montană, apele termale apar cu temperaturi de 27°C în formațiunile pliocene. În 1853, Comisia Karl Hocheder, activând sub ordin imperial, efectuează studii la fața locului privind rețeaua terenă și subterană a apelor.

În raportul din 1853, secretarul ministerial Karl Hocheder inginerul superior de la Viena, Erwin Lihossky și inspectorul minier Joseph Dullnig menționau ape minerale de mare concentrație, sature în săruri 150 mg/l, între Cheile Gârlăștei și Jitin, ape cu valoarea procentuala de mval% (2b) la Maidan, osmolaritatea soluției fiziologice de NaCl de 325 mol/l, la apele fântânilor din Agadici și Greoni, ape cu domeniul de mineralizare 1-15g% în Oravița Română, ape termale și termominerale, cu mineralizarea de peste 1 g/l între Oravița și Greoni. În zona Broșteni se identifică ape hipotermale de 20 – 340 C.

Sondaje, rezultate, bilanțuri, comparații cu apele din restul imperiului și din Europa conchid asupra mai multor specificități din Țara Carașului și Oravița. Izvoarele din Oravița Montană, Oravița Română și câmpia spre Greoni, Cacova, Timișoara, au apele cu calități minerale terapeutice, clasificate astfel:

Ape clorurato-sodice, hipotone pentru cura internă și externă venind de sub Muntele Simion, prin fisuri post-falii până în preajma dealului la poalele căruia se află locuințe orăvițene.

Ape minerale alcaline dar și alcalino-teroase (bicarbonatare, sodice, calcice, magneziene), bune pentru cura internă, fiind izvoare și resurse care se revarsă în canalul colector principal din Oravița Montană dar vin dinspre Rij, Gabel, valea Aurului, pe un versant liminal și de pe Corcana, grădinile Bibel (în spatele Grădinii de Tir), Vadarna/Vodari;

Ape minerale sulfuroase, pentru cura externă dar și internă, încelemnând izvoarele și sursele terane și subterane care se devarsă în sinclinalul limitrof străzii principale din Oravița Română, dinspre Dealul Spitalului, pe toată lungimea coamei lui, din dreptul Școlii Generale Nr. 2, continuând până dincolo de Biserica Sfântul Ilie.

Raportul, incluzând analize pe baza probariumului comisiei, stabilea următoarele realități ale apelor și resurselor acvatermale în câmpia amintită. Astfel, avem:

- ape minerale concentrate 15 - 35 mg/l;
- ape minerale puternic mineralizate 35 - 150 mg/l;
- ape mezotermale sau homeotermale 34 - 38°C;
- ape hipertermale > 38°C.

Până în 1986, nimeni nu-a acordat prea mult interes acestor date. La izbucnirea unui astfel de izvor termomineral, la fostă ferma 9, la intrarea în localitatea Greoni, dinspre Oravița, analizele pozitive și calcularea indicilor terapeutici ai resursei n-au trezit nici ele vreun interes. Abia după anul 2000 interesul a crescut în aşa fel încât factori locali, cu potențial finanțar, au ajuns recent să concretizeze o investiție, cu siguranță durabilă în acest domeniu..

Ștrandul termal "Ring" este situat în imediata vecinătate a orașului Oravița, oraș cunoscut datorită priorităților absolute deținute la nivel național și nu numai: cel mai vechi teatru din țară – Teatrul "Mihai Eminescu", prima farmacie montanistă – Farmacia "Knoblauch", prima gară din țară – gara Oravița, cea care era punct de plecare pe ruta feroviară Oravița-Baziaș (prima cale ferată construită pe teritoriul României), prima cale ferată montană din țară, cu plecare tot din Oravița pe traseul a ceea ce, pe bună dreptate, este denumit Semmering-ul Bănățean, spre orașul Anina pe deasupra văilor, prin inima munților și în mijlocul unui peisaj montan ce-ți taie respirația de uimire și-ți inundă privirea cu imagini ale unui peisaj superb.

Localizarea exactă este: Oravița, jud. Caraș – Severin, DN57, coordonate GPS: 45°4'31.04"N 21°37'46.87"E.

Ştrandul cu apă termo-minerală din Oravița este o investiție recentă a mediului privat și a câștigat de la inaugurare o clientelă fidelă care se înmulțește de la an la an. Succesul de care se bucură investiția este datorat atenției deosebite cu care au fost finisate lucrările de construire și utilare (ceea ce face ca această locație să se situeze la nivel european), modul ireproșabil de servire a vizitatorilor, diversitatea produselor și serviciilor oferite și nu în ultimul rând calitatea și proprietățile curative ale apei. Comisia de expertizare a apei termo-minerale formată din medici specialiști, cercetători și profesori ai Institutului Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie, din cadrul Ministerului Sănătății, prin buletinul de analiza emis, au plasat orașul Oravița în rândul stațiunilor cu potențial balneoclimateric din România.

Proprietățile terapeutice ale apei termo-minerale au acțiune în principal în afecțiunile degenerative ale sistemului osos. Apa termală de la Oravița conține clor, sodiu, potasiu, magneziu, fier, acid metasalicilic etc., având calități fizico-chimice și microbiologice cu efecte terapeutice pentru cura externă în următoarele afecțiuni: reumatisme cronice degenerative (artroze ale coloanei vertebrale, șold, genunchi, mâna, picior), reumatisme abarticulare (tendinite, tendosinovite, bursite). De asemenea apa are efecte terapeutice în afecțiunile posttraumatic ale aparatului locomotor și afecțiuni neurologice cronice priferice (leziuni ale nervilor periferici). Evident, în buletinul emis de specialiști se precizează că pentru persoanele bolnave tratamentul cu factori naturali terapeutici se face numai la recomandarea și sub supravegherea medicului specialist. În acest sens, investiția continuă, ștrandul urmând a fi dotat, pe lângă bazinile în aer liber și piscinele acoperite, cu centru SPA, jacuzzi, saună, sală fitness și centru de recuperare dotat conform destinației și încadrat cu personal de specialitate.

Cea mai puternică dezvoltare, cu impact direct asupra economiei localității, a prezentat-o în ultimii ani, ramura turismului, cu toate serviciile conexe.

Astfel, refacerea sănătății se numără printre motivațiile turistice frecvent întâlnite în rândul vizitatorilor orașului Oravița.

2.2.2. Bioclimatul zonei

Regimul climatic este unul specific acestei zone geografice, se caracterizează prin circulația maselor de aer atlantic din vest și prin invazia maselor de aer mediteranean din sud, ceea ce conferă un caracter moderat regimului termic, cu frecvențe perioade de încălzire în timpul iernii, cu primăveri timpurii și cantități medii multianuale de precipitații relativ ridicate.

Climatul în Defileul Dunării este mediteranean, caracterizat printr-o temperatură medie anuală mai ridicată decât în restul țării, cea din zona Oravița fiind edificatoare: 11,8 °C, cea mai ridicată valoare din țară.

Cantitatea medie anuală de precipitații la Oravița este de 806,0 mm.

Zona stepei și silvostepei ocupă supafețe restrânse în câmpia de vest unde pajiști spontane au fost ocupate de plante de cultură. În luncile râurilor cresc sălcii, plopi și ulmi. Pe dealurile vestice crește cu preponderență gorunul, alături de cer, garniță, tei, stejar pufos, formând etajul quercineelor. Pentru faună, acest ținut cu un climat aparte reprezintă limita nordică a arealului de răspândire a multor specii. Păsările sunt nelipsite: privighetoarea, mierla, cucul, sturzul - abundă în toate anotimpurile. Dintre animalele specifice pădurilor de foioase frecvente sunt lupul, șoarecele gulerat, veverița, pârșul, jderul de pădure, mistrețul, căprioara, iepurele, cocoșul de munte, ierunca. Apele de munte sunt bogate în păstrăv indigen, lipan, mreană de munte.

Caracteristic în această zonă este vântul denumit Coșava, deosebit de intens în sectorul vestic al Defileului Dunării, pe direcția sud-est către nord-est. Acest vânt se manifestă cu intensitate în Oravița din direcția Răcăjdia spre nord. Un alt curent puternic este canalizat pe valea pârâului Oravița, până scapă în zona de câmpie și scade în intensitate.

Rezervația naturală Valea Ciclovei – Oravița – este rezervație botanică și cuprinde zona Muntelui Rol, Valea Călugărului, Corcana și o parte din Muntele Simion, cu o suprafață de 218,90 ha.

Parcul Național Cheile Nerei-Beușnița este o arie protejată de interes național ce corespunde categoriei a II-a IUCN (parc național), situată la limita sud-vestică a țării, în sudul Munților Aninei din județul Caraș-Severin. Aria naturală se întinde în partea sud-vestică a județului Caraș-Severin, pe teritoriile administrative ale orașelor Anina și Oravița și pe cele ale comunelor: Bozovici, Cărbunari, Ciclova Română, Lăpușnicu Mare, Sasca Montană și Șopotu Nou și este străbătută de drumul național DN57B care leagă orașul Oravița de satul Bozovici.

Parcul național (cu o suprafață de 36.758 ha) a fost declarat arie protejată prin Legea nr. 5 din 6 martie 2000 (privind aprobarea Planului de amenajare a

teritoriului național - Secțiunea a III-a - zone protejate), urmând ca în anul 2003 prin Hotărârea de Guvern nr. 230 din 4 martie (privind delimitarea rezervațiilor biosferei, parcurilor naționale și parcurilor naturale și constituirea administrațiilor acestora) să se restabilească limitele și suprafața parcului național.

Acesta cuprinde zona carstică de pe cursul mijlociu al râului Nera (coloana vertebrală a parcului) și cursul pârâului Beu spre amonte, inclusiv Lacul Dracului, faimoasele cascade ale Beușniței, lacul Ochiul Beului și Cascada Șuşara.

Parcul național reprezintă o zonă montană cu abrupturi calcaroase, doline, lapiezuri, peșteri (Peștera Lenuța, Peștera de sub Padina Popii, Peștera Bijuteria), avene, grohotișuri, chei, cascade, ponoare, pajiști și păduri. Acesta include rezervațiile naturale Cheile Nerei - Beușnița, Izvorul Bigăr, Ducin și Valea Ciclovei - Ilidia.

Parcul a fost instituit ca arie protejată în scopul protejării biodiversității și menținerii într-o stare de conservare favorabilă a florei spontane și faunei sălbaticice, precum și a unor habitate naturale de interes comunitar, aflate în sudul Munților Aninei.

Habitate

Aria naturală dispune de mai multe tipuri de habitate naturale de interes comunitar ce adăpostesc o gamă diversă de floră și faună specifică Munților Banatului.

Clase de habitate semnalate în parc: Păduri de fag de tip Luzulo-Fagetum, Păduri de fag de tip Asperulo-Fagetum, Păduri dacice de stejar și carpen, Păduri aluviale cu *Alnus glutinosa* și *Fraxinus excelsior* (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*), Păduri balcano-pontice de cer și gorun, Păduri medio-europene de fag din *Cephalanthero-Fagion*, Păduri de stejar cu carpen de tip *Galio-Carpinetum*, Păduri ilirice de *Fagus sylvatica* (*Armonio-Fagion*), Păduri din *Tilio-Acerion* pe versanți abrupti, grohotișuri și ravene, Păduri ilirice de stejar cu carpen (*Erythronio-Carpiniori*), Pajiști panonice de stâncării (*Stipo-Festucetalia pallentis*), Pajiști uscate seminaturale și faciesuri cu tufărișuri pe substrat calcaros (*Festuco-Brometalia*), Tufărișuri subcontinentale peri-panonice, Comunități rupicole calcifile sau pajiști

bazifite din Alyssum-Sedion albi, Comunități de lizieră cu ierburi înalte higofile de la nivelul câmpilor, până la cel montan și alpin, Cursuri de apă din zonele de câmpie, până la cele montane, cu vegetație din Ranunculion fluitantis și Callitricho-Batrachion, Grohotișuri calcaroase și de șisturi calcaroase din etajul montan până în cel alpin (*Thlaspietea rotundifolii*), Izvoare petrifiante cu formare de travertin (*Cratoneurion*), Peșteri în care accesul publicului este interzis, Versanți stâncosi cu vegetație chasmofitică pe roci calcaroase și Vegetație e herbacee de pe malurile râurilor montane.

Faună și floră

Parcul natural se suprapune sitului de importanță comunitară Natuara 2000 - Cheile Nerei-Beușnița, la baza desemnării căruia aflându-se câteva specii faunistice și floristice enumerate în anexa I-a a Directivei Consiliului European 92/43/CE din 21 mai 1992 (privind conservarea habitatelor naturale și a speciilor de faună și floră sălbatică); astfel: zece specii de mamifere: ursul brun (*Ursus arctos*), lupul (*Canis lupus*), râsul (*Lynx lynx*), vidra de râu (*Lutra lutra*), liliacul mic cu potcoavă (*Rhinolophus hipposideros*), liliacul comun (*Myotis myotis*), liliacul de iaz (*Myotis dasycneme*), liliacul mare cu potcoavă (*Rhinolophus ferrumequinum*), liliacul cu urechi de șoarece (*Myotis blythii*) și liliacul cu aripi lungi (*Miniopterus schreibersi*); un amfibian din specia *Bombina variegata*, cunoscut sub denumirea populară de ivoraș-cu-burta-galbenă; nouă specii de pești: zglăvoacă (*Cottus gobio*), mreană vânătă (*Barbus meridionalis*), petroc (*Gobio kessleri*), dunăriță (*Sabanejewia aurata*), răspăr (*Gymnocephalus schraetzeri*), fusar (*Zingel streber*), boarță (*Rhodeus sericeus amarus*), porcușorul de vad (*Gobio uranoscopus*) și fâsă mare (*Cobitis elongata*); precum și nevertebrate din speciile: scoica-mică-de râu (*Unio crassus*), melcul acvatic dungat (*Theodoxus transversalis*), racul-de-ponoare (*Austropotamobius torrentium*), rădașca (*Lucanus cervus*), cosașul transilvan (*Pholidoptera transylvanica*), fluturele-tigru (*Callimorpha quadripunctaria*), libelula-mercur (*Coenagrion mercuriale*), calul-dracului (*Cordulegaster heros*), fluture-țestos (*Nymphalis vaualbum*), croitorul cenușiu al stejarului (*Mormon funereus*) și croitorul alpin (*Rosalia alpina*).

La nivelul ierburilor este întâlnită o plantă (inclusă în aceeași anexă a Directivei Europene) din specia *Himantoglossum caprinum*, cunoscută sub denumirea

populară de ouăle popii.

Alte specii de ierburi și flori rare semnalate în arealul parcului național: brie (Athamanta turbith ssp. hungarica), tășculeță (Aethionema saxatile), omag (Aconitum moldavicum), usturoi sălbatic (Allium moschatum), pesmă (Centaurea atropurpurea), cornul bănățean (Cerastium banaticum), borborei (Corydalis pumila), brândușă de toamnă (Crocus banaticus), brândușă galbenă (Crocus flavus), garofiță bănățeană (Dianthus giganteus ssp. banaticus), Mâna Maicii Domnului (Dactylorhiza maculata), măciuca ciobanului (Echinops bannaticus), orhidee (cu specii de: , Gymnadenia conopsea), spânz verde (Helleborus odorus), in



Tășculeță (Aethionema saxatile)

galben de Banat (Linum uninerve), albină (Ophrys scolopax ssp. cornuta), bujor bănățean (Paeonia mascula), until vacii (Orchis morio ssp. picta), poroinic (Orchis tridentata), ploșnițoasă (Orchis coriophora ssp. fragrans), pribolnic (Orchis simia), trandafir (Rosa stylosa), salată de pădure (Smyrnium perfoliatum), cimbru sălbatic (Satureja kitaibelii), săbiuță (Gladiolus imbricatus), stânjenel de munte (Iris graminea) sau coada-iepurelui (Sesleria filifolia).

2.3. Nivel actual de valorificare

Spațiile naturale protejate ce se regăsesc pe teritoriul administrativ al orașului Oravița sau în imediata lui apropiere, prin valențele lor estetice, recreative, educaționale, științifice, se constituie ca obiective turistice deosebit de atractive, unele cu caracter de unicat pe plan internațional. Valorificarea lor turistică îmbracă

forme diferite, complexe. Ea trebuie să țină cont de structura ariei protejate, de obiectivele de management, de varietatea resurselor etc. Sistematizarea acestor areale variază de la o țară la alta, aşa cum diferă și echipamentele turistice de la un parc la altul.

Dotările turistice cuprind în general echipamente de cazare diverse (terenuri de campare, corturi, cabane, refugii, vile, hoteluri, tabere de tineret, sate de vacanță etc.), unități de alimentație, instalații sportive, trasee de plimbare, de călărie, poteci, centre de informare, muzeu sau săli de expoziții și.a. Toate trebuie să fie concepute astfel încât să nu se depășească nivelul suportabilității ecologice, să fie satisfăcute nevoile turiștilor, să se asigure realizarea obiectivelor de management.

Se consideră că activitățile recreaționale ce pot fi dezvoltate în interiorul ariilor protejate sunt:

- studierea naturii, florei și faunei;
- fotografierea, pictura peisajelor;
- drumeții montane;
- alpinism;
- speologie;
- practicarea scufundărilor;
- plimbări pe jos sau, iarna, cu schiurile;
- ciclism și canotaj;
- vizite la obiective culturale, istorice și etnografice;
- cunoașterea și învățarea unor meșteșuguri tradiționale;
- vizitarea ecomuzeelor din incinta zonelor protejate;
- vizionarea de filme, consultarea de materiale documentare, științifice despre zonele protejate în cadrul centrelor de primire a turiștilor

Portile de Fier	Cheile Nerei-Beușnița	Semenic-Cheile-Carașului	Domogled - Valea Cernei	Denumirea parcului												
	P	P	P	Ciclism	P	Speologie	P	Trasee montane	P	Pescuit	Sporturi nautice	Schi	Schi fond	P	Ştiințific	
	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	P	Mountin biking

Sursa: Romsilva și A.N.T.

2.3.1. Structuri de primire turistice și de agrement

2.3.1.a) Structuri de primire turistice

<http://www.caon.ro/apa-termala-din-oravita-minunea-care-vatratareaza-bolile/1858831>

Conform datelor de pe site-ul Institutului Național de Statistică, în orașul Oravița, în ultimii cinci ani s-au înregistrat structuri de primire turiști, astfel:

Rezultatele cautarii - Structuri de primire turistica cu functiuni de cazare turistica pe tipuri de structuri, judete si localitati

Tipuri de structuri de primire turistica	Judete	Localitati	Ani				
			Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
			UM: Numar				
			Numar	Numar	Numar	Numar	Numar
Total	Caras-Severin	51118 ORAS ORAVITA	4	4	4	5	5

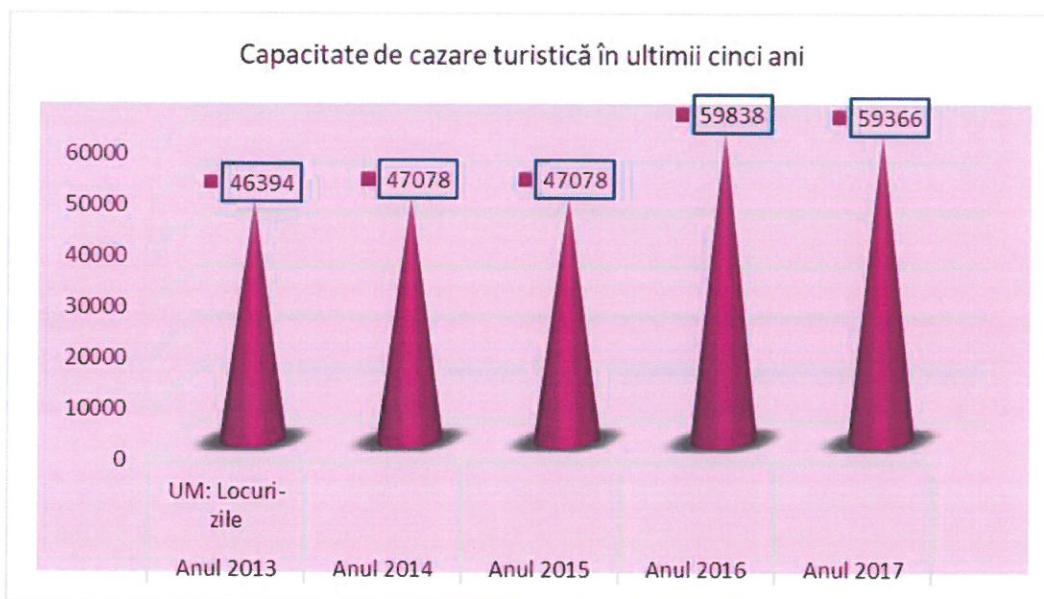
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA

Trebuie menționat că în această statistică nu sunt cuprinse structurile de primire turistică cu funcțiuni de cazare turistică cu o capacitate de cazare instalată de mai

puțin de 5 locuri.

Important în analiza noastră este factorul "capacitate turistică în funcțiune", care reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către unitățile de cazare turistică, ținând cont de numărul de zile căt sunt deschise unitățile în perioada considerată (acest factor se exprimă în locuri-zile/se exclud locurile din camerele sau unitățile închise temporar din lipsă de turiști, pentru reparații sau din alte motive).

Astfel, o situație la nivelul ultimilor cinci ani, reflectă o creștere semnificativă a capacitații turistice.

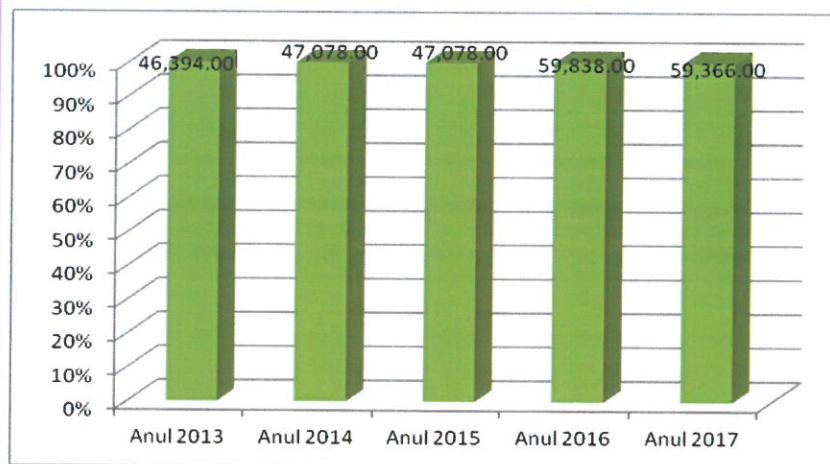


O situație mult mai detaliată și mai exactă din punct de vedere al analizei situației "turismului orăvițean" referitor la structurile de cazare clasificate - actualizare 29 iunie 2018, găsim pe pagina web a Ministerului Turismului www.turism.gov.ro.

Dintre acestea, 3 unități de cazare sunt clasificate între 3 stele (flori) și 5 stele; capacitatea acestor unități este 90 locuri.

Tip unitate	Nume Unitate	Categorie	Numar spatii	Numar locuri	Alte Detalii Adresa	Tip Localitate	Localitate
CABANA TURISTICĂ	7 BRAZI	3 STELE	13	32	Str. Nucilor, Fn	oraș	Oravița
HOTEL	CONDOR	3 STELE	23	46	Str.Cloșca, nr.33C	oraș	Oravița
PENSIUNE TURISTICĂ	PAJURA	1 STEA	10	20	str. Răcășdiei, nr. 78A	oraș	Oravița
PENSIUNE TURISTICĂ	CASA CU PLATANI	3 FLORI	6	12	Str Brazilor	oraș	Oravița

În analiza capacitatei de cazare, trebuie avută în vedere și capacitatea de cazare turistică în funcțiune, care reprezintă numărul de locuri de cazare puse la dispoziția turiștilor de către unitățile de cazare turistică, tinând cont de numărul de zile cât sunt deschise unitățile în perioada considerată, exprimată în locuri-zile (se exclud locurile din camerele sau unitățile închise temporar din lipsa de turiști, pentru reparații sau din alte motive), care, la nivelul lunii august a anului 2017 de 59.366 locuri –zile.



Rezultatele cautarii - Capacitatea de cazare turistica in functiune pe tipuri de structuri de primire turistica, judete si localitati							
Tipuri de structuri de primire turistica	Judete	Localitati	Ani				
			Anul 2013	Anul 2014	Anul 2015	Anul 2016	Anul 2017
Total	Caras-Severin	51118 ORAS ORAVITA	46,394.00	47,078.00	47,078.00	59,838.00	59,366.00
© 1998 - 2018 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA							

În luna iunie 2017, capacitatea de cazare a orașului Oravița -la nivelul numărului de persoane posibil a fi cazate în unitățile de profil, a fost de **178 persoane**.

Capacitatea de cazare turistica in functiune pe tipuri de structuri de primire turistica, judete si localitati			
Tipuri de structuri de primire turistica	Județe	Localități	Luni
			Luna iunie 2017
			UM: Numar persoane
			Numar persoane
Hoteluri	Caras-Severin	ORAS ORAVITA	178
© 1998 - 2017 INSTITUTUL NATIONAL DE STATISTICA			

Analiza structurilor de primire nu este completă și relevantă fără a face referire și la structurile de alimentație publică clasificate (în număr de 4 unități cu o capacitate totală de 934 locuri), conform datelor disponibile pe site-ul Ministerului Turismului, situația acestora se prezinta la 21 mai a.c. , în funcție de numărul de stele, astfel:

No. crt.	Tip structură	Denumirea unității	Categorie	Detalii adresa	Nr. Locu	Judet	Localitate	Nr. Certifica	Data emiterii
2368	RESTAURANT PENSIUNE	7 BRAZI	3 STELE	STR. NUCILOR, NR. FN, CABANA	240	CARAS SEVERIN	ORAVITA	12832	7 June 2012
2369	RESTAURANT CLASIC	CASA CU PLATANI	3 STELE	SAT CICLOVA MONTANA, STR BRAZILOR	390	CARAS SEVERIN	ORAVITA	10835A	18 August 2011
2370	RESTAURANT CLASIC	CONDOR	3 STELE	STR. CLOSCA, NR.33C	180	CARAS SEVERIN	ORAVITA	13455	12 October 2012
2371	RESTAURANT CLASIC	PAJURA	2 STELE	STR. RACASDIEI, NR.78A, PENSIUNE	124	CARAS SEVERIN	ORAVITA	9561	9 September 2011

2.3.1. b) Structuri de agrement

* Componența parcuri-spații verzi/locuri de recreere

Creearea, amenajarea, păstrarea și întreținerea parcurilor și a spațiilor verzi este, prin prisma acordată mediului și creării unui ambient natural cât "mai verde", o constantă a preocupărilor administrației publice locale din ultimii ani, realizându-se astfel reducerea concentrației de pulberi, prin capacitatea perdelelor verzi de a reține acest poluant.

Numărul locurilor de joacă amenjate este de peste 15, fiecare parc, unitate de învățământ pentru preșcolari sau școlari fiind dotată cu bănci, obiecte și dotări

specifice.

Numărul arborilor și arbustilor aferenți parcilor este de 2.569 (conform registrului spații verzi).

*** Componența cultural-educatională**

Orașul Oravița face parte dintr-un spațiu cu un trecut istoric bogat care a lăsat o largă suită de vestigii cu valoare de patrimoniu cultural. Acestea se grupează în două categorii majore, potrivit legislației în domeniu. Categoria A cuprinde monumentele de importanță națională, iar în categoria B sunt cuprinse monumentele de importanță locală.

Pe raza unității administrativ teritoriale Oravița, conform Listei Monumentelor Istorice publicate în Monitorul Oficial al României nr. 113 bis/15.02.2016 de către Institutul Național al Patrimoniului), se găsesc:

- În Oravița
 1. CS-II-m-B-11133, Capela Romano-Catolică, str. Izlaz f.n.
 2. CS-II-m-B-11134, Ansamblu Urban Oravița
 3. CS-II-m-B-11135, Bancă, azi Banca Agricolă, Piața Unirii nr.1
 4. CS-II-m-B-11136, Școala militară (ulterior sediu al Districtului Montanistic), str. 1 dec. 1918 nr.2
 5. CS-II-m-B-11137, Clădire, azi Casa de Cultură „Mihai Eminescu”, str. 1 Dec. 1918 nr.
 6. CS-II-m-B-11138, Casă, str. 1 Dec. 1918 nr.5
 7. CS-II-m-B-11139, Mâța Neagră, str. 1 Dec. 1918 nr.11
 8. CS-II-m-B-11140, Farmacia Knoblauch, str. 1 Dec. 1918, nr.17
 9. CS-II-m-B-11141, Hotel Coroana str. 1 Dec. 1918 nr.22
 10. CS-II-m-B-11142, Casa Avocaților, str. 1 Dec. 1918 nr.24
 11. CS-II-m-B-11143, Casa tinchigiului, cu poartă, str. 1 Dec. 1918 nr. 0
 12. CS-II-m-B-11144, Clădire, azi Polyclinică, str. 1 Dec. 1918 nr.41
 13. CS-II-m-B-11145, Magazin, str. 1 Dec. 1918, nr.43
 14. CS-II-m-B-11146, Casă oficiali UDR cu tipografie, str. 1 Dec. 1918 nr.52
 15. CS-II-m-B-11147, Prefectura județului Caraș, str. 1 Dec. 1918 nr.60
 16. CS-II-m-B-11148, Casă cu „bârfitoare”, azi locuință, str. 1 Dec. 1918, nr.59-61
 17. CS-II-m-B-11149, Gimnaziul de fete „Regina Maria”, str. 1 Dec. 1918, nr.62
 18. CS-II-m-B-11150, Casă, str. Bojincă nr. 26
 19. CS-II-m-B-11151, Casa „Vichientie Stângu”, str. Ciclovei nr.4
 20. CS-II-m-B-11152, Garaje UDR, azi clădiri anexe, str. Eminescu nr. 13A
 21. CS-II-m-B-11153, Moară cu motoare „Gantz Danubius”, str. Eminescu nr.7

22. CS-II-m-B-11154, Teatrul vechi Mihai Eminescu, str. Eminescu nr.18
23. CS-II-m-B-11155, Casă, str. Eminescu nr.20
24. CS-II-m-B-11156, Școala Normală, azi liceul Ion Drăgălina, corpul central A, Piața Ferdinand nr.1
25. CS-II-m-B-11157, CS-II-m-B-11157.01, CS-II-m-B-11157.02, Ansamblu Vilă oficiali, Vilă oficiali, Grădină de Tir, Piața Ferdinand nr.2
26. CS-II-m-A-11158, Gara Oravița Română, str. Gării nr.2
27. CS-II-m-A-11159, Barajul Lacul Mic, str. Emanoil Gojdu f.n.
28. CS-II-m-B-11160, Baia Comunală, str. Emanoil Gojdu nr.25
29. CS-II-m-B-11161, Casă Emanoil Gojdu nr.43
30. CS-II-m-B-11162, Casă, azi Centrul de Studii Bănățene Sim. Sam. Moldovan, str. Emanoil Gojdu nr.46
31. CS-II-m-B-11163, Casa Maderspach, str. Emanoil Gojdu nr.48
32. CS-II-m-B-11164, Casă Oficialități, str. Emanoil Gojdu nr.50
33. CS-II-m-B-11165, Școala de Călugărițe, ordinul Notre Dame cu closter, str. Gojdu nr.52
34. CS-II-m-B-11166, Casă cu spațiu comercial, restaurant cu terasă, str. Emanoil Gojdu nr.56
35. CS-II-m-B-11167, Ateliere manufacuriere, str. Mangiuca, f.n.
36. CS-II-m-B-11168, Biserica „Adormirea Maicii Domnului”, str. Mangiuca nr.9
37. CS-II-m-A-11169, Canal aval lacuri
38. CS-II-m-A-11170, Barajul „Lacul Mare”, str. Mihai Viteazul, f.n.
39. CS-II-m-B-11171, Cazarma Grănicerească, str. Eftimie Murgu nr.31
40. CS-II-m-B-11172, Tribunal, Piața Revoluției nr.2
41. CS-II-m-B-11173, Casă, azi Grădinița nr.3, str. Piața Revoluției nr.3
42. CS-II-m-B-11174, Clădire, fost sediu STTPPL, str. Piața Revoluției nr.5
43. CS-II-m-B-11175, Biserica „Sfântul Ilie”, str. A. Șaguna nr.5
44. CS-II-m-B-11176, Casa Kontz, str. Piața Unirii nr.2
45. CS-II-m-B-11177, Biserică Romano-Catolică, str. Piața Unirii nr.1
46. CS-II-m-B-11178, Primăria Veche Oravița Montană, str. Piața Unirii nr.6
47. CS-II-m-B-11179, Restaurantul și Cabana „7 Brazi”, str. Nucilor nr.39
48. CS-II-m-B-11180, CS-II-m-B-11180.01, CS-II-m-B-11180.02, Ansamblul Băilor Kneipp, Băile Kneipp, Parc cu fântână arteziană, str. Valea Minerilor nr.35-36

● U.A.T. ORAVIȚA

1. CS-II-s-A-10949, Situl „Calea ferată Baziaș-Oravița-Anina”, cu componente de artă inginerească și arhitectură – Iam, Milcoveni, Bârliste, Vrăniuți, Răcășdia, Oravița, Brădișoru de Jos, Dobrei, Lișava, Ciudanovița, Gârliste, Anina, 1847–1863
2. CS-II-a-A-10949.01, Porțiunea de cale ferată Baziaș-Oravița – 34,5 km (viaduct, 7 poduri, 17 podețe, Iam, Milcoveni, Bârliste, Vrăniuți, Răcășdia, Oravița) 1847-1854
3. CS-II-a-A-10949.02, Porțiunea de cale ferată Oravița-Anina – 33,4 km (14

tuneli, viaducte, gări: Oravița, Brădișoru de Jos, Dobrei, Lișava, Ciudanovița, Gârlăște, Anina), 1848-1863

● BROȘTENI

1. CS-II-m-B-11049, Biserica Adormirea Maicii Domnului

● CICLOVA MONTANĂ

1. CS-II-m-B-11095, Biserica Mănăstirii Călugăra
2. CS-II-m-B-11096, Beciurile fabricii de bere Ciclova
3. CS-II-m-B-11097, Biserică ortodoxă
4. CS-II-m-B-11098, Biserica Romano-Catolică Sf. Maria
5. CS-II-m-B-11099, Forjă (ruine) Ciclova Română

Toate aceste monumente se regăsesc menționate în toate documentațiile referitoare la regulile și regulamentele urbanistice adoptate în ultimii ani, în sensul protejării și punerii lor în valoare.

** Proiecte de viitor – atragerea turiștilor prin crearea unor noi obiective turistice*

Pentru dezvoltarea resurselor antropice, s-au structurat câteva proiecte importante pentru viitoarea dezvoltare a localității, cu impact direct asupra ofertei turistice.

Câteva dintre aceste proiecte, care se vor concretiza într-un viitor apropiat, sunt :

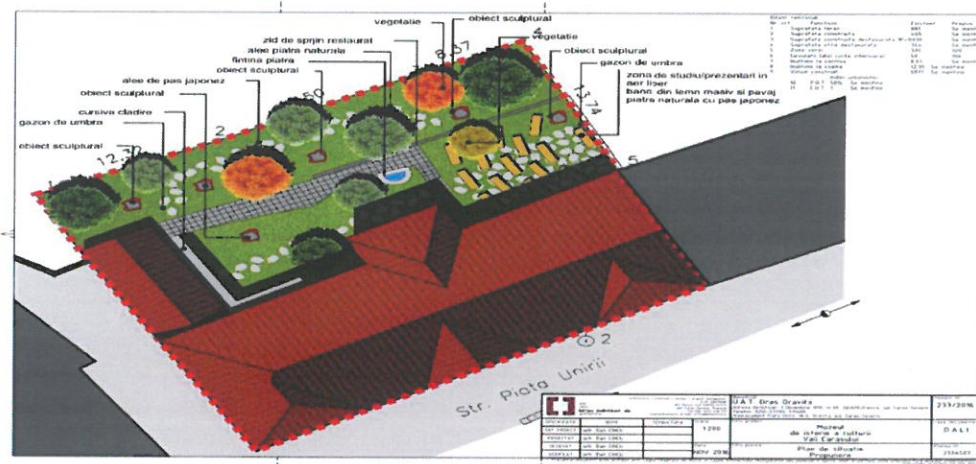
a) „Muzeul de istorie a culturii Văii Carasului”

Prin acest proiect se intenționează impulsionarea dezvoltării locale prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural prin revitalizarea identității culturale a orașului Oravița, respectiv înființarea Muzeului de Istorie a Văii Carașului.

Obiectivele specifice sunt: creșterea activității culturale, turistice și investiționale a orașului Oravița prin conservarea, protejarea și valorificarea patrimoniului cultural, respectiv înființarea Muzeului de Istorie a Văii Carașului (prin restaurarea Primariei Vechi din Oravița Montană) și introducerea acestuia în circuitul cultural și turistic, pentru sporirea gradului de accesibilitate a publicului la valorile culturale, promovarea și conservarea multiculturalității etnice a culturii secolului trecut,

emblematicice pentru orașul Oravița.

Proiectul este finanțat prin POR 2014-2020, Axa priorității 5 Îmbunătățirea mediului urban și conservarea, protecția și valorificarea durabilă a patrimoniului cultural.



Valoarea proiectului este de 5.535.478,41 lei.

Numărul de vizitatori preconizat al acestui obiectiv de patrimoniu este de 5000 de persoane pe an.

b) Lucrări de restaurare, conservare și dotare la Teatrul Mihai Eminescu- clădire monument istoric LMI CS-II- m-A-11154 și amenajare peisagistică a parcului adiacent

Obiectivul general al proiectului este creșterea atractivității turistice a orașului Oravița prin restaurarea și valorificarea durabilă a Teatrului Mihai Eminescu – obiectiv de patrimoniu clasă A.

Obiectivele specifice ale proiectului sunt:

- Restaurarea și conservarea teatrului Mihai Eminescu din Oravița în 36 luni;
- Amenajarea peisagistică a parcului din fața teatrului Mihai Eminescu din Oravița în 36 luni;
- Includerea Teatrului Mihai Eminescu din orașul Oravița în circuitul turistic local, regional și național.

Ca rezultat se preconizează creșterea numărului de vizite la obiectivele de patrimoniu cultural și natural și la atracțiile care beneficiază de sprijin - 5.778 vizite (la finalul implementării proiectului).

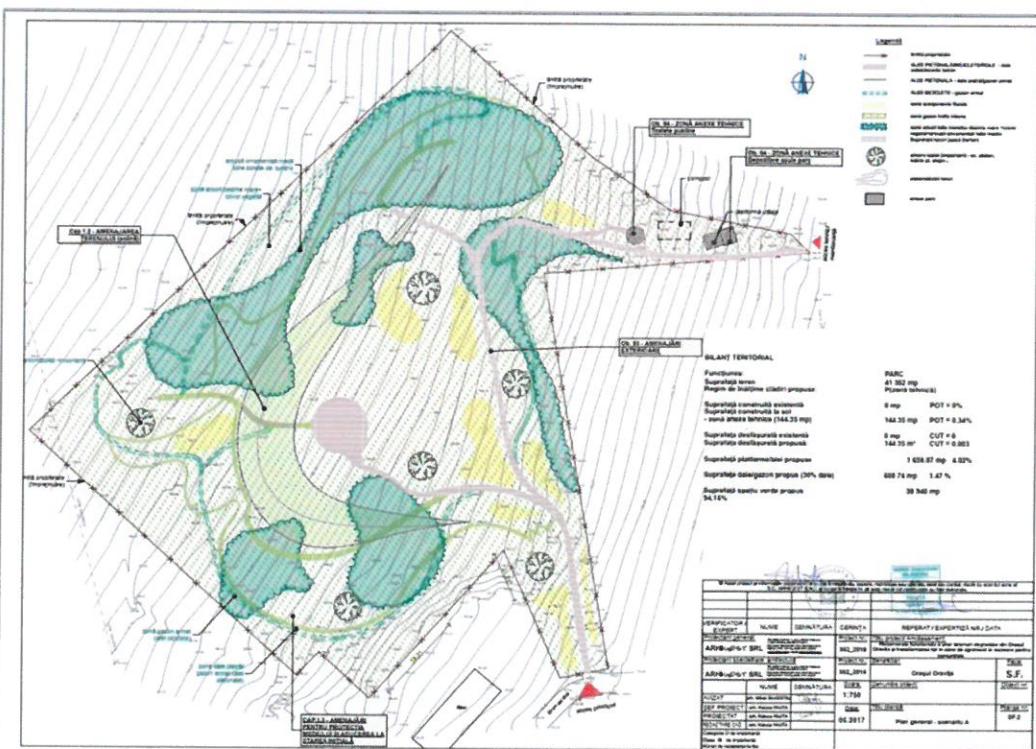
Valoarea totală a proiectului este de 9.667.594,49 lei

c)Reconversia funcțională a unor terenuri degradate din orașul Oravița și transformarea în zone de agrement și recreere pentru comunitate

Obiectivul general al proiectului constă în reconversia funcțională a unui teren degradat și neutilizat din intravilanul orașului Oravița și transformarea acestuia într-o zonă verde de agrement și recreere pentru comunitate, în scopul îmbunătățirii factorilor de mediu și a condițiilor de viață ale locuitorilor din mediul urban.

Obiectivele specifice ale proiectului:

1. Reconversia funcțională a 2 parcele de teren aflate în stare de degradare cu o suprafață totală de 4,1352 ha din mediul urban al orașului Oravița prin plantarea cu spațiu verde a cca. 38.744 mp, pe o perioadă de 33 luni de la semnarea Contractului de finanțare.
2. Creșterea suprafeței spațiilor verzi din orașul Oravița la min. 12 mp/locuitor, cu impact pozitiv imediat asupra calității vieții și a stării de sănătate a populației urbane



3. Satisfacerea nevoilor de agrement și recreere a populației orașului Oravița și a turiștilor prin realizarea unui parc cu 8 zone de activități de interes pentru comunitate în materie de activități recreaționale și culturale pentru toate vârstele
4. Reducerea gradului de poluare din zona urbană și îmbunătățirea calității mediului;
5. Îmbunătățirea aspectului estetic și arhitectural al orașului Oravița și creșterea atractivității orașului pentru locuitorii săi

Valoarea totală a proiectului este de 3.131.343,77 lei

d) Înființare centru social fără componentă rezidențială pentru vârstnici

Proiectul este finanțat prin POR 2014-2020, Axa priorităță 8.3 creșterea gradului de acoperire cu servicii sociale.

Obiectivul general al proiectului constă în dezvoltarea unui sistem coerent, coordonat și integrat de asistență socială în vederea combaterii riscului de excluziune socială și îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice din orașul Oravița, precum și a promovării participării acestora la viața societății prin acțiuni de incluziune socială prin înființarea unui centru social fără componentă rezidențială (centru de zi).

Acțiunile derulate în vederea atingerii obiectivului general sunt: – dezvoltarea și diversificarea beneficiilor și serviciilor sociale prin îmbunătățirea infrastructurii sociale – înființarea unui centru de zi în orașul Oravița, – prevenirea și combaterea abuzului și neglijării persoanei vârstnice prin incurajarea comunicării cu semenii și cu comunitatea locală, – încurajarea unui stil de viață sănătos și activ pentru îmbunătățirea calității vieții persoanelor vârstnice, – dezvoltarea și promovarea implicării active a persoanelor vârstnice în toate aspectele sociale, economice, politice și culturale ale societății, inclusiv prin încurajarea voluntariatului.

Proiectul se adresează persoanelor vârstnice (de 65 de ani și peste 65 ani), cu un grad ridicat de independentă, care se află în pericol de excluziune socială datorită pensionării, a singurătății, a diferitor afecțiuni medicale în coroborare cu un nivel ridicat al sărăciei.

Proiectul „Înființare centru social fără componentă rezidențială pentru vârstnici” contribuie la îndeplinirea obiectivului general POR prin recondiționarea unei clădiri aflată în stare de degradare și transformarea ei într-un centru social de zi pentru cca. 170 persoane vârstnice, astfel îmbunătățind, în primul rând, calitatea vieții grupurilor sociale vulnerabile, cum sunt bătrânii, și în al doilea rând, calitatea vieții comunității locale prin crearea unor spații curate, sigure și îngrijite.

Proiectul își propune îmbunătățirea condițiilor de viață și prevenirea instituționalizării persoanelor vârstnice din orașul Oravița, aproximativ 170 de persoane de 65 de ani și peste, prin înființarea unui centru de zi fără componentă rezidențială. Prin intermediul centrului de zi populația vârstnică din localitate va putea beneficia de următoarele programe de integrare/reintegrare socială cuprind activități pentru prevenirea marginalizării sociale și sprijinirea pentru integrare/reintegrare socială în raport cu capacitatea psihofuncțională (conform Legii 17/2000) - minim 12 la numar: a) Activități derulate de centru în cadrul centrului social fără componentă rezidențială: - terapii psihosociale: - activități informative (citirea presă, cărți, reviste, urmărirea programe radio sau TV); - meloterapie (ascultarea de muzică la alegere - muzică simfonică, muzică de opere și operete, muzică tradițională, romanțe etc.); - comunicare/socializare prin grupuri de discuții tematice sau conferințe (pe diverse teme: medicale, sociale, distractive – spre ex. istorie, cultura civilizațiilor, însemnatatea sărbătorilor religioase, igiena personală etc.); - jocuri de grup (jocuri de scrabble, săh, table, rummy, domino, ping-pong, biliard etc.). - terapii ocupationale: - activități lucrative, practice (lucru manual, confectionat obiecte decor, felicitări etc., tricotat, broderie); - activități artistice (teatru, dans, cântat și audieri muzicale, pictură – expoziții și ateliere de lucru); - competiții tematice (cea mai frumoasă poezie adresată femeii, cea mai frumoasă masă ornată pentru sărbători etc.); - activități dinamice, sportive (gimnastică, stretching și exerciții yoga). - activități educaționale (urmărirea unor filme documentare, învățarea de limbi străine, utilizarea calculatorului, club de internet, educație pentru sănătate în vederea prevenirii îmbolnăvirii și a accidentelor) - activități educaționale inter-generații (programe derulate împreună cu copii, studenți etc., alte persoane din afara grupului țintă, diverse manifestări culturale organizate de bătrâni pentru copii sau tineri cu diverse ocazii); - activități recreativ-distractive (sărbătorirea zilelor de naștere ale vârstnicilor și a altor sărbători/

evenimente speciale, dans, cântat, concerte, urmărirea de filme, plimbări în aer liber etc.); - servicii de consiliere socială și psihologică în timpul derulării activităților de mai sus; - îngrijiri medicale: controlul tensiunii arteriale, al pulsului, al greutății corporale; - servirea mesei ca și activitate de socializare, în grup. b) Activități derulate de centru în afara centrului de zi: - activități "participative" în comunitate (vizionare de spectacole, vizite la diverse instituții, pelerinaje, serate dansante, participare la acțiuni mediatice, vizite la obiective turistice, concerte, filarmonică, teatru etc.), inclusiv participarea la dezbateri publice în cadrul administrației publice locale.

Centrul de asistență socială fără componentă rezidențială din orașul Oravița este gândit să funcționeze ca și o a doua casă a acestor bătrâni, impunându-se ca toți participanții care pot să se implice, să facă muncă de voluntariat de îngrijire, menținere a acestui loc în stare optimă și să susțină în orice mod posibil activități care pot să-i ajute pe cei cu dizabilități sau mai bolnavi, cu probleme de integrare și comunicare.

Activitatea din centrul de zi pentru vârstnici se va realiza cu specialiști, respectiv se vor crea 4 noi locuri de muncă în cadrul SPAS - Asistent social, Psiholog, Administrator centru și Asistent medical comunitar, dar și cu sprijinul cel puțin a 1 voluntar din categoria grupului țintă, conform Contractului de voluntariat ce se va încheia la finele investiției.

e) Expansion of the AgriCO network in the cross-border region Oravița-Bela Crkva (Extinderea rețelei AgriCO în regiunea Transfrontalieră Oravița-Bela Crkva)

Obiectivul general al proiectului constă în construcția a 2 piețe agroalimentare în localitățile partenere Oravița și Bela Crkva din Serbia în cadrul extinderii rețelei de producători agricoli AgriCO, inițiată în cadrul unui alt proiect transfrontalier finanțat în cadrul Programului IPA Romania-Serbia.

Valoarea proiectului este de 2.316.418,65 lei

Obiectivele proiectului sunt:

1. Cresterea accesibilității a cel puțin 387 de mici fermieri, producători, vânzatori de produse din orașul Oravița și localitatea Bela Crkva în cadrul a două infrastructuri de utilitate publică moderne, eficiente și standarde ridicate de calitate și a unui

serviciu public în arealul transfrontalier România-Serbia

2. Crearea a două noi infrastructuri de utilitate publică – piețe agroalimentare și de alte bunuri la nivel transfrontalier

3. Promovarea și încurajarea extinderii rețelei transfrontaliere AgriCO prin organizarea a minim 5 inițiative care se focusează pe sectorul agricol pe durata ultimelor 6 luni din cadrul implementării proiectului.

Cel mai important rezultat output constă în dezvoltarea cooperării transfrontaliere în domeniul infrastructurii de utilitate publică cu funcții economice:

a) 1 piata agroalimentară modernă, eficientă și construită la standarde europene de calitate în orașul Oravița destinață pentru cca. 274 mici producători agricoli și fermieri: 5.972 mp construiți, 7 secțiuni/zona în cadrul pieței, 1 piață de animale vii, cca 274 locuri de vânzare pentru produse alimentare și alte bunuri, 1.121 mp spațiu verde, crearea a 2 noi locuri de muncă.

b) 1 piata agroalimentară modernă, eficientă și construită la standarde europene de calitate în orașul Bela Crkva destinață pentru cca. 113 mici producători agricoli și fermieri: 3.212 mp construiți, 10 secțiuni/zona în cadrul pieței, cca. 113 locuri de vânzare, 362.80 mp spațiu verde, crearea a 2 noi locuri de muncă.

c) extinderea rețelei comune AgriCO cu minim 2 noi membri

d) 5 acțiuni derulate în vederea îmbunătățirii serviciului public AgriCO la nivel transfrontalier prin crearea a 2 centre de informare, 1 centru de colectare, depozitare și vânzare de fructe și miere, 2 seminarii pe tema standardelor europene, 1 curs de antreprenoriat și 2 targuri AgriCO.

2.3.2. Informații privind circulația turistică

Analiza circulației turistice este esențială pentru elaborarea unor politici eficiente de atragere a clientilor în acest domeniu, pentru argumentarea unor decizii la nivel administrativ în domeniul investițiilor și al prioritizării acestora, pentru analiza cadrului de desfășurare a activităților conexe turismului.

Astfel, am realizat o analiză cantitativă a cererii și consumului turistic din Oravița în perioada 2001 -2016 având la bază informațiile furnizate de Institutul Național de Statistică, prin intermediul Anuarului Statistic al României și publicațiilor "Turismul în România".

Principalele variabile analizate au fost: sosirile de turiști în spațiile de cazare

turistică din Oravița, înnoptările turiștilor în structurile de primire turistică, capacitatea de cazare în funcțiune.

Cererea turistică este reprezentată din ansamblul persoanelor care își manifestă dorința de a se deplasa periodic și temporar în afara reședinței proprii, pentru alte motive decât prestarea unor activități remunerate la locul de destinație.

Consumul turistic este o expresie a cererii solvabile a populației pentru serviciile turistice, care își găsește echivalent în oferta turistică, în timp și spațiu. Consumul turistic este format din cheltuielile efectuate de purtătorii cererii turistice pentru achiziționarea unor servicii și bunuri legate de motivația turistică.

Evoluția circulației turistice este determinată de o serie de factori, unii esențiali, alții cu o influență mai redusă și mai puțin semnificativă.

Industria turistică generează un număr semnificativ de locuri de muncă, iar investițiile în acest domeniu au o durată de amortizare relativ scurtă. Economia locală, în ansamblu, beneficiază ca urmare a dezvoltării turismului. Turiștii creează o cerere suplimentară de servicii și bunuri de consum, stimulând astfel sectorul terțiar al economiei (serviciile, comerțul, industriile artizanale etc.). În același timp, localitățile turistice tind să aibă o infrastructură edilitară și de servicii mai dezvoltată.

Sectorul transporturilor și sectorul imobiliar sunt alte două ramuri importante ce au de câștigat prin dezvoltarea turismului. Trebuie avute în vedere, de asemenea, avantajele indirecte obținute prin creșterea vizibilității și a interesului pentru acele regiuni care înregistrează un mare aflux de turiști.

Turismul care implică strategii și politici de sector poate deveni o componentă importantă a economiei, un factor de creștere cu un potențial enorm, care își poate aduce contribuția la dezvoltarea durabilă a regiunii.

Începând cu anul 1991, conceptul de turism durabil a fost definit de Uniunea Internațională pentru Conservarea Naturii, Federația Mondială pentru Ocrotirea Naturii, Federația Europeană a Parcurilor Naturale și Naționale ca fiind "dezvoltarea tuturor formelor de turism, managementul și marketingul turistic care să respecte integritatea naturală, socială și economică a mediului cu asigurarea exploatarii resurselor naturale și culturale și pentru generațiile viitoare".

Turismul durabil permite dezvoltarea activităților recreaționale și turistice în

regiune, ținând cont de principiile de baza a dezvoltării durabile, care respectă mediul, locuitorii, cultura și economia locală.

Organizația Mondială a Turismului (World Tourism Organization) definește cele mai eficiente abordări pentru elaborarea strategiilor și politicilor pentru un turism durabil. În acest sens s-au stabilit 12 (douăsprezece) principii strategice, necesar a fi luate în considerare pentru existența turismului durabil:

1. Viabilitate Economică – să asigure viabilitatea și competitivitatea destinațiilor și companiilor turistice, astfel încât acestea să se dezvolte și să livreze beneficii pe termen lung.
2. Prosperitate locală – maximizarea contribuției turismului la prosperitatea economică a destinației gazdă, inclusiv a procentului cheltuielilor vizitatorilor reținute la nivel local.
3. Calitatea angajatorilor – întărirea numărului și calității locurilor de muncă local create și susținute de sectorul turistic, inclusiv nivelul salarial, condițiile serviciilor și disponibilitatea pentru toată lumea, fără discriminare.
4. Egalitate socială – să asigure o distribuție echitabilă și pe scară largă a beneficiilor sociale și economice provenite din turism.
5. Satisfacerea vizitatorilor – să ofere o experiență satisfăcătoare și în siguranță pentru vizitatori, fără discriminarea acestora
6. Control local – să implice și să împunănică comunitățile locale în planificarea și luarea deciziilor în legătură cu managementul și dezvoltarea turismului la nivel local.
7. Bunăstarea comunității – să mențină și să întărească calitatea vieții în comunitățile locale.
8. Prosperitate culturală – să respecte și să întărească moștenirea culturală, cultura autentică, tradițiile și unicitatea comunităților locale.
9. Integritate fizică – să mențină și să întărească calitatea peisajelor urbane și rurale, să evite degradarea fizică și vizuală a mediului.
10. Diversitatea biologică – să susțină conservarea ariilor naturale, a habitatelor și a animalelor sălbaticice, să minimalizeze deteriorarea acestora.
11. Eficientizarea resurselor – minimizarea folosirii resurselor limitate și ne-regenerabile pentru dezvoltarea și utilizarea facilităților și serviciilor turistice.

Toate aceste principii sunt aplicate la nivelul strategiei de dezvoltare turistică a

orașului de către administrația publică locală, fiind prevăzute și în planurile de urbanism și în programele de dezvoltare regională.

3. Concluzii

Orașul Oravița îndeplinește toate cerințele pentru atestarea ca stațiune turistică de interes local, el reprezentând o destinație turistică de calitate, care corespunde standardelor Uniunii Europene în ceea ce privește furnizarea produselor și serviciilor turistice.

Având în vedere potențialul natural și antropic, precum și particularitățile acestui sector al activității economice de a crea oportunități pentru atragerea investițiilor străine și dezvoltarea sectorului privat în turism, pun un accent deosebit pe posibilitatile de dezvoltare a turismului montan cu toate formele sale, a turismului balnear în noua sa viziune internațională – SPA (Această formă de turism s-a practicat în urmă cu două mii de ani la Băile Herculane de către romani), turismul cultural, turismul rural – dezvoltarea traseelor (mânăstiri, gastronomie, tradiții, obiceiuri și promovarea festivalurilor), MICE – turismul de afaceri, cu detalierea aspectelor referitoare la programe de acțiune pentru dezvoltarea facilităților turistice, implementare, asigurarea resurselor umane, implicarea comunităților locale, marketing și promovare. Derularea unor proiecte de protecție a naturii care contribuie la refacerea unor ecosisteme valoroase nu numai din punct de vedere științific, dar și în ceea ce privește potențialul lor pentru practicarea unor forme de turism noi, inedite, pentru care se manifestă o cerere în creștere la nivelul marilor țări emițătoare de turiști, s-a constituit într-un nou argument pentru analiza impactului dezvoltării turismului.

4. Anexe- Documentațiile privind amanajarea teritoriului și urbanismului

A.1. Planul urbanistic general și Regulamentul aferent

Întocmit: SC HOHMANN CONSULTING GROUP SRL

Ing. Monica Vodă

